

ИҚБОЛ
МИРЗО

Сени бугун
кўрмасам
бўлмас

Сени бурун кўрмасам бўлмас

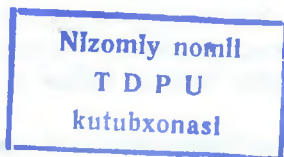

*Муҳаббат бу – ялт этган нигоҳ
Ва ҳаловат абас, дегани.
Муҳаббат бу – ўзингни севмоқ
Ва ўзгага ҳавас, дегани.*

ИҚБОЛ МИРЗО

Сени бугун кўрмасам бўлмас

Иккинчи нашр

Гафур Гулом номидаги нашриёт–матбаа ижодий уйи
Тошкент – 2018

УЎК 821.512.133-1

КБК 84(5Ў)7

М54

Мирзо, Иқбол

Сени бугун кўрмасам бўлмас (Матн) : шеърлар / М.Иқбол. –Тошкент : Ғафур Ғулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи, 2018, – 284 б.

Ушбу тўпламга Ўзбекистон халқ шоири Иқбол Мирзонинг элга манзур бўлган муҳаббат кўшиқлари ва янги шеърлари жамланди. Уларни ўқиркансиз, кўнглингизда қадрдон туйғулар яна баҳор гулларидек ифорлар сочишига, самимий, ўйноқи, қуйма сатрлар кулфи дилингизни очишига ишонамиз.

Севимли шоир билан навбатдаги учрашув муборак бўлсин, азиз китобхон! ♡

УЎК 821.512.133-1

КБК 84(5Ў)7

© Иқбол Мирзо

© Ғафур Ғулом номидаги
нашриёт-матбаа ижодий уйи, 2018

ISBN 978-9943-5421-4-3

СЕНИ БУГУН КЎРМАСАМ БЎЛМАС

Ғамгин юрак, ғамгузор юрак –
Бечорани хўрласанг бўлмас.
Сени бугун кўришим керак,
Сени бугун кўрмасам бўлмас.

Елкамга юк ташлади осмон,
Бу азоблар қўйгайми омон?!
Тушун, сени соғиндим ёмон,
Сени бугун кўрмасам бўлмас.

Балки қуёш кулар эртага,
Очилади гуллар эртага,
Нима бўлса бўлар эртага,
Сени бугун кўрмасам бўлмас.

Узун кунлар бунчалар маҳзун,
Маҳзун кунлар бунчалар узун?
Мен эртага яшашим учун –
Сени бугун кўрмасам бўлмас.

Сени бугун кўрмасам бўлмас...

О, БАҲОР!

Баҳор шамолига бағримни очдим,
Кўксимда сирғалди ипак ҳаволар.
Қўшқулок ялпизнинг бўйларин ичдим,
Булутдан ушатиб олдим ҳалволар.

О, баҳор!
Ўзингсан ҳаётбахш Масих,
Чўпни жонлантирган сеҳргар ўзинг.
Сен менга Худонинг дўстлик тухфаси,
Томиримга туташ чилвир илдизинг.

Бойчечакдан олдин очилган кизлар
Кўчамдан ўтаркан таратиб ифор,
Қонимда живирлар гулшакл ҳислар,
Бахтимни кўргандек бўламан такрор.

Гўё ҳализамон келар хушхабар,
Ошиқ ўсмир каби тараддуддаман.
Юрагим қаттиқроқ урса ҳар сафар,
Эшикка қарайман, қулоқ тутаман.

Умидим чечаги чаманингда жам,
Тасалли берурсан ўксик дилимга.
Бўшаган ғумбакка беркинади ғам,
Табриклар йўллайман йўқ севгилимга.

Ичимга ютаман кўзёшларимни,
Эрийди юрагим бошидаги қор.
Агар келмай турсанг синаб сабримни,
Мен ўзим ёнингга борардим, баҳор!

УМИДИМ БОР

Умидим бор, адл қадди
ниҳолингдан умидим бор,
Латофатда, малоҳатда
камолингдан умидим бор.

Дилимга бостириб қирмиш,
тирик жон учраса қирмиш,
Лаб аталмиш икки қирмиз
ҳилолингдан умидим бор.

Борлиғимни баҳор этган,
кейин мажнуншиор этган,
Татиб кўрмай хумор этган
зилолингдан умидим бор.

Ўйин деб қийнасанг ҳамки,
“Қўйинг”, деб ўйнасанг ҳамки,
Яшашга қўймасанг ҳамки,
висолингдан умидим бор.

Ўтиб сабрим сарҳадидан,
кўнгил уздим сарватидан,
Умидим йўқ жаннатидан,
хаёлингдан умидим бор.

ҚИЗИМ КУМУШОЙ

Менга олтин нима, менга нима дур?
 Баридан аълосан, қизим Кумушой.
 Ёруғ дунё нима, олам нимадир?
 Қароғим гавҳари – кўзим Кумушой.

Кулсанг ёришади зимистон хонам,
 Кошингда мунтазир онангу онам.
 Ягона худойим берган ягонам,
 Йиғласанг, ёш ювар юзим, Кумушой.

Кулгинг кумуш бўлса, чехранг тўлин ой,
 Кечалар узаниб силар кўлинг ой.
 Куёш хизматингда, содиқ кулинг ой,
 Юлдузчалар тизим-тизим, Кумушой.

Сен дунёга келдинг, дунё хуш бўлди,
 Ёмон кунлар қолди, эски туш бўлди.
 Жужукқинам, нега кўлинг мушт бўлди?
 Менинг айтолмаган сўзим, Кумушой.

Сенга қўшиб худо берди фароғат,
 Момиқ сочларингда ажиб тароват.
 Термилсам бир ҳузур, ўйласам роҳат,
 Жонингдан айланай ўзим, Кумушой.

Сени буғун кўрганам, кўраман

ШАҲЛОЛАРИНГ

Қўша юлдуз бўлиб ёнар шаҳлоларинг,
Юлдуз кўрар бўлдим, мана, кундузлари.
Бору... кўкнинг энг чароғон юлдузлари,
Ўша юлдуз бўлиб ёнар шаҳлоларинг.

Нима қилай, мен ҳам сенга ёксам дейман,
Нима қилай ёниб турса шаҳлоларинг?
Суйдириб сўнг тониб турса шаҳлоларинг,
Қароғларинг туб-тубига боксам дейман.

Орамизга кипригингдан девор қўйма,
Бағрим ўйма, худодан кўрк, дилозорим.
Наргис кўзим, бинафшабўй, гулузорим,
Ошигингни ташлаб қўйма, бекор қўйма.

Қўша юлдуз бўлиб ёнар шаҳлоларинг,
Қара, кўкда топишдилар икки юлдуз.
Қора кўкда топишдилар икки юлдуз,
Ўша юлдуз бўлиб ёнар шаҳлоларинг.

БИЗЛАР ЧИН ДУНЁДА БИРГАМИЗ

Кўмилиб илоҳий сирга биз,
Чўмилиб самовий нурга биз,
Эсдан чиқарамиз ҳаммани,
Бизлар чин дунёда биргамиз.

Бу ҳою ҳаваслар ўткинчи,
Ҳой, ҳаваспарастлар ўткинчи.
Баландлар ва пастлар ўткинчи,
Бизлар чин дунёда биргамиз.

Ёлғондир, сўзлари ёлғондир,
Қарагин, кўзлари ёлғондир,
Ўзлари, ўзлари ёлғондир,
Бизлар чин дунёда биргамиз.

Бизга бу дунёда висол йўқ,
Валекин севгига завола йўқ.
Ҳа майли, ортиқча савол йўқ,
Бизлар чин дунёда биргамиз.

Мен сенинг борлигинг билдим, бас,
Кўзимга ҳеч нима илинмас.

Сени буғун кўрмасан бўлмас...

Мен куёв эмас, сен келинмас,
Бизлар чин дунёда биргамиз.

На қилай, мени эл танийди,
Ҳар босган қадамим санайди.
Ёлғон дунёда ҳам... қанийди,
Бизлар чин дунёда биргамиз.

МАЛОЛ КЕЛМАСИН

Юзимизга ёпманг эшигингизни,
Биз келган чоғларда шамол келмасин.
Эгаллаб олмаймиз бешигингизни,
Сизга муҳаббатим малол келмасин.

Нозик таъбингиз ҳеч бўлмасин хира,
Келсак, сўрамаймиз сиздан йўлкира.
Сизга оғирлиги тушмайди сира,
Сизга муҳаббатим малол келмасин.

Шунақа беқарор туриш-турмушим,
Турмушим ўйласам келади ғашим.
Ғашланиб қарайди тағин бу кишим,
Сизга муҳаббатим малол келмасин.

Сиз ухласангиз ҳам ой сочар зиё,
Юлдузлар боқади ойга маҳлиё.
Сўраб севинг, деган қонун борми ё?
Сизга муҳаббатим малол келмасин.

Севги ҳам бир бисот – зардан зиёда,
Бисотим отдаю ўзим пиёда.
Яшасак яшабмиз биз ҳам дунёда,
Сизга муҳаббатим малол келмасин.

Сени буғун кўрмасан бўлмасан...

МАРҒИЛОН

Марғилонга боргим келмайди,
Борсам алам ўрайверади.
“Кумуш яхши юрибдими”, деб
Ҳамма мендан сўрайверади.

Сўрайверар кўча, гузарлар,
Сўрайвериб кўнглим бузарлар,
Кумушойдан, ойгина қиздан
Қандок қилиб умид узарлар.

“Яхши”, дейман, “шукур, соғ-омон,
Келиб қолар, дейман, Марғилон...”
Қаролмайман Офтобойимга,
Ич-ичидан куяр, бағри қон.

Сўроқ белгисидек янги ой
Эргашади, тинмай сўроқлар.
Кумушини сўрайди мендан
Кумуши йўқ тилла равоқлар.

Бирдан жимиб, тўхтар ўйиндан —
Қизчаларнинг саволчаси бор.

Юз эллик йил бўлди — кўйнимда
Кумушойнинг рўмолчаси бор.

Марғилонга боргим келмайди,
Борсам қайғу ўрайверади.
“Кумуш яхши юрибдими”, деб
Ҳамма мендан сўрайверади.

АЛДАБ ЯШАДИМ

Уфкда кўринса куш, хабар кутдим,
Атай сизни кўриб туш, хабар кутдим,
Сиздан дарак кутдим, хушхабар кутдим,
Мен ўзимни шундай алдаб яшадим.

Эй дил, йўл сўнггида сафо бор, дедим,
Куйма, қизларда ҳам вафо бор, дедим,
У гўзал бўлса-да, вафодор, дедим,
Мен ўзимни шундай алдаб яшадим.

Давраларнинг гули мен эмас, бошқа,
Давроннинг булбули мен эмас, бошқа,
Ичкиликнинг қули мен эмас, бошқа,
Мен ўзимни шундай алдаб яшадим.

Жоним ғариблигин англаб яшадим,
Танламагани мен танлаб яшадим,
Эшитгим келгани айтдим ўзимга,
Мен ўзимни шундай алдаб яшадим.

Ёлгончи дунёга рост сўзларинг ҳайф,
Ёлгондан завқ топдим, чиндан топдим кайф.
Алданган бўлсангиз ўзингизда айб,
Мен ўзимни шундай алдаб яшадим.

СЕНИ ЎЙЛАСАМ

Гул, келдинг умримнинг куз палласида,
Шамоллар гувлайди сени ўйласам.
Гулбўрон – илк қорлар арафасида
Юрагим гуллайди сени ўйласам.

Қайси феълим ёқиб меҳрибон худо
Сендай гулни менга айлади ато?
Энди хато қилсам бўлади хато,
Худойим қўллайди сени ўйласам.

Қайтмас бўлиб мендан кетган гулюзлар,
Ёнимга қайтишга ёниб йўл излар.
Олисан кўз қисиб бир-бир юлдузлар,
Бўсалар йўллайди сени ўйласам.

Тилим – юрагимнинг давомидир, гул,
Юрагим икки юрт доводидир, гул,
Довонда бир гулнинг товонидир гул,
Ўлиб ҳам бўлмайди сени ўйласам.

БАҲОРНИНГ ИЛК КУНИ

Баҳорнинг илк кунӣ – биринчи мартда
Сени учратгандим биринчи марта...

(Таквим) – календар не табиат учун?
Мендек қаландар не табиат учун?

Аммо бирдан битди қаҳратон қаҳри,
Тумандай тарқади изғирин заҳри.

Баҳорнинг элчиси бўлиб турардинг,
Нафис тароватга тўлиб турардинг.

Аммо атрофингда анов бировлар,
Ивирсиб юарди кўнгли қировлар.

Ҳа-да, турқи совук, қиш бандалари,
Бор-ку ишқдан озод иш бандалари.

Гуллаётганимдан ҳайрон эдилар,
Ободлигим кўриб вайрон эдилар.

Аммо найлайинки, аслинг билмасдим,
Найлайинки, кўнглинг фаслин билмасдим.

Билмасдим борлигим сездингми, баҳор?
Интизор, зорлигим сездингми, баҳор?

Аммо авайлайман шу ширин дардни,
Илк марта гул тутган биринчи мартни...

Nizomiy nomli
T D P U
kutubxonasi

Сени буғун кўрмасам бўлмас...

ЖОНИМ

Жонимдан тўйганман, ҳаётдан панд еб,
Ким сўз очса, қалбим ярасин очар.
Агар ўлиб кетсам ўксимагин, деб
Ўлиб кетай агар, юрибман ночор.

Кўрган куним курсин, кунимни кўрдим,
Юзлаб юзсизларга бўлдим юзма-юз.
Худо урганларга ўзимни урдим,
Йўлдан урган билан кетдим изма-из.

Азизам, ўзинг айт, бедилда не дил?
Ўт-ўлан ичра ўт ичрадир ўлан.
Азизам, эгилсанг осмонга эгил,
Суҳбат қур кўнглини қурганлар билан.

Кимга керагим бор? Яшашга йўқ эп...
Қўлсиз, оёқсиз ғам юрагим очар.
Агар ўлиб кетсам хафа бўлма, деб
Ўлиб кетай агар, юрибман ночор.

БОРЛИГИНГНИ ҲЙЛАСАМ

Мени кўрсанг юзларинг
Қизарарди, қизирди.
Исминг айтсам ичимда
Юраккинам исирди.

Мақтаб пайти ортимдан
Аста-аста борардинг.
Қарасам юз буарардинг,
Қарамасам қарардинг.

Ғаройиб-да чиндан ҳам
Боламиз-ку ўзимиз.
Тўлиб кетади ўпкам
Учрашганда кўзимиз.

Дарсликда йўқ бу сабоқ:
Бундай суйгин суйганда!
Юрагим тошар ногоҳ
Сен жилмайиб қўйганда.

Ёшимизни айтмайман
Чўпчакми бу, эртакми?

Сени бузун кўрмасам бўлмас...

Бало борми дейишар,
Жинними бу, тентакми?

Энди кўнглимни очсам,
Эшигин ёполмайман.
Кўзинг ёдимда, аммо
Исмингни тополмайман.

Уяламан ўзимдан
Дарров юзим қизийди.
Борлигингни ўйласам,
Юраккинам исийди.

ҚАЙДАДИР

Жонки, тополмас оромин, орому жоним қайдадир?
Оромни жондан айирган оромижоним қайдадир?

Озоридан минг ўргилиб, кетмас эдим-ку қошидан,
Энди дегайман ўртаниб, қоши камоним қайдадир?

Ўтдими даврим дебон дардим зиёда кун сайин,
Давру даврон гултожи аввалзамоним қайдадир?

Пойига гуллар сочиб, жоним пойандоз йўлига,
Руҳими тез айлаган руҳи равоним қайдадир?

Неча ой хуфтон дилим, тундек коронғу кундузим,
Кўнглима ёғду сочар моҳи тобоним қайдадир?

Ким сўрар ишқда товон, бошдан товоним бўлди
чўғ,
Ёр демас, сўрмайди ҳеч ул нотавоним қайдадир?

Яхшидир ўзи, вале сўзи ёмондир бунчалар,
Икболинг дер, эй худо, яхши-ёмоним қайдадир?

КАММИ?

Куюнчагим, куюнма,
Куйиб кетганлар камми?
Дийдордан тўймай жондан
Тўйиб кетганлар камми?

Ёрмозорда ёр қатор
Армон қучоқлаб ётар.
Бошига сочиб тупрок
Уйиб кетганлар камми?

Кимгадир жуфтиҳалол,
Вале толеи увол,
Гул умрини келида
Тўйиб кетганлар камми?

Юрак-бағри эзилиб,
Киприкка ёш тизилиб,
Ёр исмини ўғлига
Қўйиб кетганлар камми?

Кўнглимни бузма, гулим,
Кўнглимни эзма, гулим,
Тўйдан кейин эрини
Суйиб кетганлар камми?

КУЯЙМИ

Оғайнилар, ёшлик тез ўтганига куяйми?
Юракдан кўр, кўздан нур кетганига куяйми?
Олачалоқ туш каби судралар қора турмуш,
Сочу сокол мош-гуруч битганига куяйми?

Кўз ёшингга қарамас, кўнгил ўзи ёш ахир,
Кўнгил курғур таманно этганига куяйми?
Ўзим-ку йўл истаган, қараб кулгим қистаган,
Этагимдан бировлар тутганига куяйми?

Тегажок қиз жувонлар, оқ-дўмбок қиз жувонлар
Шеърим айтиб менга гап отганига куяйми?
Кеча калтак еганлар, суйкалганни суйганлар
Қариганда ўраниб ўтганига куяйми?

Тез ботади офтоб ҳам, тез тугайди шароб ҳам,
Улфат чўқиштирмай “ғўлт” ютганига куяйми?
Эски қўшигим тинглаб, эски расмимни ўпиб,
Содда қизлар ҳалиям кутганига куяйми?

ТАБАССУМ

Қандай тотли бу бахт, бу сафо!
Бошда сочар бошдан зар севги.
Ёз тонгидек тоза, мусаффо
Табассумдан бошланар севги.

Томирингга коришар зиё,
Нари кетар ёмонлик, риё.
Қиз тўхтайди. Қарайди киё...
Табассумдан бошланар севги.

Бирдан ўпканг тўлиб кетади,
Тушунганлар кулиб кетади.
Ҳамма яхши бўлиб кетадиб
Табассумдан бошланар севги.

Айланасан хаёл боғида,
Қийналасан ҳижрон доғида,
Қўшиқ айтгинг келар гоҳида:
«Табассумдан бошланар севги».

Ким билади қиз бола синрин,
Юрагингга ташлар кўз кирин,

Минг ваъда, минг хийла яширин
Табассумдан бошланар севги.

Қандай ширин бу бахт, бу сафо,
Шундай аччиқ бу дард, бу жафо.
Кўзёш билан тугайди, аммо
Табассумдан бошланар севги.

ФАҚАТ БИЗ БИРГАМИЗ

Бир куни дарахтни тарк этар япроқ,
Яланғоч новдалар титрар асабий.
Висол оқибати ҳижрондир, бироқ
Фақат биз биргамиз, жоним, абадий!

Бир куни ўзанин ташлайди дарё,
Саҳролар гул бўлар, водийлар саҳро.
Елкамдан кетмайди хуш бўйинг асло,
Фақат биз биргамиз, жоним, абадий!

Бир куни юлдузлар учар пойма-пой,
Сайёралар топар ўзга жойдан жой.
Бир куни Заминни ташлаб кетар Ой,
Фақат биз биргамиз, жоним, абадий!

Бир куни ўзидан тонар Кун, аён,
Лаҳзада руҳ билан видолашар жон.
Фақат сен кетмайсан мендан ҳеч қачон!
Фақат биз биргамиз, жоним, абадий!

ЎХШАЙДИ

Қайда бўлсанг сен билан
Севгим яшар, ёр-ёр...

Муҳаммад Юсуф

Қизлар айтган ёр-ёрда
Армон борга ўхшайди.
“Висол оқшоми” да ҳам
Ҳижрон борга ўхшайди.

Келинчакнинг боши ҳам,
Кўзи намга ўхшайди.
Йиғлаб-йиғлаб сўнги дам
Кўникканга ўхшайди.

Дугонаси недандир
Хабардорга ўхшайди.
Изтиробга, ташвишга
Сабаб борга ўхшайди.

Куёвбола паришон,
Майли йўққа ўхшайди.

Сени бузди кўрмасам бу эмас...

Мажнун бор-у, ёнида
Лайли йўққа ўхшайди.

Келин-куёв кўнгилсиз,
Дили ғашга ўхшайди.
Севгисиз ҳаёт, эссиз,
Тузсиз ошга ўхшайди!

Менинг хаёлим бузган
Аламимга ўхшайди.
Келин менга хат ёзган
Аллакимга ўхшайди.

МАКТУБ

Сендан мактуб олдим: бўм-бўш бир варақ,
Юрак сенсиз бўм-бўш деганингми бу?
Ёки оқ ниятга ёзувсиз бир шарҳ,
Ёки бўш кўнглимга тутдингми кўзгу?

Ёки муз ўлкасин эслатиб шундоқ
Ёдга солмоқчисан қиш-қаҳратонни?
Ёки совуганман деддингми мутлоқ,
Беҳуда ўтларга солма деб жонни.

Менга хат ёз деган бўлсанг, эҳтимол...
Ипак қоғозингга лабимни босдим.
Кўчамда шовуллаб оқаркан шамол,
Сенинг мактубингга шу шеърни ёздим.

БУЛОҚ

Булоқ кўзёшининг асл асоси
Анов чўққиларда, туманли тоғда.
Менинг ғуссаларим манбаи, рости,
Ўсмирлик ёшимда, жуда йирокда.

Булоқ кўзёшидан тиникиб ичиб,
Чанқоғи босилиб, йўлчи миннатдор.
Шеърларимни ўқиб, ёришиб ичи
Яна севиб қопти, дегувчи ҳам бор.

МЕН ЎЗИМНИ ЕНГДИМ

Мен ўзимни енгдим – сени унутдим.
Яна бакор келди кучли иродам.
Яна гул ҳаётга юзимни тутдим,
Яна эл қатори одамман, одам.

Аммо йўл қўймайман унутишингга,
Чеккан жабрим учун тортгайсан жазо.
Кечалар шарпадек кириб тушингга
Эслатавераман мен – Иқбол Мирзо.

Китоб муқовасин эшикдек очиб,
Ўрнашиб оламан фикру ўйингга.
Қайгаям борардинг замондан қочиб,
Қўшиғим бостириб кирар уйингга.

Абадий тирикдир шоир қарғиши,
Мен ютсам, сени деб изтироб ютдим.
Алвидо! Буёғи худонинг иши,
Мен ўзимни енгдим – сени унутдим.

КУНИ КЕЧА УЧРАШДИК

Куни кеча учрашдик, бироқ
Маҳаллангда ўсгандайман мен.
Хуштак чалиб гоҳ ўйинқароқ,
Гоҳ йўлингни тўсгандайман мен.

Катта синфлардан қизғониб,
Ўн йил бирга ўқигандайман.
Бирдан йигит бўлиб ўйғониб,
Исмингга шеър тўқигандайман.

Кўрғончадан тўйдан қайтишда
Кўлларингни топгандайман-а,
Бошим гангиб, кўргандай тушда
Тутқаторда ўпгандайман-а.

Ҳарбийда хўп соғинганим бор,
Ой сени эслатиб ўтарди.
Сен мени кутардинг интизор,
У пайтларда... қизлар кутарди.

Куни кеча учрашдик, бироқ
Бирга-бирга ўсгандайман мен.
Гаплар отиб гоҳ ўйинқароқ,
Гоҳ йўлингни тўсгандайман мен.

АСКАРЛИКДАН КАЙТИШ

Хайр, мовий диёр! Эҳ, ким билади,
Балки йўлим тушмас бағрингга қайтиб.
Поезд жилар. Бир қиз зор югуради
Шпалга қокилиб, исмимни айтиб.

Купеда тўрт киши. Гуржи ўртоғим
Ўртага тўкади топган-тутганин
Ва ҳикоя қилар қолсин деб номин
Деворга, дарахтга ўйиб битганин.

Водиллик оғайним уни маъкуллар,
Шу-да биздан қолар хотира, ахир.
Қумик дўстим ёзиб қўйганин айтар
Исмими харсангга, яна кайгадир.

Беун чўзиламан ўрнимга, алҳол,
Ҳеч қайга исмимни қўймадим битиб.
Кўзимни юмаман: бир қиз зору зор
Ортимдан югурар исмимни айтиб...

МЕНИ КЕЧИР

Тошбақанинг елкасида вақт,
Ялмоғизнинг халтасида бахт.
Кунлар ўтар судралиб, карахт,
Мени кечир, гуноҳимдан ўт.

Қизғалдокнинг тубида доғлар,
Ўзи билмас нимани хоҳлар.
Йиғлаб чопиб борар ирмоқлар,
Мени кечир, гуноҳимдан ўт.

Найкамалак сенга ўк отар,
Дилга ҳилол ханжардек ботар.
Юрагингни қор босиб ётар,
Мени кечир, гуноҳимдан ўт.

Қумриларнинг бўғзида толқон,
Наволарнинг ростлиги ёлғон.
Ёлғонларга, майлига, ишон,
Мени кечир, гуноҳимдан ўт.

Ҳаётингни ёғдуга тўлдир,
Қалбингдаги Иқболни ўлдир.
Севолмадим, гуноҳим шулдир,
Мени кечир, гуноҳимдан ўт.

ЁДИНГДАМИ?

Ёдингдами, гул сайли эди,
Кўнгил сайли, дил сайли эди.
Баҳор ҳам биз туфайли эди,
Мен сен учун, сен мен учун.

Лолалардек кизарган юзинг,
Хушбўй эди нафасинг, сўзинг.
Кўзим тушса қочарди кўзинг,
Мен сен учун, сен мен учун.

Юрак қушдек типирлар эди,
Жисму жоним жимирлар эди.
Нигоҳларинг шивирлар эди:
“Мен сен учун, сен мен учун”.

Лолазордек бугун қон дилим,
Очилдингми менсиз ҳам, гулим?
Армон бўлдик энди, севгилим,
Мен сен учун, сен мен учун.

Табиатнинг бормиди қасди?
Хазон бўлди кизгалдоқ фасли,
Бу дунёга келгандик асли
Мен сен учун, сен мен учун...

Сени булун кўрмасан бўлсан...

ЭСИНГИЗГА КИМЛАР ТУШДИ

Маржон-маржон турналарга термилдингиз,
Сўнг паришон хўрсиндингиз, сўнг кулдингиз.
Лекин кулги хўрсиниқдан оғир бўлди,
Хаёлингиз кайга учди, билолмадим,
Эсингизга кимлар тушди, билолмадим.

Турна сафи пайкон каби кетди тамом,
Яна нени излаяпсиз кўкдан ҳамон?
Кўзингизга тушган томчи – ёмғир бўлди,
Нигоҳингиз нени кучди, билолмадим,
Эсингизга кимлар тушди, билолмадим.

Сўрай десам, биламанки, алдагайсиз,
Эсим-хушим, муҳаббатим сенда, дейсиз.
Кўзёш томиб ишқ шароби тахир бўлди,
Мажнун уни кандок ичди, билолмадим,
Эсингизга кимлар тушди, билолмадим.

Нахот менга йўлдош бўлса ёлғон севги,
Қачонлардир, кимлардандир қолғон севги.
Нахот ҳаёт шунчалар тошбағир бўлди,

Не деб ўзни овутишни билолмадим,
Эсингизга кимлар тушди, билолмадим.

Бошқа қизда эди менинг кўнглим ахир,
Мана мен ҳам айрилмоққа кўндим ахир.
Сизни менга боғлаб қўйган тақдир бўлди,
Бу ўнгимми ёки тушми, билолмдим,
Эсингизга кимлар тушди, билолмадим.

ОШИҚЛИГИМНИ АЙТИНГ

Эй яхшилар, дилдорга
ошиқлигимни айтинг,
Ҳамроз бўлди дил торга,
ошиқлигимни айтинг.

Дилнавозу дилрабо,
кўргаймикин дил раво?
Дилафрўз, дилозорга
ошиқлигимни айтинг.

Ҳоли ёмон деб айтинг,
боғи хазон деб айтинг,
Гулзода, гулбаҳорга
ошиқлигимни айтинг.

Чохлар қазиб юрмасин,
кўнглин бузиб юрмасин,
Душманимга, ағёрга
ошиқлигимни айтинг.

Юраги доғлиқ мардлар,
юралла боғлиқ дардлар,

Таскин бўлар, беморга
ошиқлигимни айтинг.

Қаноти йўқ не хабар?
Эл қолмасин беҳабар,
Жарчи солиб бозорга
ошиқлигимни айтинг.

ГУЛМИСИЗ

Гулмисиз, жамбилмисиз, райҳонмисиз?
 Хурмисиз, пайкармисиз, жононмисиз?
 Хажрингизда ўлмаган жоним менинг,
 Мен-ку лол, сиз ҳам менга ҳайронмисиз?

Қош бўлиб қўнмиш икки куйган ҳилол,
 Қошига юлдузчалар уйган ҳилол,
 Ёлворурман, кўзни оч, уйғон, ҳилол,
 Оймисиз, офтобмисиз, осмонмисиз?

Гулмисиз, жамбилмисиз, райҳонмисиз?
 Қумрими, гулмоҳми ё жайронмисиз?
 Дурмисиз, инжумисиз, олмосми ё?
 Бормисиз ростдан ёки ёлғонмисиз?

Хўп ғалат ҳолат эмиш ошиқ иши,
 Ким дегай роҳат эмиш ошиқ туши.
 Беҳол, бетоқат эмиш ошиқ киши,
 Бир нафас кўз қирини солғонмисиз?

Гулмисиз, жамбилмисиз, райҳонмисиз?
 Тоғмисиз, дарёмисиз, сайҳонмисиз?
 Вожаб, мендан сўрайдир дўстларим
 Қулмисиз, шоирмисиз, қурбонмисиз?

КИПРИКЛАРИНГ

Киприкларинг куюқдир бирам,
Тирноқларинг табиий гулдор.
Тирноғингга арзимасам ҳам
Ўтиб кетма бепарво, дилдор!

Фурсат кетиб борар қасдма-қасд,
Бу не алам, бу не ситамки,
Кетиб колма, сенга шу нафас
Бевафолик ярашса ҳамки.

Хайр, дема, хайр қил менга,
Тошкўчада бўлмасин дил хор.
Юрагимни берай қўлингга
Бир эркалаб ўпиб қўй, дилдор.

Жилмаясан шеъримни тинглаб,
Ташна лабга тутма заҳарни.
Қўй, ярамни уйғотма тирнаб,
Қўй, эслатма анавиларни.

Дилгинамга тушди ялт-юлт чўғ,
Беҳаловат зиракларидан.

Ўзим кетдим, ҳайдашгани йўқ
Данғиллама юракларидан.

Кейин сенга бўлгунча ошиқ
Осмонга ҳам ерга сиғмадим.
Чакмоқлардан ўргандим қўшиқ,
Булутларга ётиб йиғладим.

Кулиб боқсанг садақа жоним,
Мендан кулиб кетмагин зинҳор.
Қайтиб келмас менинг замоним,
Ўтиб кетма бепарво, дилдор!

НОЗ ВА ФИРОҚ

Ўлай агар, аразнинг хўп гашти бор,
Агар араз беғараз, бегард бўлса.
Энди етар! Хизматига мен тайёр –
Яраштириб қўядиган мард бўлса.

Жон-жон дердим агар жоним олса ҳам,
Совиб кетмай ўртансайди, куйсайди.
Учрашганда ёлғон қовоқ солса ҳам,
Четга қараб ростдан кулиб қўйсайди.

Сал чўзилиб кетди фироқ бу сафар,
Ўйиндан ўт чиқмаса деб кўрқаман.
Шайтон бор-да ўртада, шу баччағар
Тумшуғини тикмаса деб кўрқаман.

Алоқ-чалок тушга ўхшар ҳаётим,
Кўнглим боғда, ўзим эса тоғдаман.
Учолмасанг, ортиқча юк қанотинг,
Бир баҳона тополмасдан доғдаман.

Муддат керак экан нозу аразга,
Агар ишқда шу кийноқлар шарт бўлса.
Совға обарардим айтиб у қизга
Яраштириб қўядиган мард бўлса.

КИРИБ БОРАЁТГАН МАҲАЛИМ КУЗГА

Кириб бораётган маҳалим кузга,
Кўнгил чак-чак ёғди, кўнгил тинмади.
Гулдастадек хушбўй, хушрўй бир қизга
Юр, бахтли бўламиз, десам кўнмади.

Лолазор мисоли доғ эди бағрим,
Неча йил бу даштда чечак унмади.
Шудрингдек товланиб кетди-да меҳрим,
Юр, бахтли бўламиз, десам кўнмади.

Мен куздан баҳорга ҳатламоқчийдим,
Гулламоқчи эдим, яна бўлмади.
Яна бинафшани ҳидламоқчийдим,
Юр, бахтли бўламиз, десам кўнмади.

Дарадай хувиллар эди қучоғим,
Кўзим ва қучоғим бирдек тўлмади.
Менга ишонмади, тушунмади чоғим,
Юр, бахтли бўламиз, десам кўнмади.

Бу балки энг сўнгги журъат, қасд эди,
Бахт куши айланиб ўтди, кўнмади.
Қаерга бўлса ҳам кетсак бас эди,
Юр, бахтли бўламиз, десам кўнмади.

УНУТМА

Унутма, худойим бизни эркалаб
Учраштириб қўйган кунни унутма.
Унутма, юзингдан олгунимча лаб
Қушдек учиб кетган тунни унутма.

Бир тола сочингни айлаган тумор,
Бўйларингдан масту бўйингга хумор –
Ким бўлса, ўшани унутма зинҳор,
Бағри қон, юраги хунни унутма!

Умрим ором билмай ўтар аломат,
Сен қаерда бўлсанг, шунда ҳаловат.
Қайларда бўлсанг ҳам бўлгин саломат,
Мен сени севаман, шуни унутма!

ЮЛДУЗГА

Киприкларинг ўтиб кетди-ку жондан,
Майли, мангу азоб, кийнок бўл менга.
Юлдуз бўлмасанг гар туш-да осмондан,
Юлдуз бўлсанг тунда ҳамроҳ бўл менга.

ҲЕЧ БЎЛМАСА

Ҳеч бўлмаса тушимда
кўрсат уни, художон,
Бўлмаса, надир уйқу,
бўлмаса, надир ором.
Унинг нигоҳларидан
ўзин покласин то жон,
Агар уни кўрмасам
уйқу ҳаром, туш ҳаром.

Художон, сен билгувчи
зорикқаним, зоримни,
Ошиқ қилиб қўйгансан,
қўй, бошқа урма мени.
Уйғонсаму ўнгимда
кўрмас бўлсам ёримни,
Уйғотиб юрма мени,
уйғотиб юрма мени.

СЕНГА ХАТЛАР ЁЗДИМ

Сенга хатлар ёздим, етиб бормади,
Ёмғирларда қолиб қунишди каптар.
Маҳзун куй таратди ёмғир торлари,
Юракка кўйлақдек ёпишди дардлар.

Сенга хатлар ёздим, аланга бўлди,
Ой ҳам қуёш куйди, қорайди олам.
Ингичка юраги тутунга тўлди
Ва ўзини ерга ташлади қалам.

Сенга хатлар ёздим, бойчечак бўйли,
Гуллатиб юборди қоғозни – қорни.
Кошки, эрийверсанг ўқиган кўйи,
Кошки, унутмасанг мени, баҳорни.

СОЧЛАРИНГ ФАТИЛА

Сочларинг фатила, тўптош ўйнардиг,
Тирноғингда шуъла, манглайингда нур.
Тўптошларинг сочиб кетсам, йиғлардинг:
“Онамга айтаман, ҳали қараб тур!”

Аразлардинг, лекин арз қилмас эдинг,
Ҳаммадан яхши қиз эдинг, билардим.
Барибир сочингдан тортардим сенинг,
Барибир сочингдан тортгим келарди.

Менинг шумлигимдан зерикди мактаб,
Сен эса чиройли йиғлардинг, курғур.
Жонимга ёкарди аламли шу гап:
“Онамга айтаман, ҳали қараб тур!”

Бир кун бизни мактаб йиғлаб кузатди,
Сочилив кетдик-ку тўптошлар каби.
Ҳар тонг ёстигимни ёдинг тузатди,
Исмингни такрорлаб қабарди лабим.

Мени кузатмадинг. Ваъда бермадинг.
Мени шимолларга опкетди шамол.

Менга юпанч бўлди чўгли шеърларим,
Мени овунтирди муниса ҳилол.

Ярмига етганда узилди эртак,
Кутмасман чиройли хотималарни.
Фақат дейман кўлинг ушлаган эркак
Йиғлатмасми хўрлаб хотираларни?

Мен енгим йиртиғин муаллимадан
Яширганим каби
андухларимни
Пинҳон тутажакман то охири дам,
Яшираман қалбим чандиқларини!

Энди сен қайдасан, энди мен қайда,
Қайда тўптошлардан келган гул атри?
Фақат дейман, эй қиз, энг зарур пайтда
Ҳаммасин онангга айтсанг бўларди.

БАХТ НИМА?

Бахт нима? Шаклини кўрганлар борми?
Сувратин муҳраб олган қачон қалб?
Мен бахтимни кўрдим кўзида ёрнинг
Мен бугун бахтимни ётдим ачомлаб.

Агар имкон бўлса бошидан бошлаш,
Кечардим баридан, шартга кечардим.
Жонимни жонингга айлар эдим бахш,
Ҳовучимга аксинг солиб ичардим.

Агар имкон бўлса, имкон берсайдинг,
Совқотсанг устингга юрак ёпардим.
Ёнингда бўлардим эслаган пайтинг,
Сени бахтли қилиш йўлин топардим.

ЁДИМГА ТУШСА

Ййрайман, ёдимга тушса ариклар,
Қаноти ҳилпираб сузган балиқлар.
Мен билан чўмилиб ўсган балиқлар,
Кўзлари чашмалар ёдимга тушса.

Ҳаёт эркалатган таннозу тантик,
Лаблари ширину сўзлари аччиқ.
Бугун жигаримда туради санчик
Ул бигиз пошналар ёдимга тушса.

Кимга гулгун шароб туюлар қоним,
Қачон ҳовучига қуюлар қоним.
Энг тотли неъматга айланар жоним,
Қонимга ташналар ёдимга тушса.

Бири эски ўғри, бири янги бой,
Кўзини ёғ босган, лаби-лунжи мой.
Дили билан тили келар пойма-пой,
Оғайни-ошналар ёдимга тушса.

Бир қўлида тасбех ўтирган отам,
Офтобшувоқларда ўтирган отам.

Онгу шууримда абадий мотам,
Кўзларим ёшланар ёдимга тушса.

Жаноб болакайлар, мухтарам зотлар,
Инсон деган унвонларга номзодлар.
Шулар бор, юрагим ёзар қанотлар,
Баҳорлар бошланар ёдимга тушса.

Хотира – умрга кушанда дейман,
Хаёлим занжиру кишанда дейман.
Нега мушт отмадим ўшанда дейман,
Юрагим гашланар ёдимга тушса.

КУЙГАНЁРДА ЁЗИЛГАН ШЕЪР

Мени ёмон ранжитдинг,
Сендан каттик хафаман.
Лекин сендек куйдирги
Қизни кайдан топаман?

Севги, севги, дер экан,
Севги дилни ер экан.
Қизга меҳринг бергунча
Музга бағринг бер экан.

Булоқдек қайнаб ётсам,
Сочингни ўйнаб ётсам,
Ҳеч ким халал бермаса,
Кўзингни ўйлаб ётсам.

Юрагингни куйдирган
Севги – қизил чўғ экан.
Яшнар экан уф тортсанг,
Пуф деганда йўқ экан.

Азоб чеккин, атайлаб
Қўлингдан сув ичмайман.
Қўйлагимнинг тугмаси
Ботмасин деб қучмайман.

АЙЁР ҚИЗ

Кулиб қараб, кулиб кўзин обқочган,
 Ўргатволиб, кейин ўзин обқочган,
 Кучокласам, титраб юзин обқочган,
 Тугунчагин тугиб қўйган тайёр қиз,
 Ёлгон йиғлаб, эрга борар айёр қиз.

Хув, дейди-ю, ўйлар ёстик-кўрпасин,
 Кўзда ёш йўқ – аяйди-да сурмасин,
 Эшитсин-у, лекин биров кўрмасин...
 Тугунчагин тугиб қўйган тайёр қиз,
 Ёлгон йиғлаб, эрга борар айёр қиз.

Куйдирмажон эди, курғур, шўх эди,
 Кўнглим унда эди, кўнглим тўқ эди.
 Қош терганда йиғлагани йўқ эди...
 Тугунчагин тугиб қўйган тайёр қиз,
 Ёлгон йиғлаб, эрга борар айёр қиз.

Эрта пишар эди қўкон гилоси,
 Юрагимдек коп-қора қон гилоси.
 Аллақачон бўлган талон гилоси...
 Тугунчагин тугиб қўйган тайёр қиз,
 Ёлгон йиғлаб, эрга борар айёр қиз.

Сени дугун кўрмасам, кўрмасам...

Тенгдошини севган бўлар тенг тентак,
Тўйда билдим, анча экан денг тентак.
Ўша куни сал йиғлабман мен тентак...
Тугунчагин тугиб қўйган тайёр қиз,
Ёлғон йиғлаб, эрга борар айёр қиз.

Тўй бузишга етармиди журъатим?
Ун тортгани тегирмонга жўнадим.
Тугунига сиғмагандир суратим...
Тугунчагин тугиб қўйган тайёр қиз,
Ёлғон йиғлаб, эрга борар айёр қиз.

ЭНТИКАРДИ...

Энтикарди адирлару далалар,
Қизил кийган қиздек қирмиз лолалар.
Қизил кийган қизни яхши кўрардим,
Билар эди тоғалару холалар.

Дирилларди мендан қочиб варраклар,
Варрагимдан чўчиб учган лайлаklar.
Хуркак-хуркак титраб тунда юраклар,
Тўлқин-тўлқин тортар эди нолалар.

Бола эдим бўшанггина, кўнгилчан,
Тўшак бўлди гўшангага кўнгилчанг.
Мана, бугун бўйга етиб ўғилчанг
Сенга ёзган шеърларимни ёд олар.

Менинг эса қоним қайнаб жўш урар,
Тўлқин-тўлқин тортиб, гуп-гуп мушт урар.
Қайтиб-қайтиб юрагимга бош урар,
Сен туғишинг керак бўлган болалар.

БИР КУН

Бир кун келиб, кабоғинг кирғок бўлади,
Икки чашминг – иккита ирмоқ бўлади,
Кипригингдан дилда мавж – титроқ бўлади,
Ўшанда ҳам битта ман денғиз бўламан.

Бир кун келиб, бармокларинг шох бўлади,
Тирнокларинг биттадан япроқ бўлади,
Бесамар бош қўйганим – тупроқ бўлади,
Ўшанда ҳам битта ман илдиз бўламан.

Бир кун келиб, чор атроф чорбоғ бўлади,
Ойдай тўлиб, олмаларинг оқ бўлади,
Деворингга эпкин урган – оҳ бўлади,
Ўшанда ҳам битта ман олис бўламан.

Бир кун келиб, айрилиқ адоғ бўлади,
Тоғни кучиб, кўзёш тўккан – тоғ бўлади.
Сенинг умринг дунёдан узок бўлади,
Ўшанда ҳам битта ман ёлғиз бўламан.

ТИЛЛО ЗАНЖИР

Бўйнингизга тилло занжир солган ким?
 Тилло занжир солиб боғлаб олган ким?
 Қайси баланд кўрғонларнинг гулисиз?
 Кулсангиз ҳам бунчалар қайғулисиз?

Моҳитобонмисиз булутга тутқун?
 Ёки жайронмисиз бургутга тутқун?
 Ёки сойнинг эрмаги – сумбулисиз?
 Кулсангиз ҳам бунчалар қайғулисиз?

Ё жилғасиз ўзанидан адашган,
 Ё юлдузсиз ногоҳ ерларга тушган,
 Ёки қора қисматнинг бир қулисиз?
 Кулсангиз ҳам бунчалар қайғулисиз.

Мен-ку ҳасрат, қайғуларга кўнганман,
 Ҳаммасини шеърларимга кўмганман.
 Қайси шоирнинг эзилган дилисиз?
 Кулсангиз ҳам бунчалар қайғулисиз?

ҲУЗУР

Қалампирга қўшиб ейман ҳолвани,
Ажрата билмайман мисни тилладан.
Қўлимга ураман доим болғани,
Жонимни оғритиб ҳузур қиламан.

Сув ичсам кўзимдан тошади дарров,
Йиғласам, ҳолимга ўзим куламан.
Йўқ жойдан йўлимда яратаман ғов,
Жонимни оғритиб ҳузур қиламан.

Яйрайман тепкилаб, топтаб дилимни,
Сиз боғдан келсангиз, чоҳдан келаман.
Энг зарур паллада тишлаб тилимни,
Жонимни оғритиб ҳузур қиламан.

Ярамни кўчириб сепаман тузни,
Энг кўримли жойга сурат иламан.
Кун бўйи атайлаб ўйлайман сизни,
Жонимни оғритиб ҳузур қиламан.

Бир сўзнинг кулиман, бир каломга зор,
Сиз менга ачинманг, шафқат тиламанг.
Менга озор беринг, азизим, озор,
Жонимни оғритиб ҳузур қиламан.

СЕНИ СОҒИНИБ

Қоракўз калдирғочойимсан ўзинг,
Кўксим айвон бўлди сени соғиниб.
Кўзимдан бир лаҳза кетмади кўзинг,
Кўзим гирён бўлди сени соғиниб.

Кўчангдан кечалар ўтганим пинҳон,
Келмасингни билиб кутганим пинҳон,
Ой-у юлдузлардан тутганим пинҳон,
Ишқим дoston бўлди сени соғиниб.

Жонимга тиғ уриб қийнайди соғинч,
Кейин тиғ суғуриб қийнайди соғинч.
Хайрлашмай туриб қийнайди соғинч,
Юрагим қон бўлди сени соғиниб.

Белгисиз хилхона, кўҳна мозорни —
Мозорки, каровсиз харобазорни
Эшитганинг борми, кўрганинг борми?
Дилим вайрон бўлди сени соғиниб.

Саргардонлик Мажнун-Лайлига эди,
Бизники фақат гул сайлига эди.

Олисда бўлсанг ҳам майлига эди,
Боғим хазон бўлди сени соғиниб.

Нетай, пешонамда шу дард бор бўлса!
Қанийди бу дардга харидор бўлса...
Сени танлармидим, ихтиёр бўлса!
Ҳолим ёмон бўлди сени соғиниб.

СҮРОҚ

Қошларинг камон дейми,
 Юрагим нишон дейми,
 Кипригинг пайкон дейми,
 Жигар-бағрим қон дейми,
 Кўзларинг чўлпон дейми,
 Кўзларим гирён дейми,
 Мунис, меҳрибон дейми,
 Ростимни ёлғон дейми?

Тунда кўлинг ахтарган
 Қўлимдан сўзласамми,
 Кўзёшларим курутган
 Гулимдан сўзласамми,
 Фақат сенга элтувчи
 Йўлимдан сўзласамми,
 Нигоҳинг қаратгани
 Ўлимдан сўзласамми,
 Жон дейми, жонон дейми,
 Бу нечук ҳижрон дейми,
 Мунис, меҳрибон дейми,
 Ростимни ёлғон дейми?

Эшигингдан ичкари
Жаннатлигин айтайми,
Ҳар қадаминг мўъжиза
Санъатлигин айтайми,
Табассуминг оламга
Миннатлигин айтайми,
Сенсиз яшашнинг ўзи
Меҳнатлигин айтайми,
Ўзингга осон, дейми
Сўзимга ишон, дейми,
Мунис, меҳрибон дейми,
Ростимни ёлғон дейми?

Бу бенаво кўнгилнинг
Навосидан сўйлайми,
Ҳар ошикнинг ёлғизлик
Даъвосидан сўйлайми,
Ёки исминг юкидан,
Маъносидан сўйлайми,
Замонанинг Кумуши
Раъносидан сўйлайми,
Бу ўзга замон дейми,
Бу бошқа дoston дейми,
Мунис, меҳрибон дейми,
Ростимни ёлғон дейми?

Севгидан яна бошқа
Қайғудан гапирсамми,

Ғубор ва ҳовур босган
 Кўзгудан гапирсамми,
 Эртақчини кўрқитган
 Мавзудан гапирсамми,
 Очликдан гапирсамми,
 Уйкудан гапирсамми,
 Кафтларим қалқон дейми,
 Гапларим толқон дейми,
 Мунис, меҳрибон дейми,
 Ростимни ёлғон дейми?

Сенсиз сендек бепарво
 Кезларимни куйлайми,
 Атиргулга бўй берган
 Ҳисларимни куйлайми,
 Майса бошга кўтарган
 Изларимни куйлайми,
 Сен деб мендан юз бурган
 Дўстларимни куйлайми,
 Куйларим — осмон дейми,
 Ўйларим — армон дейми,
 Мунис, меҳрибон дейми,
 Ростимни ёлғон дейми?

Сочларинг райҳон дейми,
 Борлигинг бўстон дейми,
 Зулфинг паришон дейми,

Бир тараф Кўкон дейми,
Бир ён Андижон дейми,
Ҳамма эл ҳайрон дейми,
Мунис, меҳрибон дейми,
Ростимни ёлғон дейми?

ТИЛЛА УЗУК

Эй калдирғоч кошлигим,
Кел, ахдимиз бир бўлсин.
Учта одам билган гап
Қандай қилиб сир бўлсин?

Тилла узукка тилла
Кўз бўлмайди ҳеч қачон.
Қиз болага қиз бола
Дўст бўлмайди ҳеч қачон.

Бордир сарой курганлар,
Бордир даврон сурганлар.
Борми биздек бир тушни
Биргалашиб кўрганлар?

Битта қизга бир йигит
Тилла узук тақибди.
Битта душман йигитга,
Қизга қирқта рақибдир.

Тилла узукка тилла
Кўз бўлмайди ҳеч қачон.

Қиз болага қиз бола
Дўст бўлмайди ҳеч қачон.

Хаёлингни дугонанг
Бузганини билмайсан.
Ёнгинангдан менга кўз
Сузганини билмайсан.

МЕНДАН СОВИЯПТИ...

Бирдан эҳтиросга тўлдингиз,
 Ёндингиз, куйдингиз, сўндингиз.
 Паришон, сочингиз паришон,
 Мендан совияпти кўнглингиз.

Мен ҳамма қатори боламан,
 Ўзимдан зерикиб қоламан.
 Билишим билмайсиз, биламан,
 Мендан совияпти кўнглингиз.

Севги – чўғ, дейдилар, ўчгайдир,
 Севги – ўк, дейдилар, учгайдир,
 Севги йўқ, дейдилар, шундайдир,
 Мендан совияпти кўнглингиз.

Қаршимда кундан кун сўлғин, хор –
 Гулга сув пуркайсиз беозор.
 Зарим бор, зўрим бор, зорим бор,
 Мендан совияпти кўнглингиз.

Илияпти уммон, денгизлар,
 Эрияпти минг йиллик музлар.
 Совуққина сўзлар ва кўзлар...
 Мендан совияпти кўнглингиз

Сени буғун кўрганасан бўлмас...

МУҲАББАТ

Муҳаббат бу – ялт этган нигоҳ
Ва ҳаловат абас, дегани.
Муҳаббат бу – ўзингни севмок
Ва ўзгага ҳавас, дегани.

Ҳаёт иси келар исмидан,
Ҳаётингни кесса-да зимдан,
Муҳаббат бу – куй тўла зиндон,
Атиргулдан кафас, дегани.

У – куёшдир, ета олмассан,
У – кўёшдир, тута олмассан.
Муҳаббат бу – кета олмасдан
Жон талашган нафас, дегани.

Субҳидамда куйлаган каптар,
Эсда турмас чиройли гаплар,
Муҳаббат бу – титраган лаблар,
Азр дегани, араз дегани.

Тарихларни бузган кудрати,
Ёруғликдан ўзган суръати.
Муҳаббат бу – бахтнинг сурати,
Бахтнинг ўзи эмас, дегани.

ҚИЗЛАРХОН

Айрилиқни ўйласам,
Томиримда музлар қон.
Кўзларинг ҳаққи қасам,
Сенсиз кун йўқ, Қизлархон.

Ичганим қасам экан,
Қучганим тиззам экан.
Қизлархоннинг кўнглини
Кошки, билмасам экан.

Совға қилган рўмолин
Ўрамайман, дебди у.
Кўришганда аҳволин
Сўрамайман, дебди у.

Қизим ҳали ёш-ку, деб
Отаси қўймас экан.
Балоғатни, яхшилар,
Яшириб бўлмас экан.

Ҳар бир босган изига
Таъна қилиб ўтади.

Сени буғун кўрмасам бўлмас...

Рўмолини юзига
Пана қилиб ўтади.

Айрилиқни ўйласам,
Томиримда музлар қон.
Кўзларинг ҳаққи қасам,
Сенсиз кун йўқ, Қизлархон.

Ҳолвасидан тотганман,
Сумалак яламайман.
Қизлархонни топганман,
Бошқага қарамайман.

Бирга боғ кезсак экан,
Нок узиб есак экан.
Севги йўқ, деб айтганнинг
Оғзига кесак экан!

ЯХШИ КЎРАМАН

Шоирлик ғирт бекорчига иш,
Юмушим шу – хаёл сураман.
Нима ҳақда? Ноқулай айтиш...
Сизни ҳамон яхши кўраман.

Иқроримдан заррача наф йўқ,
Ҳануз хомман, ҳануз ғўраман.
Нишонига бориб теккан ўқ,
Юрагим қон. Яхши кўраман.

Висолингиз энди – эҳтимол,
Лекин мудом излаб юраман.
Бахтимга бир хаёл бор, хаёл,
Мушкул – осон, яхши кўраман.

Бугунгача сир тутиб келдим,
Токай жоним ўтга ураман.
Сизгача ва кейинги севгим
Бари ёлғон, яхши кўраман.

Билмайманми? Биламан – уят,
Андишани четга сураман.
Ишонинг, йўқ ҳеч ёмон ният,
Сизни ёмон яхши кўраман.

Сени бугун кўраман ва бугун ҳам.

ЁМОН

Ҳар бир киздан сени излаганимда,
Ёнимга кечикиб келганинг ёмон.
Овозсиз, кўзёшсиз йиғлаганимда,
Ҳолимдан хабарсиз кулганинг ёмон.

Ёмон-да, кимнидир туш кўрганинг ҳам,
Шунчаки ёққани – хуш кўрганинг ҳам.
Бировлар қалбига ниш урганинг ҳам
Киприкларинг билан тилганинг ёмон.

Менсиз қошларинг тим қорайганлари,
Менсиз либосларинг торайганлари,
Ўзгалар хўрсиниб қараганлари
Ва гўзал эканинг билганинг ёмон.

Худойим мен учун яратган гунча,
Кимларга дуч келдинг менга келгунча.
Дилимда тугунча, қора тугунча –
Менгача кимнидир севганинг ёмон.

БУНЧАЛАР...

Куёшга интиккан каби ғунчалар,
Юрак сокин-сокин кўнғироқ чалар.
Нима деб куйлайди кўнғироқчалар?
Бунчалар севдирдинг мени, бунчалар?

Оҳу қарашлими, жоду қарашли,
Либоси ярашли, нози ярашли,
Бунча яхши бўлдинг, бунчалар яхши!
Бунчалар севдирдинг мени, бунчалар?

Эртаклар ҳақиқат эканими бу?
Юракка кўкрак тор келганими бу?
Ё висол, ё ўлим деганими бу?
Бунчалар севдирдинг мени, бунчалар?

Сенинг кўзинг тушган ғунчалар яхши,
Қанча кўп қарасанг шунчалар яхши.
Бунча яхши бўлдинг, бунчалар яхши!
Бунчалар севдирдинг мени, бунчалар?

Ой – кўкка таваккал чертилган танга,
Ҳолбуки, ҳар икки олам бир менга.
Айт, нима ёмонлик қилувдим сенга?
Бунчалар севдирдинг мени, бунчалар?

Бари бурун кўрмасам бўлмас...

ФАРИШТА

Мен ерга боғланган бир банди эдим,
Сахар бориб, оқшом қайтардим ишдан.
Сен келдинг...
Сен, ахир, қайлардан келдинг?
Кўклардан тушдингми, маъсум фариштам?

Бир хушбўй саболар таралди бирдан —
Юракни сийпалаб, эркалагувчи.
Одамлар одамдан зериккан ердан
Инсонлар тарафга етаклагувчи.

Эсладим,
оловлар гурлар кўйнимда —
Бир буюк вулқонлар портлаганини.
Кейин сукунатда
тунда
бўйнимда
Киприк капалакдай потраганини.

Шу мунис туришда
бу кўҳна олам
Севгига зорлигин эслатиб турдинг.

Чакноқ кўзларингга кўзим тушган дам
Юрагим борлигин эслатиб турдинг.

Мен сенга боғланган бир банди, асир,
Сен учсанг, узилиб тушар жон риштам.
Менга раҳминг келсин,
шафқат қил, ахир –
Дунёнинг ҳолига ачин, фариштам!

СИЗ...

Мудом ёруғ бўлсин дарчаларингиз!
Менга кўчиб ўтсин барча дардингиз!
Мен сизни авайлаб чарчамадим ҳеч,
Сиз кўнглим оғритиб чарчамадингиз.

Гоҳо ёмон қараб, гоҳ қарамасдан,
Гоҳо ёлғон кулиб, гоҳ кулиб ростдан,
Гоҳо эркаланмай, эркаламасдан,
Сиз кўнглим оғритиб чарчамадингиз.

Кимнинг қўлини сал узоқ тутдингиз,
Қайгадир кетдингиз, шошиб кетдингиз.
Ёнимдан кўрмаган бўлиб ўтдингиз,
Сиз кўнглим оғритиб чарчамадингиз.

Ёш бола эмасдим, кўпни кўргандим,
Ҳамманинг устидан кулиб юргандим.
Лек сизга боладек қаттиқ ўргандим...
Сиз кўнглим оғритиб чарчамадингиз.

Хоҳласанг оласан, агар шоҳ берса,
Қаёққа борасан, Тангри – Ҳақ берса.
Нима ҳам дер эдим, Сизга завқ берса...
Сиз кўнглим оғритиб чарчамадингиз.

КУЗДА

Кузда учиб кетар бахт кушлари ҳам,
Омад ҳам бетайин кушга айланди.
Кеча туйғуларни кўклатган кўклам
Бугун жон сўраган қишга айланди.

Шароб ичмай туриб, юардим сархуш,
Бошимдан юлдузни эларди гардиш.
Кунларим кечарди кўрган каби туш,
Энди ўша кунлар тушга айланди.

Мен ҳам ишонмасдим, аввал айтсалар,
Товоним силаган майин майсалар
Ётсам, юрагимга урар найзалар...
Қош каби майсалар нишга айланди.

Сен нени биласан, осмондаги қиз?
Баҳордай билдирмай қарийди бу ҳис.
Эсиз, ёшлигимиз, севгиларимиз...
Бугун севги оддий ишга айланди.

АЙЛАНАЙ

Кўзмунчоғинг қўйма асти, дилдорим,
Ай, айланай, нозикниҳол қаддингдан.
Кузагимни хушбўй этган баҳорим,
Ай, айланай, атиргулим, атрингдан.

Икки кўзим маним, икки дагарим,
Сўзи наввот, қилиқлари шакарим,
Мирзо Улуғбегим, Мирзо Анварим,
Ай, айланай, сабза урган хаттингдан.

Майиз бўлиб саратонда куйган эл,
Боласидан даласини суйган эл,
Яхши кунни фақат тўйга қўйган эл,
Ай, айланай, киприкдаги гардингдан.

Баъзан кўнгил учун кўнгил сўралар,
Ким термилар, кимдир секин мўралар,
Ай, дўстларим, улфатлару жўралар,
Ай, айланай, номардингу мардингдан.

Омон эди орзу, тилагим кеча,
Тангрим, бокдинг чуқур юрагимгача,
Бедаво дард бердинг суягимгача,
Ай, айланай, танлаб берган дардингдан.

ОВОРА

Яқин ҳам келолмай, узоқ кетолмай,
 Ернинг атрофида йўлдош овора.
 Заминни бир текис чаман этолмай,
 Миллиард йил нур сочиб қуёш овора.

Баҳор сизга бермиш гулдан зеб, сарпо,
 Мендай ўткинчига энди не парво.
 Ўйин билан бандсиз шўх ва бепарво,
 Хиноли бармоққа тўптош овора.

Қиз бола бош билан дунёни англаб,
 Ақл билан чертиб, оласиз танлаб.
 Ўзларин дардларин ўзлари тинглаб,
 Мендай неча телба, бебош овора.

Қачонки, ўзандан узилади сув –
 Уч кун тўхтаб қолса, бузилади сув.
 Юрагим остида эзилади сув,
 Кўзимга чиқолмай кўзёш овора.

ПУШАЙМОН

Энг бой одам мен бўлардим,
Пушаймондан фойда бўлса.
Кўнгли тошдан тош дилбарни
Соғинаман қайда бўлса.

Ўн бешимда қолдим севиб,
Уйда юрак сиқар эди.
У ҳам кўлоб сувлар сепиб,
Яна сувга чиқар эди.

Сувни бурардим тескари,
Агарда гап сойда бўлса.
Қоши бахмалдай дилбарни
Соғинаман қайда бўлса.

Ой юзидан қайтган нурлар
Юзларида камашарди.
Ўн беш кунлик ойдай дилбар
Менга жуда ярашарди.

Ботмас эди кундузлари
Бундай чирой ойда бўлса.

Ойга боқиб, ул дилбарни
Соғинаман қайда бўлса.

Аразлашиб колдик бир кун,
Уч кун ўтди, кечирмади.
Юрагимни босди тутун,
Сувлар сепиб ўчирмади.

Нима дейсиз, қизлар барин
Гап-сўзлари майда бўлса.
Ўзимдай содда дилбарни
Соғинаман қайда бўлса.

Ухлаёлмай кечалари,
Кундузлари гангиб юрдим.
Икки йилча кўчалари
Саратонда чангиб турди.

Бир гапириб, ўн кулардим,
Калишлари лойда бўлса.
Кўнгли муздан муз дилбарни
Соғинаман қайда бўлса.

Кўкрагимни бериб ерга,
Ўйлаб, ўйга етолмайман.
Келиб-келиб кимга эрга
Текканини айтолмайман.

Бундан ортиқ азоб борми,
Бир кўча, бир жойда бўлса.
Тошкентга кетдим. Дилбарни
Соғинаман қайда бўлса.

Синдирмайди йиллар кимни,
Туйғуларни силлиқлайди,
Ҳар кўрганда юрагимни
Капалаклар қитиқлайди.

Узр, олдим вақтингизни,
Кошки, гапдан фойда бўлса.
Нима қилай, ўша қизни
Соғинаман қайда бўлса.

БИЛСАНГ ЭДИ...

Кел, деганда, ноз қилмасдан келсанг эди,
Гул берганда, қайрилмасдан олсанг эди.
Ўзинг қандоқ яхшилигинг биласан-у,
Сени қандай севишимни билсанг эди!

Бу дунёга озиб-ёзиб бир бор келиб,
Нахот ўтсам ҳижронларда бағрим тилиб?
Сен юрасан дардим билмай, кадринг билиб,
Сени қандай севишимни билсанг эди!

Музни қандай куйдиришни биласан-а,
Суймагани суйдиришни биласан-а,
Лайлолардан қолган ишқни биласан-а,
Сени қандай севишимни билсанг эди!

Чора истаб бечораман мен чорасиз,
Феълинг сабаб иккимиз ҳам оворамиз.
Ичи қора қиз экансан, эй қора қиз!
Сени қандай севишимни билсанг эди!

Етти иқлим, сув-ҳавони биласан-у,
Бешта китъа, ер-самони биласан-у,
Менга қара, ҳар балони биласан-у,
Сени қандай севишимни билсанг эди!

Сени дунюни нурлаган билсанг...

ДИЛИМ ХУФТОН

Дилим хуфтон, кундузимни тундай қилиб,
Учрашувга келмади у, шундай қилиб.
Хўрликларим келиб кетар туриб-туриб,
Энди уни унутайин қандай қилиб?

Исмимни ҳеч айтолмасди, уяларди,
У жилмайса, кун чикқандай туюларди.
Исмин айтсам, оламга нур куйиларди,
Энди уни унутайин қандай қилиб?

Кўзим юмиб очсам агар, соғинардим,
Чекиб дардлар, ёзиб хатлар соғинардим,
Бармоқларин ўпиб, баттар соғинардим,
Энди уни унутайин қандай қилиб?

Дилим хуфтон, кундузимни тундай қилиб,
Ваъдасида турмади у, шундай қилиб.
Балки, бир кун сўзларини унутарман,
Кўзларини унутайин қандай қилиб?

Худо, дейман, ғамга тўлсин юраклари,
Мени ўйлаб, адо бўлсин юраклари.
Бировларни севмай ўлсин юраклари...
Энди уни унутайин қандай қилиб?

БУНАҚАСИ КЕТМАЙДИ

Аввал бағрин очди у,
 Кейин захрин сочди у.
 Берган атиргулимни
 Юрагимга санчди у.
 Бунақаси кетмайди –
 Гул яраси битмайди.

Билак ташлаб бўйнимга,
 Кулиб, кирди қўйнимга,
 Кейин деди: «Барибир –
 Бошқа биров ўйимда...»
 Бунақаси кетмайди –
 Тил яраси битмайди.

Ширин кулган шумасми?
 Боғлаб олган шумасми?
 Соч силкитиб, жонимга –
 Тузоқ солган шумасми?
 Бунақаси кетмайди –
 Қил яраси битмайди.

Ўпса, нетар дедилар,
Ювса, кетар дедилар,
Ҳар қандайин жароҳат –
Бир кун битар, дедилар.
Бунақаси кетмайди –
Дил яраси битмайди!

НИМА ҚИЛАЙ

Нима қилай, баргдан гул кўп чаманзорда
Ўхшашингни тополмасам нима қилай?
Гулбаргича дил бўлмаса сен дилдорда,
Юрагингни ўполмасам нима қилай?

Нима қилай, қоракўзим, нима қилай?
Икки олам ора ўзим, нима қилай?
Қошларингдан пора кўксим, нима қилай?
Кўзларингни тутолмасам, нима қилай?

Дард берарда сахий, бахтга хасис менга!
Зардаларинг, аччиқларинг лазиз менга.
Сен турган жой пойтахт менга, азиз менга,
Фарғонамга кетолмасам, нима қилай?

Не сайёдсан, не жаллодсан, не золимсан!
Тиғида нур ярқираган ҳилолимсан!
Умидимсан, орзуимсан, хаёлимсан...
Ўйлаб, ўйга етолмасам, нима қилай?

Бир бандиман, сенки хурсан, нима қилай?
Кўкда бўлсанг, ерда юрсам, нима қилай?
Шу ҳолимга яхши кўрсам, нима қилай?
Ўхшашингни тополмасам, нима қилай?

Сени дурдун кўрмасам бўлмас...

АЖОЙИБ ҚИЗ

Ажойиб киз экан-да,
Қарашлари ғалати,
Кулиб туриб йиғлайди,
Йиғлаб туриб кулади.

Шеърларим санасига
Қараб, оташда ёнган,
Мени ҳаммадан, хатто
Ўтмишимдан қизғонган.

Ажойиб киз экан-да,
Қарашлари ғалати.
Севгимас, бу – касаллик,
Тағин Худо билади.

Исмим айтиб ухлаган,
Исмим айтиб уйғонган,
Мени ҳаммадан, хатто
Аёлимдан қизғонган.

Ғалатиман ўзим ҳам,
Эс-хушим йўқ, ғалати.

Ўзим – ўзимдамасман,
Билмайман – не бўлади.

Керак бўлса, бугуним,
Эртамдан ҳам тонаман.
Уни ҳаммадан, ҳатто
Худодан кизғонаман.

КЕЛАДИ

Қайрилиб қарамай, шартта қўл силтаб,
Елкамга тўнимни илгим келади.
Юргим келмай қолди тирикчилик деб,
Тириклик кўйида бўлгим келади.

Қаттиқлашиб борар кун сайин қаҳр,
Тиконда ҳам заҳр, гулда ҳам заҳр.
Тирноққа арзимас борлигинг, ахир,
Кўксимни тирноқлаб юлгим келади.

Юрагим оқади Фарғона томон,
Эй аччиғи ширин, гумони аён,
Севгингга ишониб яшайман ҳамон,
Ўзимнинг ҳолимга кулгим келади.

Кетсам, сенга элтар жамиики йўллар,
Ёлғиз сени қучсам, юрагим тўлар.
Қандай соз, тепамда нафармон гуллар,
Сочингга кўмилиб ўлгим келади.

ЙЎЛИМ БОШҚА

Боларининг кўнглин кўринг – гул танлайди,
Кўкрагимда қизил гул бор – гулим бошқа.
Кўз ёши ҳам юзга тушса йўл танлайди,
Ҳамма бошқа йўлда, менинг йўлим бошқа.

Сизлар учун унутилган эски тушман,
Дафтарларда исмим узра чизик тушган.
Ақлигамас, савқига бўйсунган кушман,
Кўзлаган манзилим бошқа, элим бошқа.

Қулоғимдан юракка бир сас ўтади,
Шитир-шитир хазон ила хас ўтади,
Ҳаёт қандай яшамоқдан дарс ўтади,
Аммо ҳаёт бошқа экан, илм бошқа.

Баҳорги сой каби жўшиб, тўлиб олсам,
Гулдуракдек самоларда кулиб олсам,
Бир муносиб ажал топиб, ўлиб олсам,
Кейин мени йўқламаса ўлим бошқа.

ЮЛДУЗИМ

Юлдуз, кечир мени, кечир, юлдузим,
Икболинг кулса ҳам бахтинг кулмади.
Ўзимга маҳлиё бўлдим-у ўзим,
Кўнглингни олишга вақтим бўлмади.

Мен сенга мухтожман, интиқман, зорман,
Билмайман, борманми-йўкми ёдингда.
Агар айбдор бўлсам, ёлғиз айбдорман —
Худонинг олдида, сенинг олдингда.

Кечалар ёдимга тушганда кўзинг,
Сомон йўлларида чангиди кулим.
Осмоним муаттар айлаган ўзинг,
Ҳамишабахорим, ҳамишагулим!

Ўзимдан, эҳтимол, сени асрадим,
Билдимки, мен билан бахтинг кулмайди.
Йиғласам, йиғига сигмас ҳасратим,
Шеърда ҳамма гапни айтиб бўлмайди.

Юлдузни етаклаб Шошга кеч кирса,
Фарғонажонимга оқади дилим.
Мени унутмагин, мени кечирма,
Ҳамишабахорим, ҳамишагулим!

ПАХТА

Курсдошларимга

Дала. Мезон. Қизлар. Тарози.
Пахсали деворлар. Исмсиз кирлар.
Юлдуздек титраниб учган овозим,
Тиззани кучоклаб ўқилган шеърлар.

Олов теграсида қайнаган ўлан.
Юракдек қонталаш чинор япроғи.
«Севсам, ўлдирарлар. Севмасам, ўлам...»
Ва ҳисобчи кизнинг нигоҳи...

У кунлар ўтдилар, бироқ ўйласам
Қуёш имиллайди, куним ўтмайди.
Энг машҳур ҳофизнинг қўшиқлари ҳам
Ўша ўланларга етмайди.

Тошкентнинг тошлари эзар танимни,
Тошқатор йўлларда ризқимни тердим.
Бугун сени қанча соғинганимни
Ҳисобчи киз, ўзинг ҳисоблаб бергин!

Сени бугун кўришганим бу...

Ҳасратларим оғир, қўйсам синдирар
Ҳар қандай тарози паллаларини.
Бунда юрагимни ахир ким билар,
Ким кўрган Ёзёвон далаларини?!

Олисда исмимни айтиб норози
Ерларга эгилар нонбеҳи шоҳи.
Дала. Мезон. Қизлар. Торози
Ва ҳисобчи қизнинг нигоҳи...

ДЕДИ

Деди: «Ўғлон, қарагин,
Зулфим сувдайин майин.
Бармоқ солиб тарагин,
Кетма юзинг ювмайин!»

Дедим: «Қорасоч дилбар,
Дилимни тиг тилгуси.
Зулфга тегурсам агар
Юзим қаро бўлғуси!»

Деди: «Ўғлон, қошимдан
Алҳол кетмагил зинҳор.
Бармоқ сургил қошимга,
Илкинг тегсин илк бор!»

Дедим: «Қароқош дилбар,
Қошинг қиличлиги бор.
Қўлим юборсам агар
Илким тилишлиги бор!»

Деди: «Ўғлон, юзимда
Аланга ракси зоҳир.
Ой эргашир изимдан,
Измингга олгил охир!»

Дедим: «Моҳирўй дилбар,
Хуснингни кун талашгай.
Мен не қилай, бу юзлар
Фақат сенга ярашгай!»

Деди: «Ўғлон, шошма сен,
Назар қилгил лаълига.
О, биларман, ташнасан,
Кел, майлига, майлига...»

Дедим: «Лаълилаб дилбар,
Тийнат ўти етмасми?
Лабингга тегса агар
Дудок куйиб кетмасми?»

Деди: «Ўғлон, сен мени
Қийнайдирсан қасдма-қасд.
Ўп, кучокла, сев мени,
Менга жонинг керакмас!»

Дедим: «Хуш қол, эй дилбар,
Нетай кўнгил тўлмаса?
Бу не ишк, севиб агар
Ҳижронида ўлмасанг?!»

ЎШАНДА

Ўшанда (оқ осмон, кўнғир ер гувоҳ...)
Исмимни биларди кайрағоч барги.
Юрагим томида ётган кизғалдок
Капалак хакида кўшик айтарди.

Ўшанда
ўзим ҳам олов эдим-да,
Тушовини узган тойга ўхшардим,
Акамнинг чопонин илиб эгнимга
Қирда
куюн билан кураш тушардим.

Ўшанда
жилғалар чучук тил билан –
Эркалаб, тошларнинг бошин силарди.
Чиғаноқлар эса суюк дил билан
Тошнинг ковагида аччик йиғларди.

Ўшанда (оқ осмон, кўнғир ер гувоҳ...)
Димоғим туярди лазиз мунгларни.
Ҳовузнинг тубинда ёлғиз гулимоҳ
Ўтли оҳлар урса, ёниб тинглардим.

Ўшанда
шамолни севарди оғоч,
Булутлар яшарди ғамли, ўксиниб.
Тутундан қорайиб кетган қалдирғоч
Сувларга урарди кизғиш кўксини...

Ўшанда (ок осмон, кўнғир ер гувоҳ...)
Дилимни биларди мажнунтол барғи.
Кафтимда йўқ эди зигирдек гуноҳ,
Йўқ эди кафтимнинг заррадек гарди –

Ўшанда мен сени яхши кўрардим...

СОБИҚ АСКАР

Зулфи зар қизгина,
қўлларинг ўпиб,
Кўзимда ойнадек яхлади ёшим.
Эсладим,
кафтига кухлаб, ер тепиб,
Сибирларда қолган ўн саккиз ёшим.

«Яна келинг», – дейсан нигоҳинг билан,
Кўксимда ғижирлар ҳасратнинг тоши.
Эслайман,
қатора – баҳайбат илон,
Сибирларга кетар ўн саккиз ёшим.

Қошларинг камондек тортилар таранг,
Тутдек тўкилади сўнгги бардошим.
Билмайсан,
ўқ отиш майдонларида
Жувонмарг бўлганин ўн саккиз ёшим.

Зулфи зар қизгина,
олов қизгина,
Ўн саккизга кирган митти қуёшим,

Сени буғун кўрмасан бўлмас...

Бугун ухлатмайди,
чақирар яна
Сибирда адашган ўн саккиз ёшим.

Кетурман,
кутмагин, келмасман қайтиб.
Мен, ахир, йигирма учдан ҳам ошдим!
Сибирда музлайди исмингни айтиб
Ўн саккиз... ўн саккиз... ўн саккиз ёшим...

КЎЗЛАРИДА

Кўзларида ғам гардидан сурмалари
Учиб кетди бу кўнгилнинг турналари.
Эй сиз менинг ғарибгина кулбаларим,
Сизни ташлаб самоларга кетолмайман.

Гулюзлигим юз ноз ила бурди юзин,
Мен кўз юмсам, киприкларим сўйди кўзим.
Ўз-ўзимга азон айтиб қўйдим исм...
Энди ўшал зеболарга кетолмайман.

Кеча қадах тўқиштириб ҳилол билан
Гулоб ичдим ёлғиз дўстим Икбол билан.
Бугун қўлда икки бўлак сафол билан
Икболларга, сафоларга кетолмайман.

Энди фақат саболарни соғиниш бор,
Элас-элас наволарни соғиниш бор,
Олис-олис зиёларни соғиниш бор,
Акс ўзимман, садоларга кетолмайман.

Онасидан аразлаган бола каби
Бу оламдан бурилгандир менинг лабим.
Эй онамдек ғарибгина кулбаларим,
Сиздан гўзал дунёларга кетолмайман.

Сени бугун кўришсанг бўлмас...

МУҚАДДИМА

Ўзим ҳар жойдаман,
кўнглим сандадир...

Муқимий

Бизлар эгиз эдик – ман яна кўнгил,
Барқ урдинг, жонима аланга тушти,
Кўнгил кушдек учти ҳавога енгил,
Айлона-айлона алингга тушти.
Ман каманд истарман, тан гулхандадир,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнгил сандадир.

Йиғладим-йиғладим, осмон ҳўл бўлди,
Кипригим ҳавога чизди ариқлар.
Ой-у кун кўзимни олган – кўл бўлди,
Ойларни тангадек тортди балиқлар.
Ман расан истарман, тан гулхандадир,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнгил сандадир.

Чориғимни кийди даштнинг тошлари,
Кўйлагимни эса тиконлар юлди.
Ман адам истарман, қариндошларим, —

Десам, бош тебратиб илонлар кулди.
Ман Адан истарман, тан гулхандадир,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнгил сандадир.

Карбало юз бурди – мандан чекинди,
Аввало жон бериб бегона тутдинг.
Алам-о, ғам босиб белларим синди,
Сағам-о, сағ мани ўтпараст этдинг!
Ман кафан истарман, тан гулхандадир,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнгил сандадир.

Бизлар эгиз эдик – кўнгил билан ман,
Кўнгил нигоҳ етмас ёқлара тушти.
Ўксинма, Иқболбек, чунки азалдан –
Осмоннинг юклари тоғлара тушти,
Ман ватан истарман, тан гулхандадир,
Ўзим ҳар жойдаман, кўнгил сандадир.

ЭЙ ДИЛ...

Эй дил, не истайсиз яланғоч кўкдан,
Анвор уммонида титрайсиз дир-дир.
Ерга бир боксангиз – қишу ёз, кўклам,
Кузлар унутдилар бизларни бир-бир.

Имкон қўлдан кетди – тугади фурсат,
Якинлар йирокдан қарайди дилгир.
Кўзани синдириб жўнади улфат,
Дўстлар унутдилар бизларни бир-бир.

Хаёллар қўймайди ўз ҳолимизга –
Лўливаччалардек ёпишқоқ кир-чир.
Қанотлар боғловчи иқболимизга
Ҳислар унутдилар бизларни бир-бир.

Эй дил, ўксимайсиз, чекмайсиз алам,
Ердан узилганнинг жазойи шулдир.
Энди қайтолмайсиз Фарғонага ҳам,
Излар унутдилар бизларни бир-бир.

Қисмат муҳаббатни бизга кўп кўрган...
Йиғламанг, дунё ҳам бевафо, ахир.
Минг ваъдалар берган, ҳатто ўптирган
Қизлар унутдилар бизларни бир-бир.

БИРИНЧИ СЕВГИ

Тўрт фасл баҳор эди,
Тўрт тараф гулзор эди.
Сен бор эдинг, тилимда
Бир кўшигим бор эди:

«Гулижоннинг кўзидан
Оҳулар уялади.
Кипригини кўтарса,
Осмонлар суянади.
Гулижоннинг бўйига
Оламнинг гули етмас.
Уни олиб бергали
Отамнинг пули етмас...»

Сени мендан айирди
Кўзлари кир аёллар,
Мени мендан айирди
Илдизи йўқ шамоллар.

Кетди ёшлик, кетдинг сен,
Дил йиғлар, дил куйинар.

Сени буғун кўрмасам бўлмас...

Дилда кексайган қуёш
Ўз нурига суянар.

Менга, қаламқошлигим,
Қаламми керак эди?
Тобутим тўлдиргали
Аламми керак эди?

Юраккинам лим тўлди,
Кўзёшларим сим бўлди.
Сен ойларга айландинг,
Гулижон, мен ким бўлдим?

Тўрт фасл баҳор эди,
Тўрт тараф гулзор эди.
Мен бой эдим, дилимда
Бир қўшиғим бор эди.

САРАТОН

Енглик либослардан воз кечди шаҳар,
Елкалар яланғоч, яланг, оч кўзлар.
Олисларда эса сувлар сепишар
Кўйлаклари билан чўмилган қизлар.

Шаҳар қизғонмайди хиёбонларин,
Сунъий кўлинию қайиқларини.
Аммо дил қўмсайди сокин боғларнинг
Олмалар оқизган ариқларини.

Шаҳар кўп нарсани менга ўргатди,
Ҳаммасини санаб, айтиб бўлмайди.
Шу ерда суяғим ва дийдам қотди,
Энди қишлоққа ҳам қайтиб бўлмайди.

Ғамли шеърлар ёзар сиёҳдил қалам,
Гарчи ошиқлигим овозаси йўқ.
Шаҳарнинг қибласи йўқдир сиғинсам,
Бош урсам шаҳарнинг дарвозаси йўқ.

Тонгда деразамдан синиқ нур тушар,
Не тонгким, бугун ҳам намлидир кўзлар.
Ахир тушимда ҳам сувлар сепишар
Кўйлаклари билан чўмилган қизлар...

Бени бузун кўрмасан бўлмас...

УЙҒОНИШ

Хувиллаган дунё, хувиллаган қалб,
На кувонч, на райҳон, на ғам, на ялпиз...
Қип-қизил қумларни кечдим юз йиллаб,
Ўзим билан ўзим яшадим ёлғиз.

Бир куни ой билан тиллаша туриб,
Ҳис қилдим юрагим оғирлигини.
Кўклам селларидек қоним гупуриб,
Англадим яшашим зарурлигини!

Осмонни кучоқлаб ётганим тунда
Муҳаббат, ой каби кирдинг ёдимга.
Булутлар окқувга айланди зумда,
Юлдузлар тўпиллаб тушди ёнимга.

Елкамда елкандай канот барқ урди,
Бир гўзал қуш бўлдим эртақдагидай.
Ёввойи ёшлиқда азот хайкирдим –
Титради коинот этаклари-да!

Титради коинот этакларинда
Кирпидек ғужанак бўлган оламлар,

Қуёш тиғин чархлаб елкаларида
Қип-қизил кум кечиб юрган одамлар...

Юмшоқ шамолларни кўзғатиб учдим,
Кахкашон – шиддатим қолдирган оқ из.
Сенинг оламингга боряпман, кутгин,
Осмонни қучоқлаб ётган ғамгин қиз!..

ЁЛҒИЗМАН

Қоракўз турналар Қўқонга қайтар,
Гиёҳлар югуриб келар олисдан.
Менинг турнам қани?
Гиёҳим қайда?
Ёлғизман...

Учар ликопчада – сирли тайёрада
Дўст излаб келишар қай бир юлдуздан.
Мен эсам бутун бошли сайёрада –
– Ёлғизман...

Дўстлар эшигимни юз бора қоқар,
Эшик қоқмай кирар мактуб
бир қиздан.
Гоҳо жонга ёқар,
гоҳо жонни ёқар...
Ёлғизман...

Онам тинмай менга келин танлайди,
мен бўлсам ёлғизман муҳаббат кадар.
Ким мени тушунади?
Ким мени англайди?
Ёлғизман-да, нима қилай, биродарлар!..

ФАРҒОНАЧА

Муҳаммад Шарифга

Соҳибжамол соҳибдилим, мунча ситам айладилар,
 Макр бирлан, қаҳр бирлан кўзимизни бойладилар.
 Бизни суйиб – суймадилар, озод қўйиб – қўймадилар,
 Дилимизни бармоғида олма каби ўйнадилар,
 Куйиб-куйиб қолабердик кийикларнинг орасида,
 Бунча жафо қилмасалар бегонанинг боласига.

Ёр-ей, дедик, бошимизни ёриб ўтди ёр қамчиси,
 Оёғининг тирноғига томиб ўтди қон томчиси.
 Қонимизга қониб ўтди турналарнинг арғамчиси,
 Қизил гулдек ёниб кетди турналарнинг алдамчиси.
 Табассумни халқа янглиг тақиб қушнинг сарасига,
 Бунча жафо қилмасалар бегонанинг боласига.

Шаҳр отлиғ саҳроларда кўнғироқлар сасин кутдик,
 Даҳр отлиғ дарёлардан мурувват кемасин кутдик,
 Заҳр отлиғ ҳаволардан атиргуллар исин кутдик,
 Сабоҳат элчисин кутдик, жароҳат эмчисин кутдик.

Бирок етдик бошимизга, волидамыз ноласига,
Бунча жафо қилмасалар бегонанинг боласига.

Хоқон эдик, қалқонимиз гўдакларга эрмак бўлди,
Султон эдик, давронимиз ўзимизга эртак бўлди.
Балокаш ёр лашкалари минг-минг бўлди, лак-лак
бўлди,

Биз шамс каби ерга ботдик, ул ой эса юксак бўлди,
Омон юрсак бўлмасмиди давлатларин соясида,
Бунча жафо қилмасалар бегонанинг боласига.

Биз оҳ урсак, ҳар ошиқдан кўра ошиқ оҳимиз бор,
Кўйлагининг шамолидан самоларда ҳокимиз бор.
Кўнглимиз йўқ, доғимиз бор, доғи йўқ дилхоҳимиз
бор,

Гуноҳқормиз, кўнгил бердик, энди тан олмоғимиз
бор,

Қалбимизни қайта берсин, ташласин остонасига,
Бунча жафо қилмасалар бегонанинг боласига!

ХАЗОНДЕК СОЧИЛДИ НЕЧА БОР ТАҚВИМ

Хазондек сочилди неча бор таквим,
Юрак ҳам тўкилди япроққа ўхшаб.
Шамолда соврилдим, сойларда оқдим,
Сен ҳамон ўшасан, сен ўша-ўша.

Зулфинг қўнғироғи бармогимдандир,
Дудоғинг гуллатган – биринчи бўса.
Энди у кунларга етмоқ гумондир,
Сен ҳамон ўшасан, сен ўша-ўша.

Сени кучиб ухлаб, яна тушимда –
Кўриб уйғонардим согиниб, қўмсаб.
Мени мендан ўзга инсон тушунмас...
Сен ҳамон ўшасан, сен ўша-ўша.

Кун сайин орамиз олис ва олис,
Балки кутарсан ҳам хазонлар тўшаб.
Сен ҳамон тириксан, мен эса ёлғиз...
Сен ҳамон ўшасан, сен ўша-ўша.

Сени буғун кўришасан буғун...

Лабларимга лаб бергил,
Қолай омон, малика.

Тош қасрнинг тошларин
Эритмади ёшларим.
Кўнглинг юмшаган бўлса,
Рўмолчангни ташлагин...

Ризвонларга кетайлик,
Осмонларга кетайлик.
Осмонларга сиғмасак,
Қўқонларга кетайлик!

ОШИҚ БОЛА

Олтин қаср, тош қаср,
Ўтди йил, ўтди аср.
Юрагимни қон қилдинг,
Эзилиб кетди бағир.

Малика, жон, малика,
Қаҳринг ёмон, малика.
Лабларимга тут оғу,
Қолай омон, малика.

Тирноқларинг тиллодан,
Бармоқларинг ҳалводан.
Ман тамшаниб ўтарман
Аччиғи тез дунёдан.

Мени озод қўй ёки,
Тирноғингда сўй ёки.
Кўзларим уммонига
Сочларингни қуй ёки.

Малика, жон, малика...
Меҳринг ёмон, малика.

ТЕЛБА ХАЁЛ

Ҳилол бешик каби чайқалди аста,
Гулчин дарбозага суяндим хаста.
Бугун йиғламасам, эрта кулмасман,
Руҳимни ҳилолга белагим келди,
Оёғингни қучиб йиғлагим келди.

Сарпойчан дарахтлар дардим билмади,
Музлаган куртаклар бағрим тилади,
Кўнгил бир гуллаган фасл тилади,
Кўнгилни қуёшга боғлагим келди,
Оёғингни қучиб йиғлагим келди.

Ўргимчак тўрини дарёга солдим,
Тилло балиқ тутиб, зиёга солдим,
Ўзимнинг жонимни балога солдим.
Шу ширин жонимни сақлагим келди,
Оёғингни қучиб йиғлагим келди.

Деворлар оқланди кўзим ўнгида,
Чинорлар оқланди кўзим ўнгида,
Мозорлар оқланди кўзим ўнгида,

Бир лаҳза ўзимни оклагим келди,
Оёғингни қучиб йиғлагим келди.

Бармоқларинг нозик... сочим силама!
Ў, бу тентакона орзу, биламан.
Мен ҳозир боламан, ўксик боламан,
Кўзёшдай мусаффо йилларим келди,
Оёғингни қучиб...
Оёғингни қучиб...
Оёғингни қучиб йиғлагим келди.

СЕВГИЛИМ

Севгилим,
дилсизлар дилларимизни
Тошбўрон қилсалар, вайрон қилсалар,
Тиканлар қопласа йўлларимизни,
Сен аччиқ йиғласанг,
Улар кулсалар,

Севгилим,
севгини севмаган зотлар
Қаро айласалар оқ асотирни,
(Дарғазаб пишқирса қутурган отлар)
Гўрдан чиқарсалар
Қоработирни,

Севгилим,
мен жангга кираман, жангга,
Қароғингдан тийра жола учун ҳам,
Осмонни бўйайман қирмизи рангга
Чап кўксингда мажруҳ лола учун ҳам!

Севгилим,
Бу сўкиш оғир бўлади,
Конларим оқади, конлари оқар,

Ана, яраланган ой ҳам кулади,
Қон сачраган қуёш кизариб боқар...

Севгилим,
ёв қочар сичқон инига,
Музаффар ботиринг тин олар ҳорғин.
Қилич жойланади қайта қинига,
У аста чўзилар...
Бор энди, боргин!..

Севгилим,
омондир ҳийлагар кампир,
У мени алдайди, авраб-алдайди,
Қўлу оёғимга солади занжир,
– Қоработир, мана ёвинг, ол! – дейди.

Севгилим,
алвидо...
Етиб келмадинг,
Сўнгги илинж билан котди кўз нурим.
Муҳаббат қудрати – қалдиروقка тенг,
Афсус, қалдиروقдек қисқадир умри-им-м...

Севгилим,
лутф этмак шунча мушкулми?
Қўл чўзмоқ шунчалар келдими малол?
Ахир, бу ёлғон-ку, ахир, тушунгин,
Ахир, бу – эртак-ку, ахир, бу – хаёл...

ЙИГИТ

– Сени обқочиб кетаман!
Ерни айлантриб туёкнинг зарби,
Гилдирар осмоннинг адоқларида.
Гунча кучоклаган капалак каби
Яшарсан лабимнинг ардоқларида...

– Сени обқочиб кетаман!
Бошингдан ҳовучлаб сочарман ёгду,
Ҳовучлаб, лабингга тутурман нурлар,
Осмонни тўнтариб этарман кўзгу,
Ипак сочларингни тарайди ҳурлар...

– Сени обқочиб кетаман!
Гулгун кўшиқлар мамлакатида
Ўтли ўлан айтиб ўт-ўлан аро,
Тиллақўнғизларнинг салтанатида
Хон қизи бўлурсан, мен, майли, гадо...

– Сени обқочиб кетаман!
Кетармиз, ғафлатда қолур ҳаммаси:
Пуфлаб, ишқни қувмоқ бўлар сурнайлар,
Севгимиздан кулган карнайлар саси,
... Ишқимизни кушлар айтиб юргайлар...

– Тоза обқочасиз! – дейсан чимрилиб,
Отам осмондан ҳам топиб келтирар...
Қўйинг... ҳазиллашманг... – дейсан термилиб,
Кўзларинг ялтирар, сўзинг қалтирар...
Кетасан...
Мен ёлғиз.
Ўувиллаган дил.
Хаёл обқочар...

АРМОН

Ўзим билиб-билмай кўп гуноҳ қилдим,
Мўлроқ яшаб қўйдим мўлжалдагидан.
Ўлсам бўлмасмиди кўкка тикилиб,
Майсалар устида, гулнинг тагида...

Яшашдан чарчадим, зерикиб кетдим,
Менинг тор кўнглимга сиғмас байрамлар.
Дилимга илоннинг тиллари етди –
Пўст ташлаб, турланиб юрган найранглар.

Энди кун кўришим қийиндан-қийин,
Энди ҳаволар ҳам оғирдан-оғир.
Аччиқ-аччиқ йиғлаб, йўл юрган сайин
Узун-узун бўлиб судралар хотир.

Ўзим билиб туриб, кўп гуноҳ қилиб
Кўпроқ яшаб қўйдим мўлжалдагидан.
Ўлсам бўлмасмиди кўзларим тиниб,
Сув ичган чоғимда қизнинг кафтидан.

Энди мени қийнар қиёкнинг гули –
Нозик капалакнинг ҳидсиз қаноти.

Энди мени қийнар вақтида ўлиб,
Мени обкетмаган дўстимнинг ёди.

... Она, жунжикмангиз совуқ сўзлардан,
Мен энди ўлмайман, йиғламанг яна.
Фақат мактов кутиб сузук қизлардан
Ёлғон шеърлар ёзиб чарчадим, она.

Фақат ўзим билмай кўп гуноҳ қилиб,
Мўлроқ яшаб қўйдим мўлжалдагидан.
Ўлсам бўлар экан кўзларим кулиб,
Беланчак ичида, толнинг тагида...

ҚИСМАТ ЧИЗИҚЛАРИ

Кулар шайтон суворий,
Шайтон ароба чопар.
Ёрмозорга борганда
Тилло тангалар топар.

Тилло танга сиртида
Юрагимнинг зарби бор.
Жароҳат чандиғидек
Исмимиз бош ҳарфи бор.

Бу имлони мулло ҳам,
Тулки ҳам ўқий олмас.
Тавориху ҳийлодан
Ҳикматлар тўқий олмас.

Тилло танга қалбаки,
Чунки асл қалбники.
Ҳамма ундан кўрқади
Қамаб қўйишар балки.

Сени қалбга қамасам,
Қушдек қочиб кетибсан.

Яёв шоирни ташлаб,
Суворийга тегибсан.

Кафтларингни кўрсатгил,
Киприкларим зарби бор.
Ханжар изидек чукур
Исмимиз бош ҳарфи бор.

Аммо кўзинг ўтмайди,
Оқлар тушган кўзингга.
Кўтарилиб дилингдан
Доғлар тушган юзингга.

Ўғил кўрсанг, ҳуснига
Ҳеч таъриф бўлмасин, ёр.
Исм кўйсанг, исмида
Бош ҳарф бўлмасин, ёр.

Тилло танга ялту юлт,
Кафтларимда сиқарман.
Юзинг доғли бўлса ҳам,
Ой, сочингга тақарман.

Кулар шайтон суворий,
Шайтон ароба чопар.
Ёрмозорга борганда
Менинг кўнглимни топар.

СЕНИ СОҒИНАМАН

Сени соғинаман,
менинг кўзларим –
Оби раҳмат кутган саҳройи кудук.
Теграмда кўрғошин булут сузар жим,
Дармоним курийди, кароғим курук...
(Кудукнинг тубинда жаранглар исминг.)

Сени соғинаман,
менинг кипригим –
Қамишдек қовжираб, синмоқда тинмай.
Энди унга парво қилмайди ҳеч ким,
Энди ундан ҳеч ким йўнолмайди най...
(Агар най бўлганда сени куйларди.)

Сени соғинаман,
менинг қўлларим –
Иккита мусича, қўйнимда яшар.
Кафтингдан термоқлик истаб донларин
Фурсат тўкилишин ҳорғин санашар...
(Юрак қумсоатдир, ярмиси синган.)

Сени соғинаман,
менинг лабларим –
Иккига бўлинган қонталаш япроқ.
Титраб тўкилмоққа шайдир кун сари,
Пойингга тушишни тилашар бироқ...
(Лабимда иккига бўлинган исминг.)

Сени соғинаман,
менинг сочларим
Соядир, кечанинг кўлкаси тушган.
... Тунда келолмайсан мени ахтариб,
Сочингга ўралиб, йиқилиб тушма!

ЗУЛФИЯГА ҚАРАМА

“Зулфияга қарама,
Нак энангни кўрасан!
Мени яхши кўради,
Сўра, кимдан сўрасанг!”
Калтак ерди Абдулла,
Калтак еб ҳам қайтмасди.
– Ол-э, ўша Зулпини,
Керакмас! – деб айтмасди.

Ақлли қиз Зулфия,
Ҳаммасини билади:
Менга кўзи тушганда
Мийиғида кулади,
Дарслар кирмас кулоқка,
Самоларда хаёлим:
Зулфиянинг қўллари
Ипакдайин мулойим...
Китобимнинг ичида
Жилмаяди суврати.
Мени яхши кўради,
Мени яхши кўради...

... Йиллар ўтди, Абдулла,
Ҳаёт биздан кулди-я.
Сену мендек йигитдан
Воз кечди-я Зулфия!
“Зулфияга карама,
Нақ энангни кўрасан!
Мени яхши кўради,
Сўра, кимдан сўрасанг!..”

Ақлли киз эди-ку,
Ҳаммасини биларди:
Менга кўзи тушганда
Мийиғида куларди.
Мен-ку, майли...
Сениям
Тоза аҳмоқ қилди-я.
Биз ҳарбийда юрганда
Тегиб кетди Зулфия...

Китобимнинг ичидан
Учиб тушар суврати,
Севмаганман мен уни,
Абдул яхши кўради!
Йиртаман деб сувратин,
Йиртолмайман ҳар куни,
Севмаганман мен уни!
Севмаганман мен уни!..

АРИҚЛАР ЮЗИДА

Ариқлар юзида юзарди ҳовур –
Кумуш балиқларнинг иссиқ нафаси.
Қор босди чинорлар шохига довур,
Чинорлар – қорларнинг сояси.

Музлар кучоғида исинди видо,
Узилган тор каби ажралишдик биз.
Сиз мағрур кетдингиз уйгача, аммо
Нечун йиғлаб борди этикларингиз?..

Деразадан гулдек қарайсиз энди,
Кўчадан кас-нокас ўтади турфа.
Аччиғингиз келар, эслатса мени
Тахмонга китобдек тахланган кўрпа.

Ўзингизни алдаб яшарсиз тинмай,
Сизни-ку овулар эртакларингиз.
Соҳибга ичиккан кучукчалардай
Мунғайиб ётади этикларингиз...

ЧОРЛАСАНГ

Чорласанг бормасми эдим, гулёрим,
Шиддатдан кўзимни оғритиб, ёшлаб.
Иккала кафтимда тутиб баҳорни,
Тишимда лабингдек ғунчани тишлаб.

Ўртада кир каби ётар қирк фасл,
Кечиб бўлармиди қиркта анхорни.
Аммо сени ўйлаб яшнайверар дил,
Мен қайга қўяй бу улкан баҳорни?!

Исминг – шаҳристонни иситган байзо,
Айтсам, сен келмайсан – битмас карашма.
Оддий бир ҳикматни билармисан ё:
Шаҳар осмонига ой ҳам ярашмас.

Мен токай яшарман ўзимни кучиб,
Овуниб гардуннинг ҳийлоси билан.
Чорласанг, борардим тойирдек учиб,
Қўйнимда кўкламнинг ҳавоси билан.

Қаноти бўлса ҳам учмас балиқлар,
Исминни тутмасанг, кушлигим бекор,

Сени бузук кўрмасанг бу ғаммас

Шижоат уммоннинг тубинда ухлар,
Мен билан қўшилиб қарийди баҳор.

Биламан, қисматим кўзингдек қаро,
Мени чорламассан, учиб бормасман.
Сен менинг исмимни билмассан ҳатто,
Сен ўзинг баҳорсан, менга зормассан!

АРАЗ

Хуркак хавотирда кўчангдан ўтдим,
Лабимни тирс ёриб, қийнаб чанқоғинг.
Хавони ҳўпладим, ҳўпладим ўтни,
Шунчалар қийинми сувга чиқмоғинг?

Кўчангнинг тупроғи оловми дейман,
Куёшням менда касди бор чоғи.
Қайсарман, терс қилиб сув ҳам ичмайман,
Шунчалар қийинми сувга чиқмоғинг?

Биласан, кўчангдан ўтяпман куйиб,
Кулгингдан бир чўчиб кетар чорбоғинг.
Чиксанг-чи, кўзангни елкангга қўйиб,
Шунчалар қийинми сувга чиқмоғинг?

Куёшням сўкдим хўрлигим келиб,
Чангини чиқардим оташ тупроқнинг.
Сениям сочингни олардим юлиб!
Шунчалар қийинми сувга чиқмоғинг?

Тундаям юрагим бир ёмон куйди,
Тонғдаям томоғим қақраб уйгондим.
Мен ўзи қанақа оловни суйдим –
Шунчалар қийинми сувга чикмоғинг?

... Бизниям кўчадан ўтиб қоларсан!..

ГУНОҲ

Синик ой сарғайиб кезаркан кўкда,
 Томларда шуълалар шарпасин илғаб,
 Занжирини силтаб, айқирди кўппак:
 – Хавф!
 – Хавф!!
 – Хавф!!!

Аёл мискин эди.
 Ҳис қилди аёл –
 Қайдадир эрини ўпарди бир қиз.
 Кенг ҳовлида ёмон сиқилди аёл,
 Бир кечада қувраб, тўкилди наргис...

Тонггача ҳовлида тинмади занжир,
 Кўппак саҳаргача бетоқат ҳурди.
 Аёл ҳам гуноҳга қўл берди охир –
 Тушида биринчи севгисин кўрди.

СҮНГСҮЗ

Хазон лашкари келган —
Япроқлар тўкилади.
Энг сўнгги ўқи билан
Садоқлар тўкилади.

Муҳаббат борасида
Биз ҳануз норасида.
Булутлар орасидан
Сабоқлар тўкилади.

Лойлар қордим ёшимдан,
Сомон қилдим сочимдан.
Уйга кирсам, бошимдан
Тупроқлар тўкилади.

Сенга тегмади нафим,
Ичимда қолди гапим.
Тегиб-тегмасдан лабим
Қадахлар тўкилади.

Эсламайсан келмасам,
Жилмаясан йиғласам,

Сочларингни силасам,
Нигоҳлар тўкилади.

Хазон лашкари келган –
Япроқлар тўкилади.
Ёноклару бармоқлар,
Дудоклар тўкилади...

Эй гул, қайтгил изингга,
Раҳминг келсин ўзингга.
Юзингни қўй юзимга –
Гуноҳлар тўкилади.

СЕНГА БАРМОҒИМНИ ТЕГИЗМАЙМАН

Сенга бармоғимни тегизмайман, Ой,
Сенга нафасимни еткизмайман, Гул,
Лекин осмонимдан кеткизмайман, Ой,
Исмингни бировга айткизмайман, Гул.

Ўзинг табибимсан, ўзинг шифойим,
Ўзинг оғриғимсан, ўзга дардим йўқ.
Ўзинг гуноҳимсан, ўзинг жазойим,
Фақат журъатим йўқ, фақат ҳаддим йўқ.

Сени ҳамма яхши кўрадим, Ой,
Тегрангда айланиб юрадим, Гул.
Термилиб, хўрсиниб турадим, Ой,
Сенга шаккар элаб берадим, Гул?

Ой, фалак токида ягона гулсан,
Гул, ерга сайр учун тушган ойдирсан.
Ой, қўлим синмасми бандингдан юлсам,
Гул, кўзим оқмасми сени қайирсам?

Айланиб, бўғзимдан кесмайсанми, Ой,
Қонимдан аршгача ўсмайсанми, Гул?
Тош бўлиб қабримни босмайсанми, Ой,
Гул, мендан илгари тўзмайсанми, Гул?

Сенга лабларимни тегизмайман, Ой,
Сенга зиёнимни еткизмайман, Гул.
Бироқ осмонимдан кеткизмайман, Ой,
Исмингни ҳеч кимга айткизмайман, Гул!

БУ ДУНЁГА КЕЛГАНИМ

Бу дунёга келганим –
У дунёга сафарим.
Бу дунёни енгганим –
У дунёда зафарим.

Қачонки пишди лойим,
Висолдир муддаойим.
Бу дунёда хатойим –
У дунёда зарарим.

Ишқ қадимий масалдир:
Ҳам заҳар, ҳам асалдир.
Иккисига коса бир,
Асалдайин заҳарим!

Гул ичиндан топганим,
Оёқларин ўпганим,
Ман санингман, сан маним,
Сочинг белга камарим.

Бердим неча талофат,

Дўстлар, қилманг маломат.
Бу дунёда ҳаловат —
У дунёда хатарим.

Адашдимми, толдимми,
Зулматларга қолдимми?
Тўғри йўлга сол энди,
Эй кўзлари ахтарим!

Эй гўзалим, ёлғизим,
Эй куёшим, камарим,
Эй яқиним, олисим,
Эй асалим, шаккарим!

Икки кўзим икки шам,
Тун адо бўлмас ҳечам.
Сен билан кечган кечам —
У дунёда саҳарим!

ШУНДА

Шунда
ёнокларинг ловулладилар,
Шудринг жаранглади гулбаргга томиб,
Сочларинг елкангда шовулладилар,
Кўзларингни юмиб... кўзларингни юмиб...

Шунда
мен ўзимни койидим ёмон:
Нега сени ёмон кўрибман, дунё?
Шунда
кудратингга келтирдим иймон,
Ўзингга санолар айтдим, раббано!

Шунда
асал исин туйди димоғим,
Кўрдим – еллар елар капалак қувиб.
Титради тараддуд билан дудоғинг,
Кўзларингни юмиб... кўзларингни юмиб...

Шунда
бор умримга афсуслар чекдим,
Қузғун қанотидан ёмгир кутибман.

Чорак аср яшаб, юз марта севдим,
Оҳ, кимни севишни билмай ўтибман!

Шунда
кўзларимни очди муҳаббат,
Тошқинлар ўтдилар қалбимни ювиб.
Севгилим, сен энди кетмагин фақат
Кўзларингни юмиб... кўзларингни юмиб...

БИР ЛАҲЗА

Бир лахзада баҳор сенга бўлар куз –
Толейинг бир лаҳза жилмайиб боқса...
Муҳаббатим билан келдим юзма-юз,
Ер ости йўлида... фақат бир лаҳза.

Умрим тупроқ эди, айлана тупроқ,
Оёғим остида тупроқлар оқди.
Бу бахт – бир-бирига томон кавлаб чоҳ,
Ниҳоят учрашган тутқунлар бахти!

Бир лаҳза бўлса-да, яшадик бирга,
Дилдан тупроқ кетди, кўздан кетди кир.
Мен нечун шукрона айтмай тақдирга,
Мен уни кўрдим-ку, кўрдим-ку, ахир!

Азиз қадамжолар мен учун тамом,
Уларга таъзимлар қилай нега мен?
Ҳар куни шошаман ер ости томон,
Фақат ўша жойга бошим эгаман.

Бугун сескантирди, бир совуқ савол,
Тилимни тишладим, тишларим синди.
Наҳот, ер устида бизга йўқ висол,
Наҳот, ер остида кўришсак энди?!

ҲОЗИР

Ҳозир кўлингиз ёйсангиз қанот бўлар,
Қадам ташласангиз қорда қолмайди из.
Билиб кўйинг, ҳар қандай қуш бир кун кўнар,
Қачонлардир биз, албатта, учрашамиз.

Ҳозир имо айласангиз, юлдуз ҳозир,
Ҳилол қошингизга кўнар ҳозир, ой қиз.
Сиз билмайсиз, юрагимда нелар бордир,
Қачонлардир биз, албатта, учрашамиз.

Ҳозир сизга симёғоч ҳам гуллар тутар,
Балоғат бу саргашт хаёл, бетизгин ҳис.
Мен кутаман, эрта ўтар, индин ўтар,
Қачонлардир биз, албатта, учрашамиз.

Ҳозир мени менсимайсиз, лаб бурасиз,
Тушингизда шахзодалар чўқади тиз.
Мени излаб топиб, йиглаб гапирасиз,
Қачонлардир биз, албатта, учрашамиз.

Ҳозир билмайсиз дунёнинг ёлғонини,
Наздингизда мен ёлғончи, мен бетамиз.
Қулоғингизга айтаман қолганини,
Қачонлардир биз, албатта, учрашамиз.

Сени дугун кўрмасан дўлмас...

МЕН

Мен на қилай, ҳарна қилса, қилди тақдир,
Икки нуқта аро жисмим муаллақдир.
Икки ёкка боқар бўлдим лолу ҳайрон:
Бирисининг исми – замин, бири – осмон.

Қай бир кеча ҳилолга май қуйиб ичдим,
Кўзим юмиб, икки қиздан бирин қучдим.
Энди, кимни танладим, деб жоним ҳалак:
Бирисининг исми – шайтон, бири – малак.

Қалдирғочдек икки жойда манзилим бор,
Йўл қараган отам, онам ва синглим бор.
Бу куздаям қайтолмадим, қандок қушман?..
Бирисининг исми – Бағдод, бири – Тошкан.

Гарчи умрим чизгилари оддий эмас,
Лекин дўсту душманларим жиддий эмас.
Бир дўсту бир душманим бор – ўзим тенги:
Бирисининг исми шеърдир, бири – севги.

Не қилайлик, ҳарна қилса қилар тақдир,
Бу дайр аро сайримиз ҳам муваққатдир.
Икки қайик бошин тутган бўлар нобуд:
Бирисининг исми – бешик, бири – тобут.

КУЗ

Уч кунда куз келди.
 Дунё қариди.
 Тераклар бош чайқаб қолдилар маъюс.
 Тошлар ўрмалайди анҳор қаърида,
 Анҳор қайларгадир шошади ҳануз.

Кўпириб боради қўнғир булутлар,
 Ҳадемай ёмғирзор бўлади пайдо.
 Ерга қулоқ босиб ётади ўтлар,
 Ерданми келади бу мунгли наво?

Мана, устунларга ўралар шамол,
 Мана, сув юзига тошади сепкил.
 Зериккан, асабий қариқиз мисол
 Кўйлакларин йиртиб ташлар атиргул.

Пешайвонда намли патларин тараб,
 Зағчалар ўзига беради оро.
 Булут келаётган томонга қараб
 Дунё сузиб борар оҳиста, дунё...

ОҚШОМ

Оқшом юлдузларни ҳилол уйғотар,
Дарё тўлкинларин шамол уйғотар.
Қайдасан, эй шамол олиб кетган гул?
Мени шу аламли савол уйғотар.

Оқшом юлдузларга боқиб йиғладим,
Дарё тўлкинида оқиб йиғладим.
Менам дарё бўлдим, сел-селоб бўлдим,
Юрагим олмадай қалқиб йиғладим.

Тақдирга тан бердим, шукрона айтдим,
Тупроққа айланиб, тупроққа қайтдим.
Аммо окаверди асов юрагим
Оқшом юлдузлари чакнаган пайти!

Оқшом юлдузларни ҳилол уйғотар,
Дарё тўлкинларин шамол уйғотар.
Сени тушларимда кўриб, чақирсам,
Мени бир бегона аёл уйғотар.

БИЛГИМ КЕЛАР

Бағрида кўнғироклар кўмилиб кетган сахро,
Неча жайронлар ағнаб, чўмилиб кетган сахро,
Этикларнинг кўнжидан тўкилиб кетган сахро,
Сахро, менинг аламим кимники, билгим келар.

Шовуллаб турган дарё, довуллар урган дарё,
Соҳиллар бузган дарё, ороллар қурган дарё,
Азалдан абадгача қондек югурган дарё,
Дарё, менинг аламим кимники, билгим келар.

Чексиздан чексизгача чўзилиб кетган само,
Юлдузларни кафтида тангадек отган само,
Кўксига қуёш ботган, ойни уйғотган само,
Само, менинг аламим кимники, билгим келар.

Эй билиб турган дунё, эй кулиб турган дунё,
Шамоллардан қамишдек букилиб турган дунё,
Кўнглида юки борга юкиниб турган дунё,
Дунё, менинг аламим кимники, билгим келар.

Бегонага гина йўқ, гина қилмасман асло,
Сен ёр топдинг муносиб, менинг ёримдир худо.
Сени эслагим келмас, қийналгим келмас, аммо,
Аммо, менинг аламим кимники, билгим келар.

Сени буғун кўрмасан буғунас...

КҮРДИМ

Воҳада гуллаган боғ кўрдим,
Боғ ичра гулсиз бир шох кўрдим.
Юракка қарадим – доғ кўрдим,
Сочингда бир тола оқ кўрдим.

Оғриди кўнглимнинг энг туби,
Унутиб эдимми маҳбубам?
Бу, балки, битмаган мактубим,
Сочингда бир тола оқ кўрдим.

Ошиқиб ўтдим мен, дил шошди,
Мени капалаклар алдашди.
Ўзимдан кетдиму адашдим,
Сочингда бир тола оқ кўрдим.

Бир умр интилиб нурга мен,
Бир толим нур топдим зўрға мен.
Бу менинг айбиммас, тўғрими?..
Бу менинг айбиммас, тўғрими?..

Сочингда бир тола оқ кўрдим...

БАРМОҚЛАРИНГ

Бармоқларинг бирам нозик,
Лабинг, эй бокирам, нозик.
Юракда бор ярам нозик –
Бу ҳам иноятдир манга.

Олов кўрдим андалибни,
Сани гул деб алданибди.
«Айт, ёқмасин бул ғарибни...» –
Сандин шикоятдир манга.

Баҳрасизман бўйларингдан,
Хабарсизман ўйларингдан.
Кетолмасман кўйларингдан –
Бу йўл хидоятдир манга.

Ситамларинг агар оздир,
Керак – боғла, керак – остир!
Жабру жафоларинг ростдир,
Васлинг ривоятдир манга.

Умидим бор, дилинг топсам,
Бир қаро кун қўлинг ўпсам,
Ўпиб сўнгра ўлим топсам,
Ушбу кифоятдир манга!

Сени буғун кўрмасан бўлмас...

ЎТЯПМАН

Бағримдан биёбон яралгани чин,
Бир ён – Дашти қипчоқ, бир ён – Чин-Мочин.
Қўнғирок овозинг, қўнғирок сочинг.
Қўнғироқларингни кутиб ўтяпман.

Беҳад сабоқ бермиш менга гарди дун,
Ўтди Афлотун ҳам, кетди Фаридун.
Уларга бокмасдан ҳануз бағри хун
Ҳижрон китобларин титиб ўтяпман.

Сен кеча хонзода эдинг беписанд,
Қул эдим оёғу қўнгли кишанбанд.
Ҳазратдан қолган ишқ достонин банд-банд,
Сўзма-сўз қайтадан битиб ўтяпман.

Юзингдаги парда – мавжланган сароб,
Симларин чўғ қилиб эсмоқда офтоб.
Очиқсам, ич-этим ерман, эй моҳтоб,
Чанқасам, кўз ёшим ютиб ўтяпман.

Қайрилма кипригинг ҳаққиға қасам,
Дунё гумроҳ эди гар мен келмасам.
Дилда гоҳи умид, гоҳида алам,
Дунёнинг қўлини тутиб ўтяпман.

МЕТРОДА

Метрода сайр килиб юрмайди ҳеч ким,
Биров ишдан қайтар, биров сайрдан.
Кимдир ҳамроҳларин кузатади жим,
Кимдир рўзномани икки айирган.

Мен ҳам қайтаётган эдим уйимга,
Юмушлардан толиб, хаёлга толиб.
Бекатдан сен чикдинг оппоқ қуюндай,
Кўнглимга чирпирак ғалаён солиб.

Гўё танимадинг. Туткични тутиб,
Маънос жилмайганча толдинг хаёлга.
Тургим, боргим келди. Элни унутиб,
Сени кўмгим келди минг бир саволга.

Ёдимда чакнади қасамёдларим,
Бир замон сеники бўлган ҳаётим...
Ёнингга бормадим, бора олмадим,
Ўзимни аядим, сени аядим.

Кейин тушиб кетдинг. Сизмадинг гўё,
Қайрилиб боқмадинг, эй сунъий йўлдош.

Сени буғун кўрмасам буғунмас...

Мени аядингми, ўзингними ё?
Қиз қалби қизғалдоқ эмас, тилсимтош!

Муҳаббат – пуч нарсa, муҳаббат – ёлғон!
Орзулар, кайғулар, туйғулар – майда.
Биламан, пойимда йиғлайди хазон,
Негадир уйга ҳеч боргим келмайди...

АФСУС

Телефон гардишини айлантираман,
Қўнғирок чорлайди сени беҳуда.
Мен сени жудаям яхши кўраман,
Овозинг эшитгим келади жуда.

На чора?

Кечмишдир энди ҳаммаси,
Лабингга лаб қўйиб ичганим бўса...
Бизни боғлармиди шу чувалган сим,
Тақдир ришталари узилган бўлса.

Тақдирга тадбир йўқ.

Хоҳ йиғла, элан,
Бу эпкин ўйнайди қўнгил кулини.
Ахир тўсолмайсан кипригинг билан
Кўзларингга тўлган кайғу селини.

Мен сени ҳалиям яхши кўраман,
Товушинг эшитгим келади жуда.
Телефон гардишини айлантираман,
Қўнғирок чорлайди, аммо беҳуда.

Кўхи Қофга қадар кетардим, Лайлим,
Кўзингни бир бора кўрмоқлик учун.
На чора?..

Бу чархга қурбим келмайди,
Афсус, бу гардишга етмайди кучим.

МЕНИ ДЕСА...

Осмонимни обод қилган камар эдинг,
 Балолардан сақлагучи тумор эдинг.
 Кўзларимга мудом кўзи хумор эдинг,
 Йўлларимни ёшинг билан ювар эдинг,
 Мени деса жонингни ҳам берар эдинг.

Жон чекардинг озор етса гар жонимга,
 Минг алдасам, ишонардинг ёлғонимга.
 Ногоҳ тикан ботар бўлса товонимга,
 Тиканларни кипригингда терар эдинг,
 Мени деса жонингни ҳам берар эдинг.

Гулми эдинг, боғдан ўзим юлганмидим,
 Кулми эдинг, сени сотиб олганмидим.
 Бир кун ёлғиз қолишимни билганмидим...
 Нечун менга ҳайрат ила қарар эдинг,
 Мени деса жонингни ҳам берар эдинг.

Япроқларга шодон-шодон сўйлардим мен,
 Гулбоғларга пинҳон-пинҳон бўйлардим мен,
 Сени ўпиб, бегонани ўйлардим мен,

Асли менга сен ҳаммадан керак эдинг,
Мени деса жонингни ҳам берар эдинг.

Йўксан, сени йўқлаб йўллар қарагим йўқ,
Юрак ютиб борай десам, юрагим йўқ.
Ўзимга ҳам энди мени керагим йўқ,
Мени ҳатто мendan зиёд севар эдинг,
Мени деса жонингни ҳам берар эдинг.

ИЗСИЗ КЕТДИ

Изсиз кетди шарқираган анҳорларим,
Эсиз кетди гуркираган баҳорларим,
Кўзларимдан киприк каби тўкилдилар
Севганларим, дилбарларим, дилдорларим.

Севдим юртнинг шамшодию арчасини,
Суйдим сойнинг сокинлиги, сачрашини.
Ўнта қизни севган бўлсам, ўрни бошқа,
Қиркта бўлса, қилиғи хуш барчасининг!

Мен дарахтман, япроғи бор, илдизи йўқ,
Хазон кучган тупрокдирман, гул иси йўқ.
Осмон тўла юлдузларни кашф айлаган
Мунажжимман – манглайида юлдузи йўқ.

Гоҳо гуллар сочди менга куз-қишларим,
Гоҳо куллар сочди таниш-билишларим.
Бугун ёлғиз ўйланаман, ўртанаман:
Урмадими гўзалларнинг қарғишлари?

Бу йўл менга сайр эди, сайил эди,
Севгисиз кун – ҳафта эди, ой – йил эди.
Мен қизларни алдашни кўп истамасдим,
Қизлар ўзи алданишга мойил эди.

Сени бузун кўрмасам бўлмас...

АЗОБЛАРИМ

Набижон акага

Ҳилол янглиғ очик қолди сўроқларим,
Еллар қувнаб-қувнаб титди вароқларим.
Ўйнаб-ўйнаб тўкилдилар япроқларим,
Япроқларим бирин-кетин кетаверди,
Кетган сари азобларим ортаверди.

Жилга бўлиб етолмадим дарёларга,
Турна бўлиб кетолмадим самоларга,
Карвон бўлиб кўмилмадим саҳроларда,
Карвонларим турнақатор ўтаверди,
Ўтган сари азобларим ортаверди.

Чанг тегмаган гул кўрмадим гулзорларда,
Бир покиза дил кўрмадим дилдорларда,
Бу дилдорлар қатор туриб бозорларда
Кўнгилларин матоҳ каби тутаверди,
Тутган сари азобларим ортаверди.

Ота уйим эшигида чим бўлмадим,
Сўритокни боғлаган бир сим бўлмадим,

Биродарлар, ким бўлдим мен, ким бўлмадим?
Онам юзим унутса-да кутаверди,
Кутган сари азобларим ортаверди.

Энди, айтинг, мен қарими, отам қари?
Мен отамдан кўра сўнгги йўлга қарийб.
Дилим ўлди фожеамдан шеър ахтариб,
Пешонамга ҳаёт шеърлар битаверди,
Битган сари азобларим ортаверди.

СЕВГИ

Йўгу боримга боис борлиқсан, севги,
Ягона ёрдан ёлғиз ёрлиқсан, севги.

Юрагимни тарс ёрган лаззатсан, лаззат
Онгимдаги абадий оғриқсан, севги.

Капалак чанг чалганда сочилган чангсан,
Чумоли торта келган тортиқсан, севги.

Момо Ҳаво тўймаган ҳавосан, ҳарир,
Одам Ато сўймаган жонлиқсан, севги.

Чўкаётиб тутганим хассан, мен учун –
Севгилимдан минг карра ортиқсан, севги.

АЛВИДО

Алвидо, эй хуш хаёлларим,
Сизни чангдай пуфлаб учирдим.
Ҳаёт, сизга йўқ саволларим,
Ҳаёт, ҳаммасига тушундим.

Енгим билан артдим ёшимни,
Кўз олдимдан тарқади туман.
Энди юртнинг гулу тошини
Ақл кўзи билан кўраман.

Кечагина хув элас-элас
Юлдуз менинг дея ўйлардим.
Титроқ эмас, қалтироқ эмас,
Мен қалдиروқ бўлиб куйлардим.

Юзларимга сув урди само,
Сескандиму ўзимга келдим.
Кимлигимни сездим аввало,
Кейин ҳеч киммаслигим билдим.

Бу камолми ёки заволим,
Куврадимми ё қайта ундим,
Ҳаёт, сизга йўқдир саволим,
Ҳаёт, гапингизга тушундим.

Сени бурун кўрганасан бўлмас...

ҚАЧОНДИР

Қачондир довдираб турган кулунлар,
Куёшни илк бора кўрган кулунлар,
Туёғи чалмашиб юрган кулунлар
Учқур саман бўпти аллақачонлар.

Қачондир ургандим унга бошларим,
Пойдевор бўлибди чўтир тошларим.
Кулайми-йиғлайми, азиз даштларим
Боғу чаман бўпти аллақачонлар.

Қачондир осмонни ағдарарди ҳам,
Димоғим ачишди, кўзга келди нам:
Мени елкасида кўтарган акам –
Қадди камон бўпти аллақачонлар.

Қачондир кўзида кўргандим юлдуз,
Юзи олма каби таранг ва қирмиз.
Менга рўмолчасин берган ўша қиз –
Ранги сомон бўпти аллақачонлар.

Қачондир бу ердан юзим буриб мен
Юрибман, юрибман, тинмай юрибман,
Олисида ҳолимни билмай юрибман –
Менга ёмон бўпти аллақачонлар!

СИЗГА

Калаванинг учи ёниб келмоқда,
Бир куни телефон портлар хонамда.
Шумхабар кечикиб келар қишлоқдан,
Эҳтимол, отамдан, балки, онамдан.

Томирларим ёнар юракка қараб,
Юрак лаҳзаларни санар асабий.
Қишлоққа кечикиб борганда хабар
Изим ўчган бўлар бир кема каби.

Ҳар битта қадамим сизнинг санокда,
Пайқайсиз кўзларим қизарса агар.
Дилимда муқаддас ҳислар ўлмоқда,
Сиз бундан ҳеч қачон топмайсиз хабар.

ЗЕРИКИШ

Мен бошимни ўзим олиб кетаман,
Сойда оқизаман уни, майлига.
Фақат айтинг, борми олам этаги,
Макон борми сизни эслатмайдиган?

Карбало даштида ётаман тўзгиб,
Юзимга ой кукун сепсин майдалаб.
Фақат чиқмайсизми ёнимдан ўсиб,
Замон борми сизни эслатмайдиган?

Семурғга юрагим берай ёлвориб,
Такдиргамас, ёвуз қушга берай тан.
Фақат айтинг, кўкда ҳаловат борми,
Осмон борми сизни эслатмайдиган?

Мени эзмайдиган дақиқа қайда,
Кесак борми мени кесатмайдиган?
Фақат сиз чиқасиз йўлимни пойлаб,
Имкон борми сизни эслатмайдиган?

Тилимни чайнадим, ўйдим кўзни ҳам,
Қулоғимга урдим заҳарли тикан.
Фақат кимга борай, айтинг, эй одам,
Инсон борми сизни эслатмайдиган!

СЕСКАНДИМ

Сескандим. Сочимнинг остигача тер,
Осмон кемшик тишин кўрсатиб кулди.
Ўтларга ўраниб қунуш тортди ер...
Тушимда энг яқин одамим ўлди.

Шундоғам бор бўйим шундок ғам эди,
Туманлар ичида совқотганларим...
Менинг бой берганим, наҳот кам эди,
Каммиди ўнгимда йўқотганларим?

Кечагина қуюн хўплади-кетди,
Бир жаҳон қувончим – бир ҳовуч гулни.
Бу нечук ситаму не таҳқир энди? –
Тушимда энг азиз одамим ўлди.

Сойда тош сакратган тоза болайдим,
Сой суви сачради – кўзда ёш бугун.
Ўша тошлар қайта келдилар дайдиб,
У тошлар улғайди – қабртош бугун.

Оғридим – барқ урган дарахтдай куйдим,
Шохларим дилимни тирнади, юлди.

Сени бузуқ кўрмасам бузи нас...

Бошимга юлдузни тупрокдай уйдим –
Тушимда энг азиз одамим ўлди.

Кўнглимни ўпганди маъсум, меҳрибон,
Мен унга саждалар қилгандим қадим.
Азизим... Азизам... Энг азиз инсон...
Фақат эслолмадим... Эслай олмадим...

ЭСИМДА

Эсимда ҳамма-ҳаммаси:
Кўзлар. Бармоқлар. Гул. Атир...
Сиз ҳам унутмаганиз,
Мактубларингиз йўлдадир.

Балки эртага оларман,
Майлига, битта сўз, бир сатр.
Энг муҳими, мен биламан –
Мактубларингиз йўлдадир.

Умрим шамолларга кулгу,
Саргашта айлади тақдир.
Адашиб-адашиб келар-ку,
Мактубларингиз йўлдадир.

Ҳаётим ўзгарар батамом,
Кўнглим кўзадек тўладир.
Сархуш яшайдирман ҳамон –
Мактубларингиз йўлдадир.

Ўн йил ўтибди. Ўн йил...
Бу менга ягона далладир.
Ҳар тонг бир орзиқиб олар дил –
Мактубларингиз йўлдадир.

Сени бузун кўрмасан бўлмас...

ДЕРАЗА ПАРДАСИ

Дераза пардаси елкандай шишди,
Яна сени ўйлаб кўнглим увишди.
Сени олиб кетди қайси дарёлар?
Ҳамроҳинг бўдилар қандай саболар?

Хонамга настарин бўйи бўйлади,
Сочлари райҳоним, сени ўйладим.
Бўйинг тўкилдими олис боғларга?
Кўнглинг кўникдими қарға, зоғларга?

Каптарлар бир-бирин суйиб ўпишди,
Хаёлим сен томон куш бўлиб учди.
Сен нечун кетдинг, мен нечун кетказдим?
Қанотимга ўзим шикаст етказдим.

Дераза рахига бошимни кўйиб,
Ўйладим, ёмғирсиз ўтдими тўйинг?
Йиғламадим, фақат хўрсиндим холос,
Боладек жимгина ўксиндим холос.

АЛАНГЛАЙСАН ОЁҚ УЧИДА...

Аланглайсан оёқ учида,
Қиёфалар бегона бари,
Бозорйўли – кайнок кўчадан
Мени тополмайсан, дилбарим.

Мен ҳаммага араз урганман,
Гўё ҳеч ким билмас қадримни.
Китоб ҳиди босган хужрамда
Ўзимга айтаман дардимни.

Сен – капалак каби беғубор,
Сен – ниначи каби ўйноқи.
Алданишга тайёрсан такрор,
Қандай гўзал, тоза гуноҳинг!

Мен ўзимча ҳаммадан буюк,
Мен ўзимча ҳаммадан хафа.
Шеър ўқийман овозим қўйиб –
Ярмиси рост, ярми – фалсафа.

Аланглайсан оёқ учида,
Ҳозир учиб кетгудек гўё.
Мени бу одамзод ичидан,
Дилбар, топа билмассан асло.

Сени бурун кўрмасам билмас...

ТУБИДА ТОШ ДУМАЛАТИБ...

Тубида тош думалатиб сойлар ўтди,
Елкасида ярак-ярак ойлар ўтди.
Қамишларнинг бойламида найлар ўтди,
Сиздан теккан изтироблар ўтмади, ёр,
Кўзларимдан кўзларингиз кетмади, ёр.

Туёғидан тилло сочиб жайрон ўтди,
Неча кўшки обод кўнгли вайрон ўтди,
Ҳаммаси ҳам бу холимга ҳайрон ўтди,
Сиздан теккан изтироблар ўтмади, ёр,
Кўзларимдан кўзларингиз кетмади, ёр.

Рўмолини қанот қилган пари ўтди,
Кўз учида менга қарай-қарай ўтди,
Нигоҳлари жонимдан ҳам нари ўтди,
Сиздан теккан изтироблар ўтмади, ёр,
Кўзларимдан кўзларингиз кетмади, ёр.

Шамол ўтди, булут ўтди, ёмғир ўтди,
Қаҳратоннинг қадамлари оғир ўтди.
Қоработир ўтди, Зухро, Тоҳир ўтди,

Сиздан теккан изтироблар ўтмади, ёр,
Кўзларимдан кўзларингиз кетмади, ёр.

Бир зум қалбим дарчасидан зиё ўтди,
Билмай қолдим чин ўтдими – рўё ўтди,
Сиз ўтдингиз – бу дунёдан дунё ўтди,
Сиздан теккан изтироблар ўтмади, ёр,
Кўзларимдан кўзларингиз кетмади, ёр.

ХАЗОН СОКИН ҚУЙИЛАРДИ

Хазон сокин қуйиларди – кеч куз эди,
Кўнглим куздан абгор эди – муз-муз эди.

Нигоҳимдан дийдираган ҳашаротлар
Кечагина парпираган юлдуз эди.

Остонадан оёқ узиб чиқиб кетдим,
У остона эмас, балки илдиз эди.

Афсун теккан каби барча яқинларим,
Қанча яқин борсам шунча олис эди.

Бутун дунё қарши эди менга, руҳим –
Қиличмонанд яланғоч ва ёлғиз эди.

Заҳар ичиб сўнг пушаймон бўлган каби
Бу оламдан кўнглим тўла афсус эди.

ЕТИБ КЕЛДИМ

Етиб келдим, мана мухаббат юрти,
Тилимда тупукдай куриди калом.
Эшик халқасини уч бора урдим:
Ассалом... Ассалом... Ассалом...

Мен гулшан кутгандим, гулхан кўринди,
Сафо излаб, топдим қип-қизил сахро.
Юзимга уч карра ҳовур урилди:
Марҳабо... Марҳабо... Марҳабо...

Наҳот оташгоҳлар орзу қилганим?
Наҳот олов ичра қоларман мангу?
Ажаб, ҳузур топди руҳ ила таним:
Алҳамду... Алҳамду... Алҳамду...

Танидим. Ва секин ўзимдан кулдим,
Қулинг қуллуғини қабул эт, эй ёр!
Афсус, бесар умрим, эсиз хайф умрим:
Истиғфор... Истиғфор... Истиғфор...

Хушбўй чечаклардан бураркан юзни,
Май, чолғу, қизлардан бўларкан жудо,
Ҳеч ким мендек шодон айтмас бу сўзни:
Алвидо... Алвидо... Алвидо...

Сени бузук кўрмасам бўлмас...

БИРДАН-БИР

Бирдан-бир ўйноқи, шаффоф рух елди,
Шаккар совурилди бебош шамолда.
Биринчи қор каби биринчи севги
Фақат осмондадир, фақат хаёлда.

Ерда кўзёшими ё сувми эди?
Билмадим, лекин қор эмас ҳар ҳолда.
Биринчи қор каби биринчи севги
Фақат осмондадир, фақат хаёлда.

Қадим қонунларни бўлмайди енгиб,
Ким уни асраган, ким тутиб қолган?
Биринчи қор каби биринчи севги
Фақат осмондадир, фақат хаёлда.

Менинг сочларимга битсайди сезги,
Агар тил бўлсайди сенинг рўмолда.
Биринчи қор каби биринчи севги
Фақат осмондадир, фақат хаёлда.

Дарвоқе, бу ерга не сабаб келдим?
На савол, на жавоб бор бу аёлда...
Биринчи қор каби биринчи севги
Фақат осмондадир, фақат хаёлда.

КУЗИМГА ИШОНМАЙМАН

Сочинг булок сувидек бармоғим аро тошди,
Вужудинг шамол каби кучоғим аро тошди.
Ҳилолни чилтор этиб, кипригинг чалди чолғу,
Юрагим селоб бўлиб, кароғим аро тошди:
«Кўзимга ишонмайман, наҳотки ўзингсан шу?!»

Биринчи бор кузатдим нур сиргалиб оқишин,
Биринчи бор чакмоққа тўлдирдим қиз оғушин.
Биринчи бор аламсиз рухга қоришди ёғду.
Биринчи бор ўзимга ёқиб қолди товушим:
«Кўзимга ишонмайман, наҳотки ўзингсан шу?!»

Тунги чорбоғда анор тисирлаб ёрилади,
Энг сара доналари тупроққа қорилади.
Дилгир ётарман тинглаб, кўзга келмайди уйку,
Наҳот мудом камолдан заволга борилади?
«Кўзимга ишонмайман, наҳотки ўзингсан шу?!»

Гоҳи шундайки, ўша чоғни топмоқ мумкиндай,
Ўшандай кучмоқ яна, шундай ўпмоқ мумкиндай,
Яна кўрмоқ мумкиндай лабингда тоза кулгу,
Жавоби шарт бўлмаган гўзал сўроқ мумкиндай:
«Кўзимга ишонмайман, наҳотки ўзингсан шу?!»

КУЗНИ БЕЛГИЛАМАС

Кузни белгиламас биттагина куш,
Кайғурманг бир дона япроқ сарғайса.
Ҳали боғингизда куртак отар ниш,
Ернинг ховуридек чайкалар майса.

Тасодиғ деб билинг ранжитган бўлсам,
Пайқамасдан янги кўйлагингизни.
Эҳтимол, хаёлга чўмганман бир дам
Согиниб баҳорий бўйларингизни.

Эсингизда борми?
Ҳеч ким йўқ эди,
Ҳеч нарса йўқ эди севгидан бўлак.
Қорнимиз муҳаббат билан тўқ эди,
Севгимиз – бошпана, севгимиз – кўйлак.

Тўпидан эртароқ учар тентакқуш,
Эртароқ сарғаяр энг заиф япроқ.
Ғожиа эмасдир ёлғиз хўрсиниш,
Ишқ шаъмин ўчирмас биттагина оҳ.

Аммо эслайсизми?
Қўқон шамоли

Сочингизни ҳамроҳ айлаган пайти
Юзингизни икки кафтимга олиб,
Илк бор исмингизни бошқача айтдим.

Эслолмайсиз.

Майли, куюнманг зинҳор,
Жавдираб осмонга, боғларга боқманг.
Ёдимда, ўшанда бошланган баҳор
Битта сўз, битта куш, битта япроқдан.

СЕВГИ ДЕГАНЛАРИ

Назокатни кайдан олган капалак,
Ғувиллаб, нимадан сўйлайди каптар?
Ниманинг тасвири, айтинг, камалак,
Севги деганлари йўқ бўлса агар?

Не боис қизариб кетди атиргул,
Насимлар нелардан келтирди хабар?
Кимнинг қийноғида тўлғонар сунбул,
Севги деганлари йўқ бўлса агар?

Кимни кутиб чатнаб кетар харсангтош,
Момогулдураклар наҳот бесамар?
Қандай қудрат билан айланар қуёш,
Севги деганлари йўқ бўлса агар?

Илон ҳам қовушар, гарчи захри бор,
Чаён ўз жуфтига тутади шакар.
Кўнгилнинг юракдан нима фарқи бор –
Севги деганлари йўқ бўлса агар.

ҲИЛВИРОҚ КИТОБ

Ҳилвиरोқ китобни зарб билан ёпдим,
Кўҳна бўй урилиб бузди кўнглимни.
Хазон тўшагидан бир гавҳар топдим:
Висол – муҳаббатнинг гўзал ўлими.

Булутлар учрашди чақмоқлар отиб,
Чақмоқ – соғинчларнинг ойдин гулими?
Ёмғир шивирлади тўкилаётиб:
Висол – муҳаббатнинг гўзал ўлими.

Дарё кучоғида тош котган тошлар,
Эшитиб зериккан севги ўланин.
Дарё тўрт томонга ўзини ташлар:
Висол – муҳаббатнинг гўзал ўлими.

Ёлғизим, бизларни сийлади тақдир,
Минг усулда тўсди борар йўлимни.
Севгимиз безавол яшайди, ахир –
Висол – муҳаббатнинг гўзал ўлими.

ИЗИМДАН СУДРАЛИБ

Изимдан судралиб келаверар йўл,
Рўпарамда ўзин ерга ташлар хор.
Ҳамма мендан сени сўрайди нуқул,
Ҳамма нарса сени кутар интизор.

Манглайи тиришар зинапоянинг,
Панжара куйлайди мисоли чилтор.
Терлаб кетганини кўрсанг ойнанинг...
Ҳамма нарса сени кутар интизор.

Мени ёлғиз кўриб, инграйди эшик,
Сесканиб тушади суврат ва девор.
Музхона силкиниб йиғлайди – эшит,
Ҳамма нарса сени кутар интизор.

Ўзига тиғ уриб қўймаса соат,
Чироқ эса – тамом, қимир этмас дор.
Хонтахта сен учун қилмоқда тоат,
Ҳамма нарса сени кутар интизор.

Ёлғиз мен бепарво, сен менга – ҳеч ким,
Менда на изтироб, на дард, на озор.
Фақат бошқаларга келади раҳмим,
Ҳамма нарса сени кутар интизор.

ШУБҲА

Мен бир ўйинчокман унинг дастида,
 Хоҳласа – хас этар, хоҳласа – тупрок.
 Бу қудрат – бор билан йўқ орасида
 Миттигина шубҳа, митти иштибоҳ.

Ахтариб қоламан умримдан маъни,
 Сўзлаганим гуноҳ, сукутим гуноҳ.
 Покиза болайдим, айнитган мени –
 Миттигина шубҳа, митти иштибоҳ.

Бемалол дунёни алдашим мумкин,
 Ишонгани боғ бор, суянгани – тоғ.
 Менга далда бериб туради тун-кун
 Миттигина шубҳа, митти иштибоҳ.

Дўсту ёр ҳақида иккиланмайман,
 Шубҳа яксон бўлар исбот келган чоғ.
 Фақат унинг юзин бир кўрсам, дейман,
 Миттигина шубҳа, митти иштибоҳ.

Шу зарра губордан бўлсайдим холи,
 Қалбимдан ўчсайди шу арзимас доғ,
 Мен яшаб кетардим ҳамма қатори...
 Миттигина шубҳа, митти иштибоҳ...

Сени буғун кўрмасам бўлмас...

ХАЗОНРЕЗГИ

Хазонрезги маҳал бағримга
Олиб келдинг яшноқ баҳорни.
Шивирладинг қулоқларимга:
– Айтинг, сизга керагим борми?

Олисларда ўсмирлик ёшим,
Бошгинангдан сочсам изҳорни.
Сабринг тошди, тоқатинг тошди:
– Айтинг, сизга керагим борми?

Ёлғизгинам, нимасин айтай,
Сени кутиб чарчадим, ҳордим.
Сен йиғладинг, силтадинг қайта:
– Айтинг, сизга керагим борми?

Томоғимга келмади бу сўз,
Бир қайсар руҳ димоғим ёрди.
Остонадан боқдинг умидсиз:
– Айтинг, сизга керагим борми?

Қайғу қолди кўзингдек майин,
Кўрдим сочдек тўзғин ифорни.
Шивирладим маҳзун жилмайиб,
– Айтинг, сизга керагим борми?

ШАФАҚҚА ИНГАНСАН

Шафакка ингансан сайёр куш каби,
Гўё тупроқ йўлда йўқотган тангам.
Сени эслаш мумкин бир товуш каби,
Сени унутганман. Унутганман.

Биз суйган мажнунтол кесилиб кетган,
Кейин ўтин бўлган,
Кейин аланга.
Кесилган юракнинг яраси битган,
Сени унутганман. Унутганман.

Эсимдан чикибди ҳатто кўзларинг,
Қўлларинг...
Мен ўзга қўлни тутганман.
Кечир, оғир ботса енгил сўзларим,
Сени унутганман. Унутганман.

Муҳаббат...
Кимнингдир ошиғи олчи,
Ошиқ бўлиб, холос, заққум ютганман.
Қайлардадир қолиб кетди рўмолчанг.
Сени унутганман. Унутганман.

Сени буғун кўрмасан бўлмас...

Гоҳо дилни эзса тириклик юки,
Гоҳо тўйганимда бу лазиз жондан.
Гоҳида... Бир нафас... Фақат... Ҳолбуки,
Сени унутганман. Унутганман...

БУ ҲАЁТ ЭКАН-ДА...

Бу ҳаёт экан-да, кўнгил экан-да,
Гулнинг ихтиёри хору тиканда.
Мен ёрни хор бўлиб севдим, нетайин,
Сув тескари кетди менга келганда.

Тақдир дейин десам, таҳқирга ўхшар,
Туғёним – кўз ёши, исёним – ханда.
Уммон асов бўлса, тўфон ҳам ўжар,
Инон-имкон борми юрак – елканда?

Бошим эгилдими, синдими қаддим,
Қаламдек мўрт бўлар суянчсиз банда.
Эҳтимол, осмонни тутиб қолардим,
Ёримнинг қўллари турса елкамда.

КЎЗЛАРИНГГА ТЕРМУЛСАЙДИМ

Дараларга қамаб кўйиб бўронларни,
Тинчлантирсам юракдаги суронларни.
Бир эркалаб, бўйин тўксам райҳонларнинг,
Ҳузурингга мен ўзимни келтирсайдим,
Кўзларингга термулсайдим, термулсайдим.

Умр тушдек изсиз, шитоб ўтаётир,
Умидимни янчиб, мутаб ўтаётир.
Ой ишқида шошқин офтоб ўтаётир,
Шул ҳажрни мен васлга еткурсайдим,
Кўзларингга термулсайдим, термулсайдим.

Эҳромлар ҳам бир кун туроб бўлар экан,
Коинот ҳам тўзғиб, хароб бўлар экан.
Фақат севги мангу ва соф бўлар экан,
Билганимни энди сенга билдирсайдим,
Кўзларингга термулсайдим, термулсайдим.

Кўзёшларим, шошилмангиз, кетманг тошиб,
Қон юракка малҳам бўлар шўр кўз ёши.
Қувончлардан кечиб, қайғулардан қочиб,

Шеърлар айтиб, йиғлатсайдим, кулдирсайдим,
Кўзларингга термулсайдим, термулсайдим.

Айтгил, ҳамон борми ширин аразларинг?
Саломатми орзуларинг, ҳавасларинг?
Қулоғимдан кетгани йўқ нафасларинг...
Сени яна бир кўришга улгурсайдим,
Кўзларингга термулсайдим, термулсайдим.

ЛАҲЗАЛИК СЕВИНЧ БОР...

Лаҳзалик севинч бор, лаҳзалик висол
Бош-оёқ соз ўтган кунни билмадим.
Эртага юрагим тинар, эҳтимол,
Қачон қайғу дўли тинди, билмадим.

Сувлоқ кечган каби изим белгисиз,
Изим кўзёшгами чўмди, билмадим.
Умр совурмоққа руҳсиз, севгисиз –
Асов дил қайси кун кўнди, билмадим.

Баҳорда кувончгул эккандим чоғи,
Не боис қайғугул унди, билмадим.
Қаерда адашдим, қайда гуноҳим?
Қаерга бош урай энди, билмадим.

Хур-хур шабадалар, мовий чечаклар,
Зангор ой эриди, томди... билмадим.
Сертутун кундузлар, ойсиз кечалар,
Шарпалар... Бир шаффоф тонгни билмадим.

Сиздан ўтинчим шу – бир нафас тегманг,
Гина сақламадим, кинни билмадим.
Бир гўзал инсонни соғингандекман,
Лекин соғинганман кимни? Билмадим.

КЎЗ ҚОРАСИ

Кўз қораси – юракдаги доғлардан,
Соч қирови ўтли-ўтли оҳлардан.
Мен дўстимни алқаб сўз айтай десам,
Алпомишлар бўзлаб чиқар чоҳлардан.

Қанча гуноҳ олдимда-ю изимда,
Нетай, ҳатто ўзим йўқман измимда:
Рух силтаниб, чиқиб кетар тизгиндан –
Шароб ҳиди келса кузги боғлардан.

Дўстим, бизлар бошқа-бошқа тақдирмиз,
Ўзимизча тўғридирмиз, ҳақдирмиз.
Балки, куртакдирмиз, балки, баргдирмиз,
Лекин мева тиламасмиз шохлардан.

Ошиқ аҳли ё телба, ё маст келган,
Сувдан сокин, майсадан ҳам паст келган.
Мен билганлар бари дилшикаст келган,
Кўнгил сўраб кўрмаганман соғлардан.

Дилга кулранг соя тушар зоғлардан,
Ё тош кўчар, ё сел келар тоғлардан.
Ғамли шеърлар ёзмас эдим, на қилай –
Ҳануз садо келмас Кўкон ёқлардан.

Сени бузуқ кўрмасан бўлмас...

АФСУСКИ

Нима қилдим койиб, тақдирдан нолиб,
Бу савдолар қондан ўтган, афсуски.
Дўстлар оҳанг тўла юрагим қолиб
Эшигимга кулок тутган, афсуски.

Афсуски, ҳалвога дўнмас ғўралар,
Тойчоққа йўл бермас қари йўрғалар.
Бедилнинг кўзларин кўрган қарғалар
Чорбоғимда тупроқ титган, афсуски.

Афсуски, тушмадим мен ҳам осмондан,
Яхшидан ёмонман, яхши ёмондан.
Жон деб кечиб кетар эдим-ку жондан,
Онамнинг кутгани кутган, афсуски.

Афсуски, шаббода судраган хасман,
Куйим ўзимга тан, ўзим сармастман,
Кўчангиздан қайтиб куйлаб ўтмасман,
Азал менга шуни битган, афсуски.

Афсуски, шарҳи йўқ жимлигингизнинг,
Сиз ҳам ўйлармисиз кимлигингизни?

Биламан-ку маккор шумлигингизни –
Шайтон бел олишмай ютган, афсуски.

Афсуски, олдинда кўнгил йўк, дил йўк,
Карвон сўнгидаман гиёҳу гул йўк.
Фожиам шундаки, орқага йўл йўк,
Имкон қўлдан кетган... кетган... афсуски.

БОРГАН САРИ

Борган сари баҳор тансиқ туйилар,
Борган сари атиргуллар хушбўйроқ.
Борган сари кўзёш равон қуйилар,
Борган сари ой тиниқ ва хушрўйроқ.

Шароб ичсам, томчисини қолдирмай,
Сени кучсам, ўпсам, чарчоқ билмасам.
Лабим қайиқ каби сенда этса сайр,
Кўзларимни яширмасдан йиғласам.

Борган сари бўсаларинг тотлироқ,
Борган сари қирмизироқ лабларинг.
Борган сари сокин-сокин қалтироқ,
Борган сари ширин-ширин гапларинг.

Шудринг мисол изсиз кетяпти кунлар,
Висол туни кечаётир чақиндай.
Бошимдан қор сочаётир учқунлар,
Сезяпсанми, сўнгги манзил яқиндай...

Борган сари ёруғ тортар шамчиноқ,
Борган сари яшил ва дуркун ялпиз.
Борган сари кучмоқдаман қаттиқроқ,
Борган сари узоқлашиб кетяпмиз.

МЕНИ ЭСЛАЙСАНМИ?

Мени эслайсанми, ой тилиб-тилиб,
Қийқимлаган бахмалим – ялпиз?
Кимни излаяпсан, чувалчанг бўлиб
Ўрмалаб кетган илдиз?

Ниначи қанотин урган анҳорим,
Соғинчингдан сўзлаб бер!
Айт, сениям бир соғинганинг борми,
Сополдек дарз кетган ер?

Дадам эккан терак, қишнинг чилласида
Бағринг тилинмадими?
Қишлоғим, кўкламнинг илк палласида
Ўрним билинмадими?

Севгилим, ҳаммаси тамом бўлган. Гоҳо –
Мени қийнайди бир сўз.
Сендан бир нарса билмоқчийдим, аммо
Ёдимдан чикди, афсус...

КЕЛИНЧАК

Ўрик шохларига қўнган кормикан,
Қўлларинг хиноми ё гулгун чечак?
Ҳануз масрурмисан, бахтиёрмисан,
Бағдод боғларида қолган келинчак?

Кимни азиз тутиб кетдинг, азизам,
Кимнинг ҳароридан гулладинг, ўсдинг?
Бир лаҳза кўзимни кўрайин десам,
Киприкларинг билан кўзингни тўсдинг.

Бошингда дарёдек мавжланган рўмол...
Шамол кулоғидан тортар баргларни...
Шамол, учиролмай дилгирдир шамол –
Рўмолингга қўнган капалакларни.

Олам бир аламдир, сим-сиёҳ чети,
Алам бир оламдир энди, севарим.
Ўрик гулларидек сочилиб кетди
Кафтимдаги бир жуфт ситораларим.

Мени чорлайверди ёввойи кенглик,
Жайронлар кўзидан кўзим камашди.

Сенга гуллаган боғ ярашганидек
Менга саргардонлик гашти ярашди.

Ўрик шохларини буккан қормикан...
Қўлларинг хиноми ё гулгун чечак?
Сени кўргим келар, омон бормисан,
Менинг тушларимда қолган келинчак...

СЕВМАДИНГ

Севмадинг сан, дилитошим,
Дилимга чўкди кўрғошин.
Кўзимдан тошди кўзёшим,
Ғамкаш булоқ севмиш мани.

Севмадинг сан, етолмасдан
Санга термилдим олисдан.
Ҳаддан зиёда ёлғизман,
Нетай, тупроқ севмиш мани.

Севмадинг сан. Ай, юрагим!
Хазон тушган май – юрагим.
Қандоқ овутай, юрагим,
Кекса япроқ севмиш мани.

Севмадинг сан, атиргулим,
Севги асли надир, гулим?
У синган игнадир, гулим,
Синган чақмоқ севмиш мани.

Севмадинг сан! Севмадинг сан!
Ҳар одимда хатар берган,
Ҳар ютимда заҳар берган,
Суйганига дардлар берган,
Тангри кўпроқ севмиш мани...

КҮНГЛИНГДА НИМА БОР

Такдирга тан керак-ку, аммо
Гоҳида ўзимга сиғмайман.
Кўнглимда бир тугун муаммо –
Кўнглингда нима бор – билмайман.

Биламан кипригинг ҳар бирин,
Чизаман кўзларинг тасвирин.
Вужудинг қўйнимда асирим,
Кўнглингда нима бор – билмайман.

Биламан қайси ранг ёкишин,
Нигоҳинг айтади хоҳишинг.
Уйқумда танийман товушинг,
Кўнглингда нима бор – билмайман.

Биламан, лабингда болинг бор,
Зулфингда неча тор толанг бор.
Биламан, қаерда холинг бор,
Кўнглингда нима бор – билмайман.

Дилдорим дейинми, дилбарим,
Беҳуда юракни тилганим.
Бир пулдир дунёни билганим –
Кўнглингда нима бор – билмайман.

ТИЛАК

Қирқ кун қора сел келсин,
Ювиб кетсин ер юзин.
Икки жон омон қолсин —
Ёлғиз сен билан ўзим.

Тиғ ўйнатсин қахратон,
Дунё музласин зим-зим.
Бизлар қолайлик омон,
Ёлғиз сен билан ўзим.

Ўт тушсин бу жаҳонга,
Ёнсин балиқ, куйсин кум.
Тегмасин икки жонга —
Ёлғиз сен билан ўзим.

Дардим ўзимга аён,
Сўнаётир юлдузим.
Қочиб борайлик қаён
Ёлғиз сен билан ўзим?

Айт, яна нима дейин?
Бундан бошқа йўқ сўзим.
Наҳот шунчалар қийин...
... Ёлғиз сен билан ўзим.

Сени бузуқ кўрмасан бу дунёда...

РУСТАМ СОБИТ ҲИКОЯСИ

Бу киз бошқача экан,
Тўсатдан сезиб қолдим.
Билмадим, нима бўлди,
Шу қизни севиб қолдим.

Кеча-кундуз хаёлим
Учади гулруҳ сари.
Бир лаҳза кўз ўнгимдан
Кетмайди гул рухсори.

Бир кун тўсдим йўлини,
Шартта қучдим, қўймадим.
Битта ўпдим, тўймадим,
Ўнта ўпдим, тўймадим.

Сездим – қизнинг кўнгли бор,
Аммо бош гаранг эди.
Бу боғда тикан бисёр,
Оёғим – яланг эди.

На қиларсан, севганинг
Заргарнинг қизи бўлса.

Заргар эса нонемас
Зангарнинг ўзи бўлса.

Зар кадрига етмаган
Заргар сотди қизини.
Бир пулдорнинг қўйнига
Шартта отди қизини.

Кулди дўсту душманам,
Бир пул бўлди қийматим.
Бир кун ётиб йиғладим,
Ўн кун ётиб йиғладим.

Билмасдим – нетмак керак,
Қандай талашар эдим?
Мен ўшанда ёш эдим,
Ўн етти яшар эдим...

Ўн ёз ўтди, ўн баҳор,
Бир куни уни кўрдим.
Хуркак кийикча эмас,
Гўзал оҳуни кўрдим.

Бедапоя. Ҳеч ким йўқ.
Кетқизгани қўймадим.
Ўнта ўпдим тўймадим,
Юзта ўпдим, тўймадим.

ЭЙ ДИЛ...

Эй дил, не истайсиз яланғоч кўкдан,
Анвор уммонида титрайсиз дир-дир.
Ерга бир боксангиз – қишу ёз, кўклам,
Кузлар унутдилар бизларни бир-бир.

Имкон кўлдан кетди – тугади фурсат,
Яқинлар йирокдан қарайди дилгир.
Кўзани синдириб жўнади улфат,
Дўстлар унутдилар бизларни бир-бир.

Хаёллар кўймайди ўз ҳолимизга –
Лўливаччалардек ёпишқоқ кир-чир.
Қанотлар боғловчи икболимизга
Ҳислар унутдилар бизларни бир-бир.

Эй дил, ўксимайсиз, чекмайсиз алам,
Ердан узилганнинг жазойи шулдир.
Энди қайтолмайсиз Фарғонага ҳам,
Излар унутдилар бизларни бир-бир.

Қисмат муҳаббатни бизга кўп кўрган...
Йиғламанг, дунё ҳам бевафо, ахир.
Минг ваъдалар берган, ҳатто ўптирган
Қизлар унутдилар бизларни бир-бир.

БИРИНЧИ СЕВГИ

Тўрт фасл баҳор эди,
Тўрт тараф гулзор эди.
Сен бор эдинг, тилимда
Бир кўшиғим бор эди:

«Гулижоннинг кўзидан
Оҳулар уялади.
Кипригини кўтарса,
Осмонлар суянади.
Гулижоннинг бўйига
Оламнинг гули етмас.
Уни олиб бергали
Отамнинг пули етмас...»

Сени мендан айирди
Кўзлари кир аёллар,
Мени мендан айирди
Илдизи йўқ шамоллар.

Кетди ёшлик, кетдинг сен,
Дил йиғлар, дил куйинар.

Сени буғун кўрмасам бўлмас...

Дилда кексайган куёш
Ўз нурига суянар.

Менга, қаламқошлигим,
Қаламми керак эди?
Тобутим тўлдиргали
Аламми керак эди?

Юраккинам лим тўлди,
Кўзёшларим сим бўлди.
Сен ойларга айландинг,
Гулижон, мен ким бўлдим?

Тўрт фасл баҳор эди,
Тўрт тараф гулзор эди.
Мен бой эдим, дилимда
Бир қўшиғим бор эди.

Уйимга келди бойлик,
 Етаклади омадим.
 Аммо сендан чиройли
 Ва ғамгин шеър топмадим.

Мен ким эдим, не учун
 Шунча йўлим карадинг?
 Хазон бўлдинг мен учун,
 Мени кутиб қаридинг?

Салом, қишлоқ, мен келдим
 Аламли кўнглим билан.
 Ёнимда хушнуд келин,
 Эркатоё ўғлим билан.

Оқшом пайти кўчадан
 Бир товушни илғадим,
 Туриб оёқ учида
 Юрак ютиб, тингладим.

Кимдир менинг ўтлимни
 Эркаларди, суярди.
 Миттигина кўлини
 Ўпиб-ўпиб кўярди.

Бир гап сўрарди тинмай,
 Жавоб кутмасди лекин:
 «Яхши кўрасанми, айт,
 Яхши кўраман, дегин!»

ПАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ

Билагингдан, лабингдан
Бинафша бўйи келар.
Йиғи келар қалбимдан,
Бўғзимни ўйиб келар.

Қайда эртақлар юрти,
Қай томонда Хоразм?
Фироқ жонимдан ўтди,
«Галди сани гўрасим».

Тола сочинг куйдирдим,
Учиб келдинг. Серзарда.
Мен жим турдим. Тек турдим.
О, агарда, агарда!

Дердинг, нетаётирсан,
Мени тинч қўй, илтимос.
Сен бор-йўғи шоирсан,
Яъни одамсан, холос!

Менга текканди пари,
Йўк, тўғриси, жин чалди.

Пирпиради лабларим:
«Сани гўрасим галди...»

Ҳайрон турдинг. Бўшашдинг,
Чакилди ишқ чакмоғи.
Мен ошиқдим. Мен шошдим.
Гулга тўлди кучоғим.

Билагингдан, лабингдан
Бинафша бўйи келди.
Бир ўт чикди қалбимдан,
Томоғим куйиб келди.

Шивирладинг, шоирим,
Ишқ ёлғондир, йиғингил.
Муҳаббатнинг охири
Пушаймондир, йиғингил.

Сочинг юзимга сурдим,
О, кўзимнинг қораси.
Қайда эртақлар юрти,
Қай томонда Хоразм?

Тонгда фироқ муқаррар,
Ҳижрон кутар саҳарда,
Бирга ичайлик заҳар,
О, агарда, агарда!

... Парилар ҳийласини
Билмас одам боласи.
Кўйлагим тугмасига
Боғланган соч толаси...

НИГОХ ҲАҚИДА ҲИКОЯ

Ўлан – майин, ўт – майин,
Йўлингга ётиб олдим.
Капалак тутгандайин
Нигоҳинг тутиб олдим.

Дув қизарди ёногинг,
Шув сирғонди юрагим.
Қочдим ғолиб байроғи —
Ҳилпиради кўйлагим.

Томда ётдим шу кеча,
Юлдузчалар жилмайди.
Мен биламан, тонггача
Сенинг уйқунг келмайди.

Нигоҳингни сўрайсан
Одам кўйиб ўртага.
Эркалайман, яйрайман:
«Эртага ке, эртага!»

Етти иклимни айлан,
Бундай ширин нигоҳ йўқ.
Қайтариб берадиган
Анойи йўқ, аҳмоқ йўқ.

Ғубор босган осмонни
Енгим билан артаман.
«Нима бўлар эртага?
Нима бўлар эртага?»

Узокни кўрадиган
Отангда ҳам гуноҳ йўқ:
«Унга қиз берадиган
Анойи йўқ, аҳмоқ йўқ!»

Ўлан – майин, ўт – майин,
Индамайди топтасанг.
Бировга индамайин
Очилади дарбозанг.

Яхши қизсан, сен ҳечам
Тик қарашни билмайсан.
Мен биламан, тонггача
Билдирмасдан йиғлайсан.

Нигоҳимни сўнгги дам
Кипригинг кесиб ўтди.
Йўлингга ётиб олсам,
Кўнглимни эзиб ўтдинг.

Сенга осон ҳар қалай,
Бузса бўлар никоҳни.
Менга қийин, мен қандай –
Бекор қилай нигоҳни?!

МУҲАББАТСИЗ ВИСОЛ ҲАҚИДА ҲИКОЯ

Муҳаббатсиз кечди бу висол,
Мен муродсиз мақсадга етдим.
Туни билан ялинди аёл,
Келаман деб алдадим – кетдим.

Йўлкўрсаткич бўлди хазонлар,
Дайдибадар елга айландим.
Ўтди ойлар, ўтди замонлар,
Яна ўша менга айландим.

Яна бордим тиланиб висол,
Ҳасратимни айтдим-айтмадим.
Мени итдек хайдади аёл,
Мен вафодор итдек... кетмадим.

Ташна эдим, ичим ёнарди,
Лойқа бўлсин, сув керак эди.
Шу кеч фақат уни хоҳлардим,
Менга фақат у керак эди.

У барибир килмади шафқат,
Қулфлаб олди дарбозасини.
Юлдузларни кучгунча шафак
Пойлаб ётдим оstonасини.

Тонгда сўқдим бўралаб роса,
Қасам ичиб, кайтдим ортимга.
Бугун кимдир, фаришта, деса,
Ўша аёл келар ёдимга.

ЯПРОҚ

Заррабин нигоҳли қадимшунослар
Қатлама тошларни авайлаб кесиб,
Топдилар бус-бутун сақланган бир барг –
Афтидан, ибтидо даврига мансуб.

Балки, бу шунчаки тўкилган япроқ,
Номсиз дарахтларнинг илтижосидир.
Балки, ибтидоий дилдаги титроқ –
Бокий муҳаббатнинг ибтидосидир.

Эҳтимол, тошйигит тошқизни суйиб,
Юрак шаклидаги япроқни тутган.
Балки, қиз йиғлаган лабларин қўйиб,
Кейин тошлар аро беркитиб кетган...

Қадимшуносларнинг топгани – тахмин,
Моҳият ҳақида жиддий гапим бор:
Фақат муҳаббатда мўъжиза мумкин,
Мангуликка фақат севги дахлдор!

Тошдек думалайди ҳали асрлар,
Даврлар ўтади кийикдек чопиб,

Ҳали ечилади чувалган сирлар,
Фалак асрорин ҳам оларлар топиб.

Қадимшуносларми, одамшунослар,
Тошкент тошларини кесаркан бир кун
Ҳайратдан барчаси эсидан озар –
Менинг юрагимни топиб бус-бутун!

Гоҳо ишк йўлида бўлар қурбонлик,
Лекин ўзга олам севги ва илм.
Ҳозир бир сўзингга келажак боғлиқ,
Тошбағир севгилим, тошдил севгилим!

ҲОРҒИН РОҲАТ

Ҳорғин роҳат ичра ётибман тинглаб,
(Не бахт бу – ҳозирча тупроқ тағимда).
Мендан қувват олиб, соғлом гуркираб –
Бешиклар ўсмоқда теварағимда.

Капалакдек учар рангин хаёллар,
Асал бўлаётир гуллар ғубори.
Тепамда аридек турманг, саволлар,
(Не бахт бу – ётмоқлик ердан юкори).

Майли, мен алдамчи ўйлар билан маст
Рухимга таскинлар излаётирман,
Шу лаҳза теграмда бошқа нарсамас,
Бешиклар ўсишин истаётирман.

САМОГА СОЧИЛДИ

Самога сочилди мовий учқунлар,
Бармоғинг текизсанг, тилади ҳилол.
Севғи иси келган бу соғлом тунда
Ҳамма нарса тоза, ҳаммаси ҳалол.

Тонггача яшайлик ҳеч бир ниятсиз,
Бемақсад кезайлик иккимиз бирга.
Шу кеча бузмайлик самимиятни,
Гапирма, тонггача сен ҳам гапирма...

АЙЛАНДИ

Япроқлар хазонга айланди,
Хазонлар сўзонга айланди,
Сўзонлар тўзонга айланди,
Тўзонлар айланди кошимда.

Чакмоқлар сукутга айланди,
Сукутлар бургутга айланди,
Бургутлар булутга айланди,
Булутлар айланди бошимда.

Ирмоқлар жолага айланди,
Жолалар далага айланди,
Далалар лолага айланди,
Лолалар айланди ёшимда.

Қиёқлар чолғуга айланди,
Чолғулар қайғуга айланди,
Қайғулар оғуга айланди,
Оғулар айланди ошимда.

Тўзонлар кошимда айланди,
Булутлар бошимда айланди,
Лолалар ёшимда айланди,
Оғулар ошимда айланди.

ТАНГРИ СИЗНИ...

Куёш – ёлғиз, ой танҳо,
Ой куёшга ўптирди.
Мен – Сиз – Сиз – Мен ва Само...
Тангри сизни кўп кўрди.

Ўн саккиз минг оламда
Ҳар томчининг ўз ўрни.
Кўйлагим – оқ аланга,
Тангри сизни кўп кўрди.

Сув ичаман деганда
Сойга туширдим дурни.
Ихтиёрим – Эгамда,
Тангри сизни кўп кўрди.

Мен не исён этайин –
Экканнинг ўзи ўрди.
Арзим кимга айтайин –
Тангри сизни кўп кўрди.

Ёлғиз – яғонам, дедим,
Кимларнидир рашк урди.
Кўриб, тўймаган эдим,
Тангри сизни кўп кўрди.

Сени бузғун нурлисан булмас...

БОРМИ?

Ўн беш кунда ой туғади янгидан,
Ит термилиб увламаган ой борми?
Бир яйловда ўтлаб хачир, хангидан
Панд емаган тулпор борми, той борми?

Ютсанг басдир томоқдаги лукмани,
Тайёр турар миннат тиғин суққани.
Менга айт-чи, ай одамнинг тукқани,
Беминнат бир салом борми, чой борми?

Маймун ернинг киндигига чўп солди,
Қалдиргочни чилвирилон ўпволди.
Сурбетликнинг ўзи давлат бўпқолди,
Тўнгиз тумшуқ ботирмаган сой борми?

Сиринг айтсанг сири кўчмайдиган ва
Фойда деса, ўқдек учмайдиган ва
Дўст деб ёлгон қасам ичмайдиган ва
Тупук билан ийланмаган лой борми?

Сизга буткул топшираман дунёни,
Ағдар-тўнтар қилинг еру самони.
Лекин ёмонламанг Иқбол Мирзони –
Ёмон кетиб, яхши келган жой борми?

ҒИРРОМ ДУНЁ

Эл огзида ажиб ишким киссаси бор,
Бу киссада ағёрларим ҳиссаси бор.
Дам урмаса шамол олов гурлармиди,
Менинг дардим билан кимнинг ғуссаси бор?

Отасизлик қандай бўлар экан дердим,
Одам бунга қандай кўнар экан дердим,
Дод деган сўз қайдан келар экан дердим,
Қўлларимда кулфатнинг тол ҳассаси бор.

Ғирром дунё алдовига учган манам,
Бу дунё деб у дунёдан кечган манам,
Шайтонларнинг қўлидан май ичган манам,
Шоирлар бош чаноғидан косаси бор.

Севги ёмғир эмас, кўкдан сочилмайди,
Ишқсизларга самодан гап очилмайди.
Энди сендан ўзгага лаб очилмайди,
Лабларимда лабларингнинг мазаси бор.

ИСТАГИМ

Истагим шу – қолсам эди шамол бўлиб,
Бошгинангда айланардим савол бўлиб.
Бошдан оёк гулбаргига ўрар эдим,
“Нега мени севмадинг?” деб сўрар эдим.

Дарду ғамим, изтиробим, кулфатларим –
Бош устимда чарх уради калхатларим.
Осмонларда қолиб кетган ойкиз ўзинг,
Бахтсизлигим сабабчиси ёлғиз ўзинг.

Тўйиб нафас ололмайман кўксим тўлиб,
Ҳеч бўлмаса қолсам эди ёмғир бўлиб.
Деразангга юзларимни урар эдим.
“Нега мени севмадинг?” деб сўрар эдим.

Тузалмайман, энди одам бўлолмайман,
Мактуб ёзиб саболардан йўллолмайман.
Жондан яхши кўраман-у, кўролмайман,
“Нега мени севмадинг?” деб сўролмайман.

ЎЙИН

Ёзиб яшил топпон – япроқларини
Дарахтлар кўксимга бердилар ҳаво.
Баҳор ёқди яшил чироқларини,
Муҳаббат, Сизга йўл очик, марҳабо!

Умримни тикканман ғирром ўйинга,
Биламан бор-будим ютқазишимни.
Яна қанчасини олиб бўйинга,
Яна жонимни ҳам тутқазишимни.

Сиз ўта ақлли, сиз эҳтиёткор,
Томоша қиласиз, ғийбат қиласиз.
Қанча эҳтирос бор, қанчалар шавк бор,
Сиз телба туғённи қайдан биласиз!

Учиб келгунича қора қарғалар
Ва сарик чироқлар ёқилгунча то
Узр, ҳаёт тамом меники бўлар,
Меники бўлади батамом дунё!

ЭСКИ ДАРД

Мулойим, беозор, гулгун капалак,
Қоракош капалак, дуркун капалак...
Қуртга айланаркан бир кун капалак,
Сенга нима керак, айт, нима керак?

Шоиргарчиликни тушунгинг келмас,
Қадимда эҳтимол севгандирман, бас!
Асиринг бўлганман, маҳбусинг эмас,
Сенга нима керак, айт, нима керак?

Руҳимни қозонга солдинг – ковординг,
Умидимнинг латиф гулин совурдинг.
Қанча шоҳбайтларим кулин совурдинг,
Сенга нима керак, айт, нима керак?

Жон куши ҳилпираб этмоқда парвоз,
Оқ юлдуз пирпираб сўйламоқда роз.
Кўнглимга бурнингни суқма, илтимос,
Сенга нима керак, айт, нима керак?

Ненинг бадалига ўлпон сўрайсан,
Кимсанки, бетиним қурбон сўрайсан,

Сув ичида туриб уммон сўрайсан,
Сенга нима керак, айт, нима керак?

Кеча соғлом эди, соғ эди юрак,
Бугун тўнка бўлди кечаги терак.
Қуртга айланаркан бир кун капалак,
Сенга нима керак, айт, нима керак?

АЙЛАНАЙИН

Атрофингда айланади тўрт фасл,
Гул айланар, ўргилади кор сендан.
Ой айланар, ер айланар муттасил,
Энди ўзим айланайин, ёр, сендан.

Томирида гулоб оққан гулойим,
Гулдек яшнаб тур бахтимга, илойим.
Мени яхши кўраркан-да худойим,
Энди ўзим айланайин, ёр, сендан.

Ўн олтида оқкуш бўлдинг шайландинг,
Йигирмада тақдиримга бойландинг.
Ўттизингда алангага айландинг,
Энди ўзим айланайин, ёр, сендан.

Қул подшога борса шоҳнинг иззати,
Подшо қулга келсаям шоҳ ҳиммати.
Неки қилсанг ўзгармайди қиймати,
Энди ўзим айланайин, ёр, сендан.

Ҳамма ошиқ бугун менда жам бўлди,
Кўзларингни ўпсам, кўзинг нам бўлди.

Қанча ўпсам яна шунча кам бўлди,
Энди ўзим айланайин, ёр, сендан.

Атрофингда айланади тўрт фасл,
Гул айланар, ўргилади қор сендан.
Ой айланар, ер айланар муттасил,
Энди ўзим айланайин, ёр, сендан.

ҚАНИ

Кўнглимдай бўш кўчалар,
Фарғона, Машраб қани?
Пул сочган бойваччалар,
Девона Машраб қани?

Кунлар ўтар бемаъни,
Ҳеч ким тушунмас мани.
Ишониб сир айтгани,
Девона Машраб қани?

Этагин тутай, десам,
Кўзимга суртай, десам,
Қўлларин ўпай, десам,
Девона Машраб қани?

Битмадим шохбайт ҳали,
Лекин йўл йўқ қайтгали,
Шеърларимни айтгали,
Девона Машраб қани?

Тўнимни ечай, десам,
Дунёдан кечай, десам,

Бирга май ичай, десам,
Девона Машраб қани?

Бахтимга тенг кулфат йўк,
Дўст йўк, ёр йўк, улфат йўк,
Юрагимда қувват йўк,
Девона Машраб қани?

ҲИЖРОН

Бошим букиб кўйиб ўлим-азасиз,
Тўйга борган ўйинчидек шод ҳижрон.
Ёрсиз мазмунсизман, ёрсиз мазасиз...
Балки, унга бегона ва ёт ҳижрон.

Ер юзида юлдуздан кўп бандалар,
Ҳаммасининг лабларида хандалар.
Нега ҳадеб битта одам танланар?
Нега фақат мени айлар ёд ҳижрон?

Мени хазон килгудайин шаштинг бор,
Имконимдан минг бор узун дастинг бор,
Нима килдим, менда нима қасдинг бор!
Сен ҳам гўё бир одамий зот, ҳижрон!

Ҳийла қилиб чиқиб бўлмас йўлингдан,
Уриб қочиб кетолмайман қўлингдан.
Тутқунингман, маҳкумингман, кулингман,
Осгил мени, отгил мени, сот, ҳижрон!

Толейимга ёзилгани қарғишдай,
Бошқаларга висол оддий бир ишдай...
Мен замондан ортда қолган дарвешдай...
Дод дастингдан, дод дастингдан, дод, ҳижрон!

ЎША КУН

Ўша кун мен маст эдим,
 Маст эдим – менмас эдим.
 Бормас эдим соғ бўлсам,
 Севаман демас эдим.

Мақтадим кўз-қошингни,
 Чимрилиб карошингни.
 Билдим, ишқ шароби ҳам
 Оғритаркан бошингни.

Сен хафа бўлмадингми,
 Кўнглингга олмадингми?
 Ишқилиб, шеърларимга
 Ишониб колмадингми?

Ерга уриб кадримни,
 Достон қилдим дардимни.
 Ожизлигимни кечир,
 Кечир муҳаббатимни.

Ўша кун мен маст эдим,
 Маст эдим – менмас эдим.
 Факат сени билардим,
 Ўзимни билмас эдим.

Сени бузғун кўрмасан бўлмас...

ОЙ ВА ҚУЁШ КАБИ...

Ой ва қуёш каби изчил изма-из
 Ҳижрон – зулмат қувиб собитқадаммиз.
 Бирлашмоқ қисматда йўқ экан, гарчи
 Икки вужуддаги битта одаммиз.

Қўл ушлашиб тушар кўкдан лайлақкор,
 Чечакларин жуфтлаб сочади баҳор.
 Мен бунда зорман, сен унда интизор,
 Икки вужуддаги битта одаммиз.

Бизни гўдак билиб ўйнади тақдир,
 Устимиздан кулиб ўйнади тақдир.
 Қўлларинг ушлашга қўймади тақдир,
 Икки вужуддаги битта одаммиз.

Сенсиз маъносизман, сенсиз кимман, ким?
 Ярим ой булутга беркинади жим.
 Юрагим нимтадир, эй гўзал ярмим,
 Икки вужуддаги битта одаммиз.

Синов бу, деймиз-да, бу кўҳна савдо,
 Дунёни унутсин, дедими Худо.
 Қиёматни кутсин, дедими Худо,
 Икки вужуддаги битта одаммиз.

СУВРАТ

“Эслаганда кўринг... Кўргач эсламанг...”

Имзо. Сана. Расм – қоғоз... Севгилим.

Ҳаётдан ранг кетди ва тинди оҳанг,
Биздан суврат қолди холос, севгилим.

Хушбахт кунларимдан хотира – ёдгор,

Ўзимдан қизғаниб қарайман такрор.

Бахтнинг соясидан бўлак нима бор?

Биздан суврат қолди холос, севгилим.

На шахду на шиддат, на журъат қолди,

На аҳду на рағбат, на суръат қолди.

Тушда кўрган каби шул суврат қолди,

Биздан суврат қолди холос, севгилим.

Ҳеч қачон ҳеч кимга етмас-ку додим,

Етса, инобатга ўтмас-ку додим.

Армон шу – сувратда қотса ҳаётим,

Биздан суврат қолди холос, севгилим.

Сувратдек сарғайиб ўчар изимиз,

Мазмунин йўқотиб борар исмимиз.

Жисмимиз юрибди, фақат жисмимиз...

Биздан суврат қолди холос, севгилим.

ЗЕРУ ЗАБАР...

Зеру забар – забар билан зер бўлди,
Ер осмонга чикди, осмон ер бўлди.
Боғни излаб чоҳни топдим оқибат,
Тоғ деб борган жойим яйдоқ қир бўлди.

Очик кўнгил – очик сандик – элники,
Атиргулнинг сарин бўйи – елники.
Элга, елга, селга кетди меники,
Сизнинг саклаб колганингиз сир бўлди.

Кўнгил сўраб, кўнгил бузди дўстларим,
Кўнглим сўраб, кўнгил узди дўстларим,
Кўнгилларин енгил узди дўстларим,
Барин мендан ҳафсаласи пир бўлди.

Париларки, дил қонидан пардози,
Жонинг куйса ҳамки, келмас парвоси,
Кулим кўкка сочар ҳар гал парвози,
Кўзларига боқсам, кўзим кир бўлди.

Орзиқаман эслаб тандир, саватни,
Ўзим ташлаб келдим шундай жаннатни.
Олдим шоир деган тавки лаънатни,
Энди менга икки дунё бир бўлди

ЁМОНЛАМА

Жа яхшисан ўзинг ҳам,
Ёмонни ёмонлама.
Менга қара, эй одам,
Замонни ёмонлама.

Порлаб турар илми гайб,
Чорлаб турар илми гайб,
Учолмасанг кимда айб?
Осмонни ёмонлама.

Муздирсан ё чўғдирсан,
Балки, билган йўқдирсан.
Отанг отган ўқдирсан,
Камонни ёмонлама.

Ўз-ўзингдан битдингми,
Бирдан кўкка етдингми,
Бошоқ бўлиб кетдингми?
Сомонни ёмонлама.

Илик қоқиб еб бугун,
Илигим тўқ деб бугун,

Сени бугун кўрмасан бўлмас...

Чўнтаги йўк деб бугун
Чопонни ёмонлама.

Эй одамзод зурёди,
Тасодифнинг бунёди.
Замон – худонинг оти,
Замонни ёмонлама!

КЕЧАГИНА

Кечагина ғўр шоир эдим,
Ғўр эдим-у, зўр шоир эдим.

Шеър тўқирдим дангал, кўркмасдан
Ва ўқирдим ҳар гал кўркмасдан.

Бугун эса ўйлаб ёзаман,
Битта шеърни ойлаб ёзаман.

Ғазал битсам бирор жононга,
Тегмасмикан куда томонга?

Атрофимда қиз кўп, аёл кўп,
Жавоб берай десам савол кўп.

На кўнглимни тўка оламан,
На ўғлимни сўка оламан.

Шаббодалар сўз бўлиб оқар,
Юлдузлар ҳам кўз бўлиб боқар.

Унвони бор катта шоирман,
Лек ўлгудай латта шоирман.

Кечагина ғўр шоир эдим,
Ғўр эдим-у, зўр шоир эдим.

МЕН КЕЛГАНДА

Мен келганда, келганимни билиб бўлган экансиз,
Эшигингиз зулфинини илиб бўлган экансиз.
Юрагимни экиб лола кўкартирган мен эдим,
Гулларимни зарда билан юлиб бўлган экансиз.

Йўл курсин-а, йўл курсин-а, йўлнинг йироғи курсин,
Турна бўйли, қил кўнгилли қизнинг фироғи курсин.
Шавқим тошиб, тоғлар ошиб келган эдим соғиниб,
Жигаримни хуноб қилган ишқнинг қийноғи курсин.

Қошингизга қўл тегизсам кесармиди-йўқмиди?
Кесса агар жоним оғриб безармиди-йўқмиди?
Сиздан кетиб кўзёшимдан лолажонга сув тутсам,
Сурх лоладай юрагингиз эзармиди-йўқмиди?

Севги умри уч йилдир, деб, кимлар айтган, ойимқиз,
Бу эшикка уч бор келиб, кимлар қайтган, ойимқиз?
Шоир севса, қайтиб-қайтиб, айтиб-айтиб севади,
Ёмғир бўлиб дарчангизни кимлар чертган, ойимқиз?

Уйдан чикманг, шу рўзғорга керак бўлса гар ёстик,
Отангизга болиш бўлинг, онангизга парёстик.
Билагимни болиш қилиб юлдуз санаб ётаман,
Армон менинг ёпинчиғим, менга мудом дард ёстик.

ЛАБИ ҒУНЧАДЕК

Лаби ғунчадек, тиши –
Қордек эди, ўйласам.
Ўртамизда нимадир
Бордек эди, ўйласам.

Қуралай кўзларининг
Қири билан қарарди.
Ўн уч ёшли қизчанинг
Сири билан қарарди.

Қоши қора кундуздек,
Бармоқлари ингичка.
Айёр бўлар қиз бола
Кирганида ўн учга.

Қайрилма кипригини
Пирпиратар атайин.
Мен бетоқат, безовта,
Нимасини айтайин!

Мехрдан сал каттарок,
Севгидан сал кичкина –
Ўн уч ёшдаман, бироқ
Ухлолмайман тинчгина.

Қараб қўйса бошқалар,
Терим қизир – ор эди.
Айтдим-ку, орамизда
Нималардир бор эди.

Ўйин бошлади ҳаёт,
Қувалашиб кетдик биз.
Йўл чигал, манзил чалкаш,
Чувалашиб кетдик биз.

Нолимайман тақдирдан,
Шукр, каму кўстим йўқ.
Фақат кўнглим олисда,
Кўнгил деган дўстим йўқ.

Тасаввур-да, у менга
Зордек эди, ўйласам.
Ўртамизда нимадир
Бордек эди, ўйласам.

Кўнгил деган зорманда
Тўлмас экан, дейсизми?

Одам зоти армонсиз
Бўлмас экан, дейсизми?

Энди ортга қайтиш йўқ,
Умр ўқдек, ўйласам.
Ҳамма нарсам бор, аммо
Недир йўқдек, ўйласам.

ОЗОРЛАР ЕТДИ

Ёмғирлар сочилди, губорлар кетди,
Сенга гул тутолмай баҳорлар кетди.
Еллар ҳовучида уфорлар кетди,
Шамолча ҳимматим бормиди менинг?
Мендан сенга фақат озорлар етди.

Барча гўзалларни рашк қилгувчи – мен,
Бокмаса юрагин ҳам тилгувчи – мен,
Қўл етмас юлдузга интилгувчи – мен,
Дилимда иллатим бормиди менинг,
Мендан сенга фақат озорлар етди.

Оқшом умид билан чироғинг ёқиб,
Тошкент томонларга юрагинг оқиб,
Унсиз йиғлагансан расмимга боқиб...
Юрагим, билмадим, бормиди менинг...
Мендан сенга фақат озорлар етди.

Энди ҳар битта сўз – заҳарли тикан,
Эй надомат юки бошини эгган!
Кошки, кўз ёшингга арзисам экан,
Бир пуллик қимматим бормиди менинг,
Мендан сенга фақат озорлар етди.

СЕЗАРМИКИНЛАР

Юрагим анордек узармикинлар,
Кейин кафтга олиб эзармикинлар?
Висолин қизғониб, жоним олганлар
Соғинчдан ўлганим сезармикинлар?

Менинг умрим умид, овунч йўлидир,
Ғуссага ўралган севинч йўлидир.
Сизнинг йўл эмас, бу – соғинч йўлидир,
Соғинчдан ўлганим сезармикинлар?

Бармоғи ингичка, кўнгли нозик қиз,
Шундоқ кўргуликни сиз ёзибмисиз?
Айтинг, шу савдога муносибмисиз?
Соғинчдан ўлганим сезармикинлар?

Мен йўқ гулшанда шод кезармикинлар,
Гул билан гулюзни безармикинлар?
Соғинч кўчасидан ўтмаган гўзал
Соғинчдан ўлганим сезармикинлар?

Бахт шу-да, кўлларинг канот саналса,
Довоннинг тошлари новвот саналса.
Бахтлиман агар туш ҳаёт саналса,
Соғинчдан ўлганим сезармикинлар?

ЮРАГИМНИНГ ТУТУНИ

Тирик дарахт кесилди,
Қуримади ўтини.
Кўзимдаги ёшларим –
Юрагимнинг тутуни.

Тоғлар кўркам кўринар
Бошидаги қор сабаб.
Бошимдаги қировлар
Ул бевафо ёр сабаб.

Юпқапўчоқ бодомнинг
Илма-тешик кўзи бор.
Бодомчадек юракда
Тиконларнинг изи бор.

Куз ёмғири ўчирди
Муҳаббатнинг ўтини.
Кўзда ёшимга сабаб
Юрагимнинг тутуни.

Аросатда ошиқлар –
Санокда бор, йўқ сонда.

Эсламасам, сен йўксан,
Ўйламасам, йўксан-да!

Думалаган тош борки,
Бир кун жойин топади.
Осмон қолмас юлдузсиз,
Осмон ойин топади.

Қор ёғади – сочилар
Бошимдан ишқ кукуни.
Кўзларимни ёшлатар
Юрагимнинг тутуни.

ЎЗИНГ

Ҳамма гўзал қизлар сенга ўхшайди,
Гўзал, ўхшамайсан ҳеч кимга ўзинг.
Юрагимни қириб, ширин ўртайди,
Айниқса, қошларинг, айниқса, кўзинг.

Чиройли қизлардан сени ахтардим,
Хаёлий тимсоллар яратдим такрор.
Тобора юк солиб, улғайди дардим,
Эй барча гўзаллар жам бўлган дилдор!

О, менинг навраста орзуларим, о!
О, менинг туби йўқ, нотаваон кўнглим!
Истардим: меники бўлсайди дунё,
Ўйлардим: ҳеч қачон топмасман ўлим.

Шоирона енгил кайфият билан
Янги май ичгандек сархуш юрардим.
Яшардим пок дилу соф ният билан,
Мен ҳамма инсонни яхши кўрардим.

Ҳозир ҳам шунақа...

Қўявер, майли...

Кел, руҳим эркала, айт ширин сўзинг.

Ҳамма гўзал қизлар сенга ўхшайди,

Аммо ўхшамайсан ҳеч кимга ўзинг.

Сенинг жамолингда тажалли ҳусн,

Сенинг висолингга элтажак йўлим.

Муҳаббат муборак бўлсин сен учун,

Сен менга муборак, Наргизим, гулим!

СЕН БЎЛМАСАНГ

Сен бўлмасанг нима қилардим?
 Қандай йиғлаб, қандай кулардим?
 Яна кимдан бахтим тилардим?
 Сен бўлмасанг нима қилардим?

Суякларим қакшайди ёмон,
 Исканжага олади дардим.
 Яхшиямки, сен бор – меҳрибон,
 Сен бўлмасанг нима қилардим?

Чалғувчилар тинмай чалади,
 Йиқилсаму лой бўлса қадрим.
 Тўғрилигим ким ҳам билади,
 Сен бўлмасанг нима қилардим?

Юлдуз учса тегар бошимга,
 Мен ҳаммани дўст деб билардим.
 Ўзинг гувоҳ аччиқ ёшимга,
 Сен бўлмасанг нима қилардим?

Умрим бўлсин кўйингда адо,
 Мен барибир сенга келардим.
 Бу кимсасиз оламда, худо,
 Сен бўлмасанг нима қилардим?

Сени буғун кўришса, и бўлмас...

ҚАРАЙСАН

Махлиёсан кўзгуга,
Сочларингни тарайсан.
Қарамайсан кўнглимга,
Менга қачон қарайсан?!

Четга караб пичирлаб,
Четга караб куласан.
Ўйинчи қиз, шаддод қиз,
Бунча ўйин қиласан.

Қалқиб чиқар кўкка ой,
Қалқиб чиқар юрагим.
Сенга керагим борми,
Йўқми сенга керагим?

Мен қолиб бировлардан
Ҳолу аҳвол сўрайсан.
Қарамайсан кўнглимга
Менга қачон қарайсан?

Кўзингни бер кўзимга,
Бу шунчалар қийинми?

Севги сенга эрмакми,
Севги сенга ўйинми?

Сенга караб қолганман,
Қалбимга ўт қалайсан.
Қарамайсан кўнглимга
Менга қачон қарайсан?

ЖАВОБ

Кўп китоб ўқидим ёшлик кезимда,
Гоҳи Ғарб, гоҳи Шарқ ҳушимни олди.
Атай ёдламадим, лекин эсимда —
Муҳаммад аканинг шеърлари қолди.

Ўзбекдек самимий, ўзидек тоза,
Бешик боласининг кўзидек тоза,
Ўспирин ошиқнинг сўзидек тоза
Муҳаммад аканинг шеърлари қолди.

Муҳаммад Юсуфдан куйлар ирмоқлар,
Тоғни тилимлаган кийиксўқмоқлар,
Оқ чўгирма кийган момоқаймоқлар...
Муҳаммад аканинг шеърлари қолди.

Ким бор тагин она халққа қайишган,
Қайғусидан чўккан, бахтидан жўшган.
Куйчи шоир эди кўклардан тушган,
Муҳаммад аканинг шеърлари қолди.

Узр, эй шоирман, зўрман деганлар,
Номаъкул бузоқнинг гўштин еганлар,

Сўзга нўноқлару гапга чечанлар,
Муҳаммад аканинг шеърлари қолди.

Айланиб бағри кенг Ўзбекистонни
Секин гапга солинг мўмин деҳқонни,
Шоир деса, эслар Маҳаммадjonни,
Муҳаммад аканинг шеърлари қолди.

Софдил инсон эди шоир бўлиб ҳам,
Қулади паймона лим-лим тўлиб ғам.
Энди қутилмасми сиздан ўлиб ҳам,
Муҳаммад аканинг шеърлари қолди.

Мужмал сатрингизни ким ёд олади?
Эшитса чумчуқлар ҳам дод солади,
Қолса, сиздан фақат иснод қолади,
Муҳаммад аканинг шеърлари қолди.

ИСТАЙСИЗМИ-ЙЎҚМИ

Истайсизми-йўқми, гардун айлана,
Истайсизми-йўқми, кайтиб келаман.
Соғинмаган кўзингиздан айланай,
Истайсизми-йўқми, сизни севаман.

Ой ботади – юлдузларнинг ҳабиби,
Тонг отади, таънаси йўқ, самимий.
Табиатнинг қонунидек табиий –
Истайсизми-йўқми, сизни севаман.

Қучоғига яширмайди хиёбон,
Ўртамизда удум отлиғ биёбон.
Сизга нима, куйсам ўзим куяман,
Истайсизми-йўқми, сизни севаман.

Чакмок калит бўлди қулфи дилимга,
Тегмаган бир қизнинг зулфи дилимга.
Сиздан ўзга хон йўқ мулки дилимга,
Истайсизми-йўқми, сизни севаман

Бошингизда япроқ бўлиб айтаман,
Пойингизда тупроқ бўлиб айтаман.
Тупроқдаям мушток бўлиб айтаман,
Истайсизми-йўқми, сизни севаман.

ЁДИНГДА ҚОЛМОҚЧИ ЭДИМ

Фузулий лутф этиб кетган бир замон,
Гўзаллар вафосиз, алдоқчи дедим.
Ёнингда қолишга йўқ эди имкон,
Мен сенинг ёдингда қолмоқчи эдим.

Негадир истардим қийналишингни,
Юрагингга каманд солмоқчи эдим.
Онангга айтолмай қолсанг тушингни...
Мен сенинг ёдингда қолмоқчи эдим.

Дўстлар кечиб қўйган эди баҳримдан,
Кимлардандир қасос олмоқчи эдим.
Ҳайдаб чиқардилар ҳаётларидан,
Мен сенинг ёдингда қолмоқчи эдим.

Аламим, ҳасадим, гинам туфайли,
Эҳтимол, устингдан кулмоқчи эдим.
Согинсанг, ўртансанг, йиғласанг майли,
Мен сенинг ёдингда қолмоқчи эдим.

Кўзингни кўзимга бермадинг сира,
Ишондингми, йўқми, билмоқчи эдим.
Сени кўп ўйладим. Шеър ёздим, қара,
Мен сенинг ёдингда қолмоқчи эдим.

Сени бузуқ кўрмасам бўлмас...

ЁЛҒИЗ

Милён йилда мени яратди ҳаёт,
Мени сўраб, тоғлар қатор чўкди тиз.
Наҳот англамайсан, билмайсан наҳот,
Ахир мен биттаман, яғона, ёлғиз.

Буғланиб, қайтадан тўкилади сув,
Қуёшдан ишорат – кўз ёрар илдиз.
Мен ахир уларга ўхшамайман-ку,
Ахир мен биттаман, яғона, ёлғиз.

Ҳар элат ўзича атар шамолни,
Мингта исм билан яшайди юлдуз.
Сен қайдан топасан бошқа Иқболни,
Ахир мен биттаман, яғона, ёлғиз.

Нафасим – ғанимат, сўзим – ғанимат,
Фожиа – пойимдан узилган ҳар из.
Менинг нигоҳларим энг эзгу неъмат,
Ахир мен биттаман, яғона, ёлғиз.

Яратганга бориб айтаман сени!
Ўзи ҳукм этсин одил ва холис.
Мен қайтиб келмайман, тушуняпсанми?
Ахир мен биттаман, яғона, ёлғиз...

ЖОНИМ

Рақибларим бир пода,
Ғанимларим кўп, жоним.
Заҳрим сочсам мабодо,
Хафа бўлма, хўп, жоним.

Кўздай яқин дўстларим,
Ўйишга шай кўзларим.
Нордон бўлса сўзларим,
Хафа бўлма, хўп, жоним.

Ғусса ёғар самодан,
Қайғу сапчир дарёдан.
Мен кетсам бу дунёдан,
Хафа бўлма, хўп, жоним.

Кўнгли синиқ эдимми,
Кўкси тиниқ эдимми,
Ўз бошимни едимми,
Хафа бўлма, хўп, жоним.

Мана бу боғи назм,
Илонлар курар базм.

Икки тиллилик – расм...
Хафа бўлма, хўп, жоним.

Ёш бошимга минг савдо,
Душманам тўп-тўп, жоним.
Жаҳл қилсам мабодо,
Хафа бўлма, хўп, жоним.

Юрак бағрим қон бугун,
Топганим ёлғон бугун.
Томоғимда жон бугун...
Хафа бўлма, хўп, жоним.

Тўрт тарафга чопаман,
Фақат озор топаман.
Мен дунёдан хафаман,
Хафа бўлма, хўп, жоним.

Гўзалсан малакдаин,
Сенга не тилак дейин,
Севмагин мендан кейин,
Хафа бўлма, хўп, жоним.

Юзларимдан ўп, жоним,
Кўзларимдан ўп, жоним,
Ранжитсам ҳам кулиб тур,
Хафа бўлма, хўп, жоним.

ИЧАМАН

Эртанги буюклар
учун ичарман!

Муҳаммад Юсуф

Сиз билан ичаман, сиз учун эмас,
Далалар, ўтлоқлар учун ичаман!
Ичаман атиргул япроги учун,
Саҳройи янтоқлар учун ичаман.

Ичаман кумушранг пахталар учун,
Тилларанг бошоқлар учун ичаман!
Ажинлари терга ариқча бўлган
Кафтлари қадоклар учун ичаман!

Ичаман бағри кенг шаҳарлар учун,
Кўнгли кенг қишлоқлар учун ичаман!
Қишлоқдан чиққанни қишлоқи деган
Шаҳарлик аҳмоқлар учун ичаман!

Жаҳон кезган кибор сайёҳлар учун,
Дайдилар, саёқлар учун ичаман!
Камбағал, етимнинг бошида синган
Сеҳрли таёқлар учун ичаман!

Сени бугун кўрмасам бўлмас...

Ичаман мункайган кулбалар учун,
Керилган равоқлар учун ичаман!
Дарвозани очсанг, девор эгнидан
Тўкилган тупроқлар учун ичаман!

Ичаман чатнаган тандирлар учун,
Ёрилган ўчоқлар учун ичаман!
Тахтакач устида занг босиб ётган,
Чанг босган пичоқлар учун ичаман!

Ичаман бугунги душманлар учун,
Бурунги ўртоқлар учун ичаман!
Ичаман такаббур ботирлар учун,
Оккўнгил кўрқоқлар учун ичаман!

Эрдан чиққан, лекин ердан чиқмаган
Ўксиган нигоҳлар учун ичаман!
Ичаман тушдаги висоллар учун,
Хаёлий никоҳлар учун ичаман!

Ичма, деб лабимга бармоғин босган
Титраган дудоқлар учун ичаман!
Ҳазрати ишқ учун, жаноб рашк учун,
Шубҳалар, сўроқлар учун ичаман!

Ичаман уйланган бадбахтлар учун,
Бахтиёр бўйдоқлар учун ичаман!

Муҳаббат туфайли дунёга келган
Муқаддас гуноҳлар учун ичаман!

Ичаман киртайган юраклар учун,
Сарғайган ёноқлар учун ичаман!
Ичаман мўътабар оналар учун,
Сочлардаги оқлар учун ичаман!

Ичаман оталар, ўғиллар учун,
Ўт босган сўқмоқлар учун ичаман!
Ичаман бобомни эслатиб турган
Бобоқалдироқлар учун ичаман!

Ичаман подшонинг соғлиғи учун,
Ғурури уйғоқлар учун ичаман!
Ичаман Ватанга дастёрлар учун,
Елкадош Широқлар учун ичаман!

Ҳирот томонларда милтираб ёнган,
Ўчмаган чироқлар учун ичаман!
Ичаман дарбадар Мирзолар учун,
Абадий фироқлар учун ичаман!

Ичаман устозим Муҳаммад учун,
Лолақизғалдоқлар учун ичаман!
Ичаман барҳаёт китоблар учун,
Ҳаётий сабоқлар учун ичаман!

Ниҳоят, ичаман мен ўзим учун
Ва бошқа гумроҳлар учун ичаман!

Сени бурун кўрганасан бунака...

КОСА

*Нукусдаги Савицкий музейида коса учун
теридан тикилган гилоф бор.*

Бир тери ичида неча бор озиб,
Неча бор семирар ушоқ мол, дерлар.
Ултонда аввал ҳам тузбўрон тўзиб,
Яна лим-лим тўлган Кўк Орол дерлар.

Умидим бор Тангрим марҳаматидан,
Қардошим хўрсинса, кўзим тўла ёш.
У ҳам бовурим деб тушиб отидан
Чинни косасида тутар гўжа ош.

Оёғим тағида кулдиргичим бор,
Битта жойни босиб туrolмайман ҳеч.
Ахир, йўлларимда Хива интизор,
Ўшдаман саҳарда, Мўйноқдаман кеч.

Қўшиқлар тўқийман оғир ва кувноқ,
Жон бериб тинглайман эл баётини.
Сафарда топганман, дўст қорақалпоқ,
Кўнгил косасининг эҳтиётини.

Устюрт чўлларида юрагим куйган
(Кўй юнгин жингала қилар бу офтоб).
Сарвиноз, қимизми, қимрондан куйгин,
Юрагим буғланиб кетади шу тоб!

Кўнгил кўнгилдан сув ичса қонажак,
Жонон коса бердим сенга, жонона.
Ажиниёз бўлиб сочайин чечак,
Розиман, қўлингда тўлсин паймона!

Тўнкариб қўйилган коса – ўтов бор,
Қўбиз бор, чанқовуз, шу-да чанғарок.
Ўртада муҳаббат ёққан олов бор,
Тутуни йўқ ҳисоб, чўғи ярқирок.

Терисига сиғмас дийдордан ўзбек,
Фирокқа тополмас айни дам бардош.
Дўппимни қўйнимда саклаганимдек
Қора қалпоғингни асрагил, кардош!

ТАВАККАЛ

Бир ўзингга таваккал, Танграм, сендан сўрайман,
Ўйларимни илоҳий чечакларга ўрайман.

Тилло ўғиллар бердинг, кумушдайн қиз бердинг,
Имкон ҳам бер, шуларнинг фароғатин кўрай ман.

Кумушимга Кумушнинг қолган умрин қўшиб бер,
Ўғилларга мирзолар шаштини ҳам жўшиб бер.

Бахт берганда, илтимос, гаштини ҳам қўшиб бер,
Сихатликда кексалик гаштини ҳам сурай ман.

Иззат қилдим келганча кўлимдан ва дилимдан,
Дадамга эҳтиромим қайтсаёқ бас ўғлимдан.

Юртин севишса бўлди, мен севгандек кўнглимдан,
Йўкса шўр девор каби нурсизгина нурайман.

Ишонганим ўзингсан, бегона тутма, Танграм,
Хаёлимдасан доим, сен ҳам унутма, Танграм,
Мажолим етганидан кўпини кутма, Танграм,
Байтим билан дилларда Байтуллоҳлар қурай ман.

Дўсти нодон етарли, бошқа мол керак эмас,
Севгили ёр сўзидан ўзга бол керак эмас.

Дам шу дамдир, шу ҳолдан ўзга ҳол керак эмас,
Кўпга бер, кўп катори ҳовуч очиб турай ман.

Ҳар заррангда ҳикмат бор, зарра қадар иллат йўқ,
Ҳимоятингдан ўзга мен фақирга ҳиммат йўқ,
Сендан сўрайвераман, битта сенда миннат йўқ,
Шафоат қил, бир сенинг пойингга бош урай ман!

МУНДАРИЖА

Сени бугун кўрмасам бўлмас.....	5
О, баҳор.....	6
Умидим бор.....	8
Қизим Кумушой	9
Шахлоларинг	10
Бизлар чин дунёда биргамиз.....	11
Малол келмасин	13
Марғилон	14
Алдаб яшадим	16
Сени ўйласам.....	17
Баҳорнинг илк куни	18
Жоним	20
Борлигингни ўйласам	21
Қайдадир.....	23
Камми?	24
Куяйми.....	25
Табассум.....	26
Фақат биз биргамиз.....	28
Ўхшайди.....	29
Мактуб.....	31
Булоқ.....	32
Мен ўзимни енгдим.....	33
Куни кеча учрашдик.....	34
Аскарликдан қайтиш.....	35

Мени кечир	36
Ёдингдами?	37
Эсингизга кимлар тушди.....	38
Ошиқлигимни айтинг	40
Гулмисиз	42
Киприкларинг.....	43
Ноз ва фироқ.....	45
Кириб бораётган маҳалим кузга	47
Унутма.....	49
Юлдузга	50
Ҳеч бўлмаса	51
Сенга хатлар ёздим	52
Сочларинг фатила	53
Бахт нима?	55
Ёдимга тушса.....	56
Куйганёрда ёзилган шеър	58
Айёр қиз	59
Энтикарди... ..	61
Бир кун	62
Тилло занжир.....	63
Ҳузур	64
Сени соғиниб	65
Сўроқ.....	67
Тилла узук.....	71
Мендан совияпти... ..	73
Муҳаббат	74
Қизлархон	75
Яхши кўраман.....	77
Ёмон	78
Бунчалар.....	79

Фаришта.....	80
Сиз.....	82
Кузда.....	83
Айланай.....	84
Овора.....	85
Пушаймон.....	86
Билсанг эди.....	89
Дилим хуфтон.....	90
Бунақаси кетмайди.....	91
Нима қилай.....	93
Ажойиб қиз.....	94
Келади.....	96
Йўлим бошқа.....	97
Юлдузим.....	98
Пахта.....	99
Деди.....	101
Ўшанда.....	103
Собиқ аскар.....	105
Кўзларида.....	107
Муқаддима.....	108
Эй дил.....	110
Биринчи севги.....	111
Саратон.....	113
Уйғониш.....	114
Ёлғизман.....	116
Фарғонача.....	117
Хазондек сочилди неча бор тақвим.....	119
Ошиқ бола.....	120
Телба хаёл.....	122
Севгилим.....	124

Йигит	126
Армон	128
Қисмат чизиклари	130
Сени соғинаман	132
Зулфияга қарама	134
Ариқлар юзида	136
Чорласанг	137
Араз	139
Гуноҳ	141
Сўнгсўз	142
Сенга бармоғимни тегизмайман	144
Бу дунёга келганим	146
Шунда	148
Бир лахза	150
Ҳозир	151
Мен	152
Куз	153
Окшом	154
Билгим келар	155
Кўрдим	156
Бармоқларинг	157
Ўтяпман	158
Метрода	159
Афсус	161
Мени деса... ..	163
Изсиз кетди	165
Азобларим	166
Севги	168
Алвидо	169
Қачондир	170

Сизга.....	171
Зерикиш	172
Сескандим.....	173
Эсимда.....	175
Дераза пардаси	176
Аланглайсан оёқ учиди.....	177
Тубида тош думалатиб.....	178
Хазон сокин қуйиларди	180
Етиб келдим.....	181
Бирдан-бир.....	182
Кўзимга ишонмайман	183
Кузни белгиламас	184
Севги деганлари	186
Ҳилвиروق китоб.....	187
Изимдан судралиб	188
Шубҳа.....	189
Хазонрезги	190
Шафаққа ингансан	191
Бу ҳаёт экан-да... ..	193
Кўзларингга термулсайдим	194
Лахзалик севинч бор.....	196
Кўз қораси.....	197
Афсуски.....	198
Борган сари.....	200
Мени эслайсанми?	201
Келинчак	202
Севмадинг	204
Кўнглингда нима бор	206
Тилак	207
Рустам Собит ҳикояси	208

Чиройли киз ҳақида ҳикоя.....	211
Пари ҳақида ҳикоя	214
Нигоҳ ҳақида ҳикоя.....	217
Муҳаббатсиз висол ҳақида ҳикоя	220
Япроқ.....	222
Ҳоргин роҳат	224
Самога сочилди	225
Айланди	226
Тангри сизни.....	227
Борми?.....	228
Ғирром дунё.....	229
Истагим	230
Ўйин	231
Эски дард	232
Айланайин	234
Қани.....	236
Ҳижрон.....	238
Ўша кун.....	239
Ой ва қуёш каби... ..	240
Суврат.....	241
Зеру забар.....	242
Ёмонлама	243
Кечагина.....	245
Мен келганда	247
Лаби ғунчадек.....	249
Озорлар етди.....	252
Сезармикинлар	253
Юрагимнинг тутуни.....	255
Ўзинг	257
Сен бўлмасанг	259

Қарайсан	260
Жавоб	262
Истайсизми-йўқми	264
Ёдингда қолмоқчи эдим	265
Ёлғиз	266
Жоним	267
Ичаман	269
Коса	272
Таваккал	274

Адабий-бадiiй нашр

ИҚБОЛ МИРЗО

Сени бугун кўрмасам бўлмас...

Шеърлар

Муҳаррир *Ойдиннисо*

Бадiiй муҳаррирлар *Иззат Юлдашев, Шухрат Мирфаёзов*

Техник муҳаррир *Хосият Ҳасанова*

Мусахҳих *Шавкат Дўстмуҳаммад*

Компьютерда саҳифаловчи ва дизайнер *Ҳилола Шарипова*

Нашр. лиц. АИ № 290. 04.11.2016
2018 йил 3-сентябрда босишга рухсат этилди.
Бичими 70x100 ¹/₃₂ «Times New Roman» ғарнитураси.
Офсет босма. 11,34 шартли босма табок. 9,2 нашр табағи.
Адади 5000 нусха. 494- рақамли буюртма.
Баҳоси шартнома асосида.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигининг
Ғафур Ғулом номидаги нашриёт-матбаа
ижодий уйида чоп этилди.
100128. Тошкент. Лабзак кўчаси, 86.

Телефон: (371) 241-25-24, 241-48-62, 241-83-29
Факс: (371) 241-82-69

www.gglit.uz e-mail: info@gglit.uz

Сени бугун
кўрмасам
бўлмас

ISBN 978-9943-5421-4-3

9 789943 542143